

ПАВЛИКОВИЋИ

Немачка 5.80 DEM, Швајцарска 5.00 CHF, Шведска
25.00 SEK, Аустрија 40.00 ATS, Словенија 250 SLT,
Македонија 70 DEN, 3.50 USD, 12.00 HRK

ISSN 0032-339-x

9 770032 339010

24. VII 1998. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА LX • ЦЕНА 15 ДИНАРА • БРОЈ 2424

ФАНТОМ - ПОВРАТАК У ПРОШЛОСТ

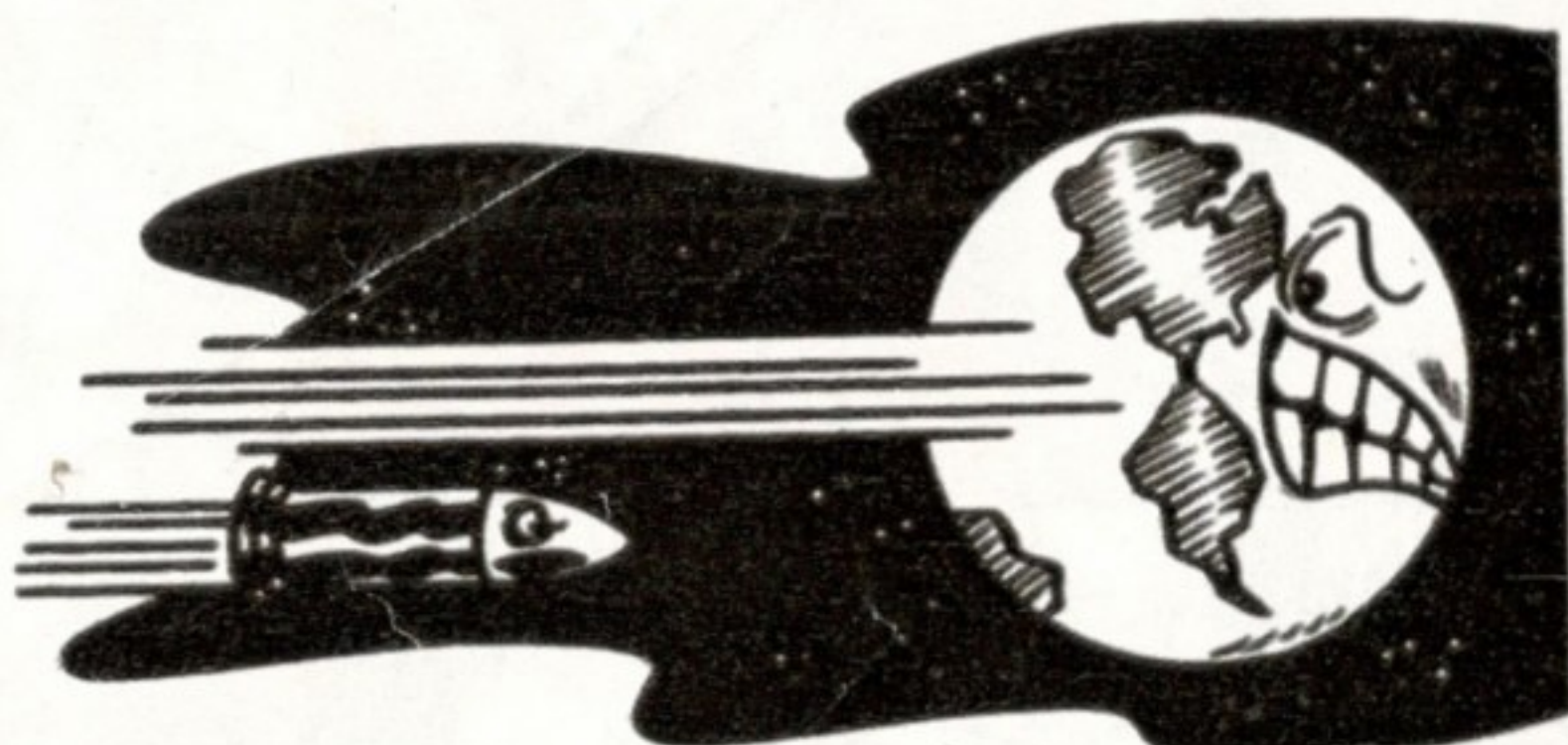
Баршоломејска ноћ

За себе од 7 до 107

ВЕРОВАЉЕ

Веровали или не!

ЗЕМЉА
БРЗИНОМ
ОСАМ ПУТА
ВЕКОМ
ОД МЕТКА
КРУЖИ
ОКО
СУНЦА.

ИГРАЧ ГОЛФА
СА 11 МЕСЕЦИ

ПОСТАО ЈЕ ЕЛДРИК
БУДС ЗВАНИ ТИГАР,
КАСНИЈЕ ВЕЛИКИ
ШАМПИОН.

МУЗЕЈ
ПОСВЕЋЕН
ЖЕЛЕУ

НАЛАЗИ СЕ У Л
РОЈУ, У ДРЖАВИ
ЊУЈОРК.

ПРОГОВОРНО ЈЕ СА
ЧЕТИРИ МЕСЕЦА

СА ПЕТ ГОДИНА ПОШАО ЈЕ
У ГИМНАЗИЈУ, МАТУРИРАО
ЈЕ СА ШЕСТ, ЗАВРШИО
СТУДИЈЕ СА ДЕСЕТ И САДА,
СА ТРИНАЕСТ ГОДИНА, МАЖИ
КИРНИ ПРИПРЕМА МАГИ-
СТАРСКИ РАД НА ФАКУЛ-
ТЕТУ У МАРФИСБОРОУ
У ДРЖАВИ ТЕНЕСИ.

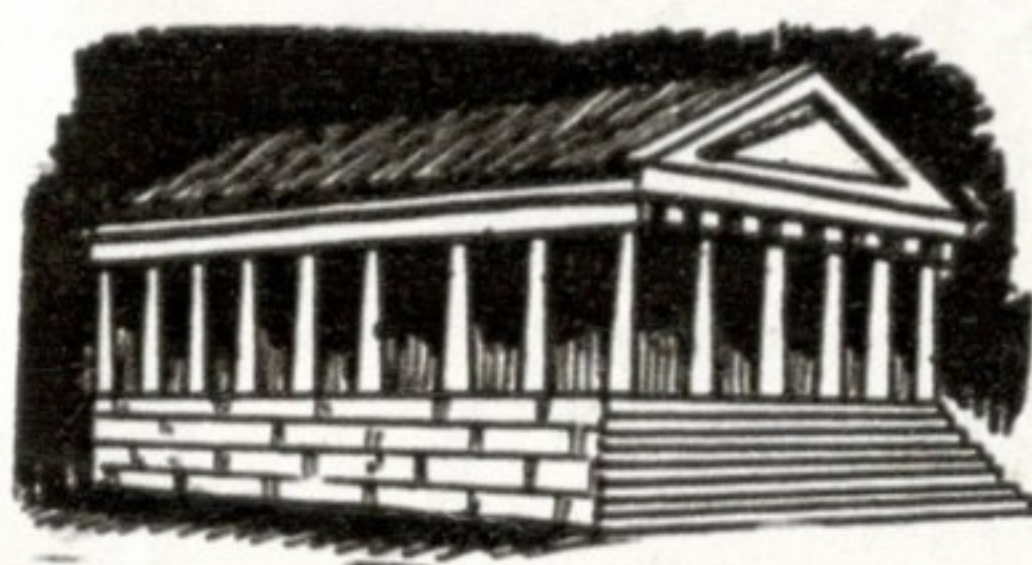
ГРАЂЕН БЕЗ МАЛТЕРА

ПАРТЕНОН, ХРАМ НА АКРО-
ПОЉУ, НЕМА НИЈЕДНУ
ПРАВУ ЛИНИЈУ.

ЧЕТИРИ РАЗЛИЧИТА
МИРИСА ИСТОВРЕМЕНО

ШИРИ БИЉКА БАРБАНАЦЕА
КОЈА РАСТЕ У КОСТА
РИКИ.

ЈЕСТЕ ли већ чули да...

●●● двогодишњи дечак
Адријен открио је 406 нов-
чића са ликом Луја XIII
чепркајући по шуми у око-
лини Монморансија (Фран-
цуска). Вредност ове риз-
нице из 17. века процењује
се на више од 700.000 ди-
нара ■

●●● ударање челом у че-
ло део је традиционалног
поздрављања на Тибету ■

●●● тренутно у кинеским
зоо вртovima има превише
панда! Неочекивана пре-
насељеност објашњава се
све чешћом применом
вештачког оплођавања у
овим установама ■

●●● током последње де-
ценије једну трећину уг-
љен-диоксида који је ис-
пуштен у атмосферу као
последница разних човек-
ових делатности упио је и
неутралисао океан – утвр-
дила је Међународна група
стручњака за климу ■

●●● кад се нађе у опас-
ности жаба из Луизијане,

пре него што почне да бе-
жи испред грабљивице,
обавезно пишки: олакша-
на прави много дуже ско-
кове ■

●●● ескимима са далеког се-
вера Аљаске с великим
жаром играју домине, и то
у веома велике улоге.
Понекад ће Еским као улог
дати и своју жену и не-
ретко је и изгубити. Шта
тако изгубљена жена да
ради? Најчешће ће сести
да са добитником одигра
реванш партију која ће је,
добити, вратити мужу ■

●●● јапанска фирма „Си-
тизн воч“ пустила је у про-
дају ручне сатове за слепо:
поред обичних цифара по-
јављују се бројке исписане
Брајевом азбуком. Влас-
ник отвори поклопац час-
овника и врховима прстију
прочита колико је сати ■

●●● Џакарта је град с на-
јвећим порастом броја
становника: 1945. имао је

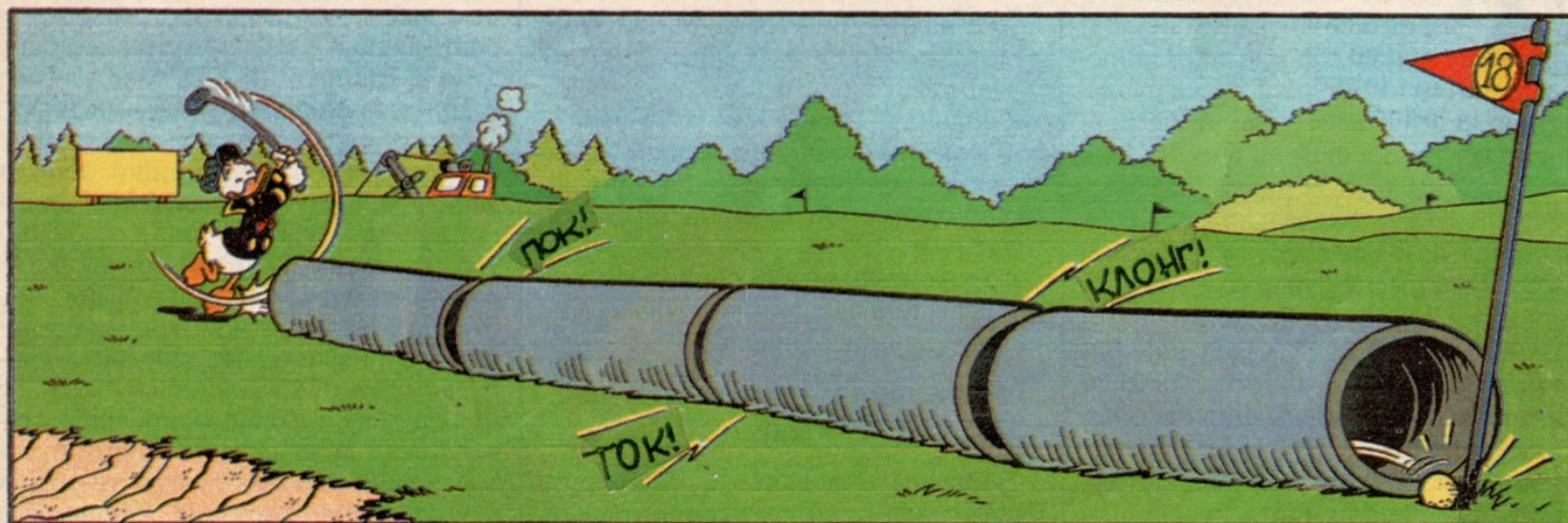
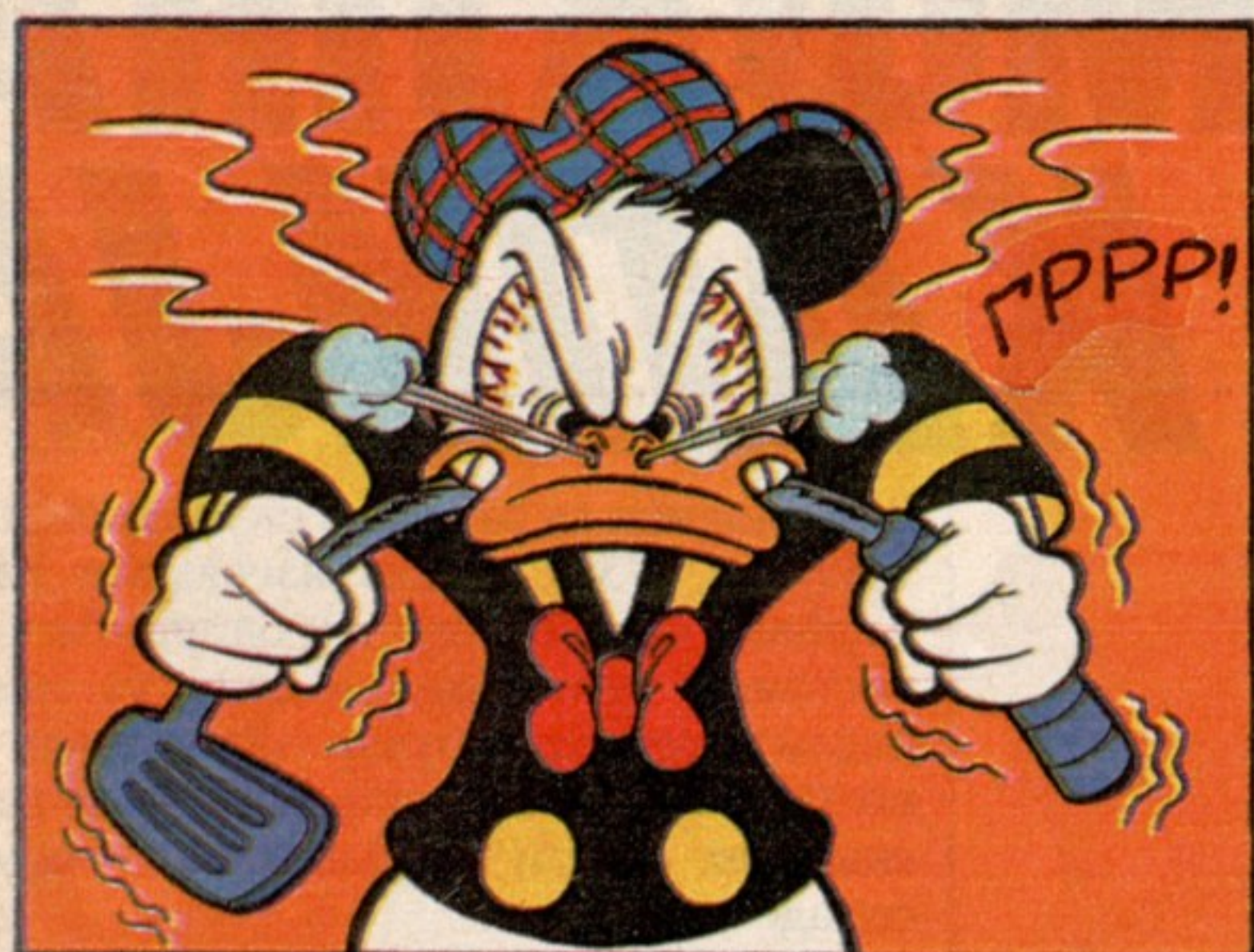
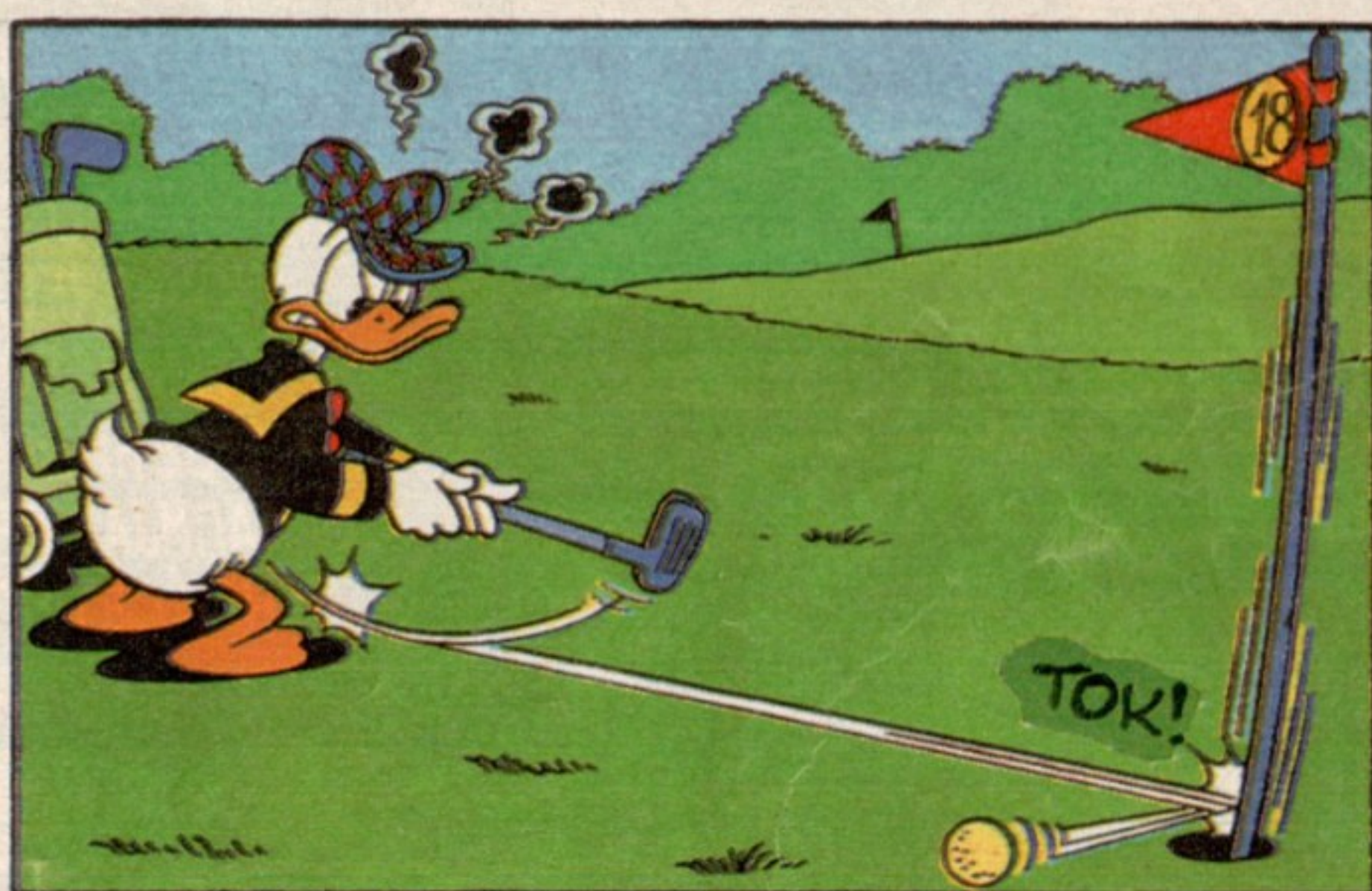
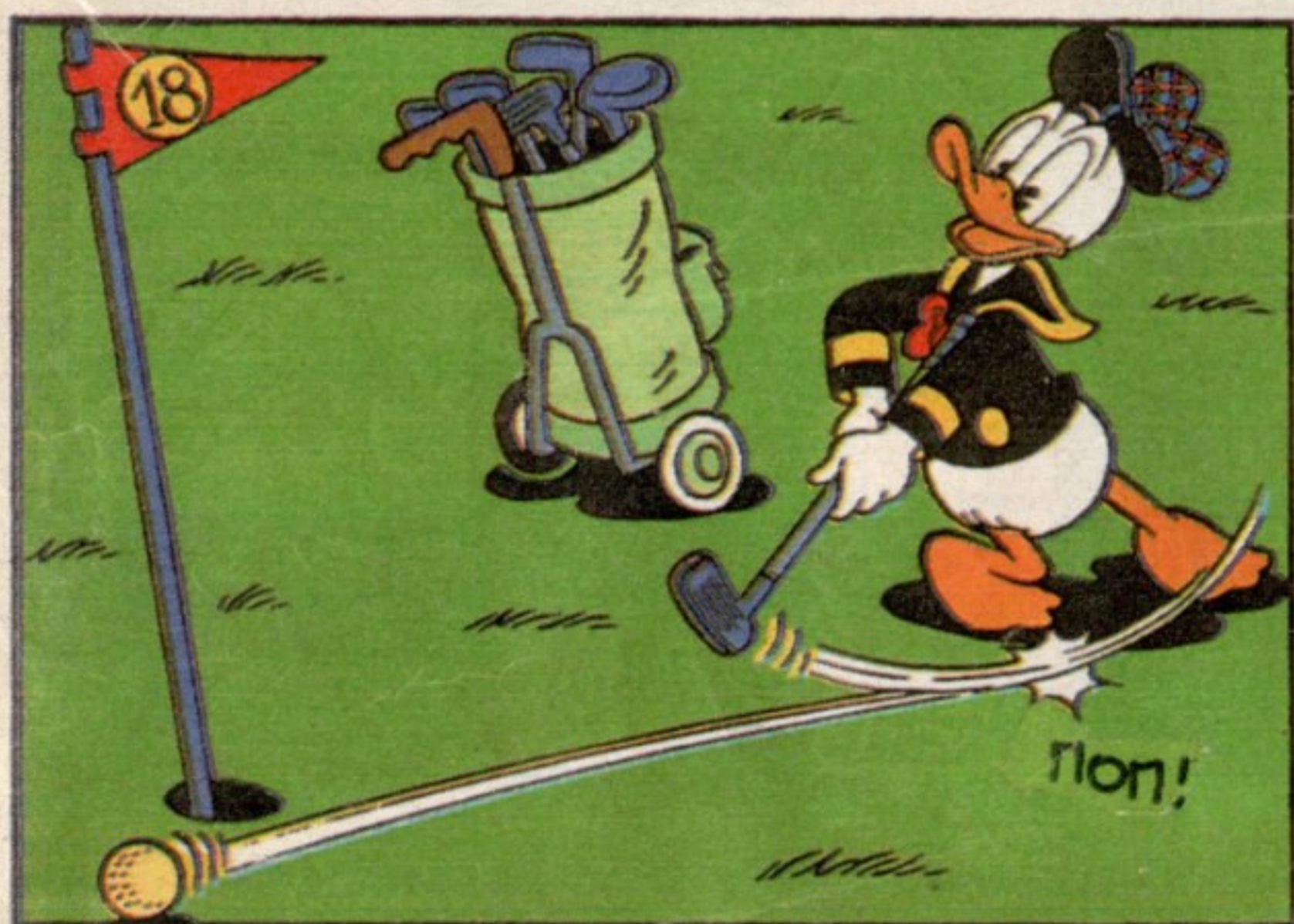
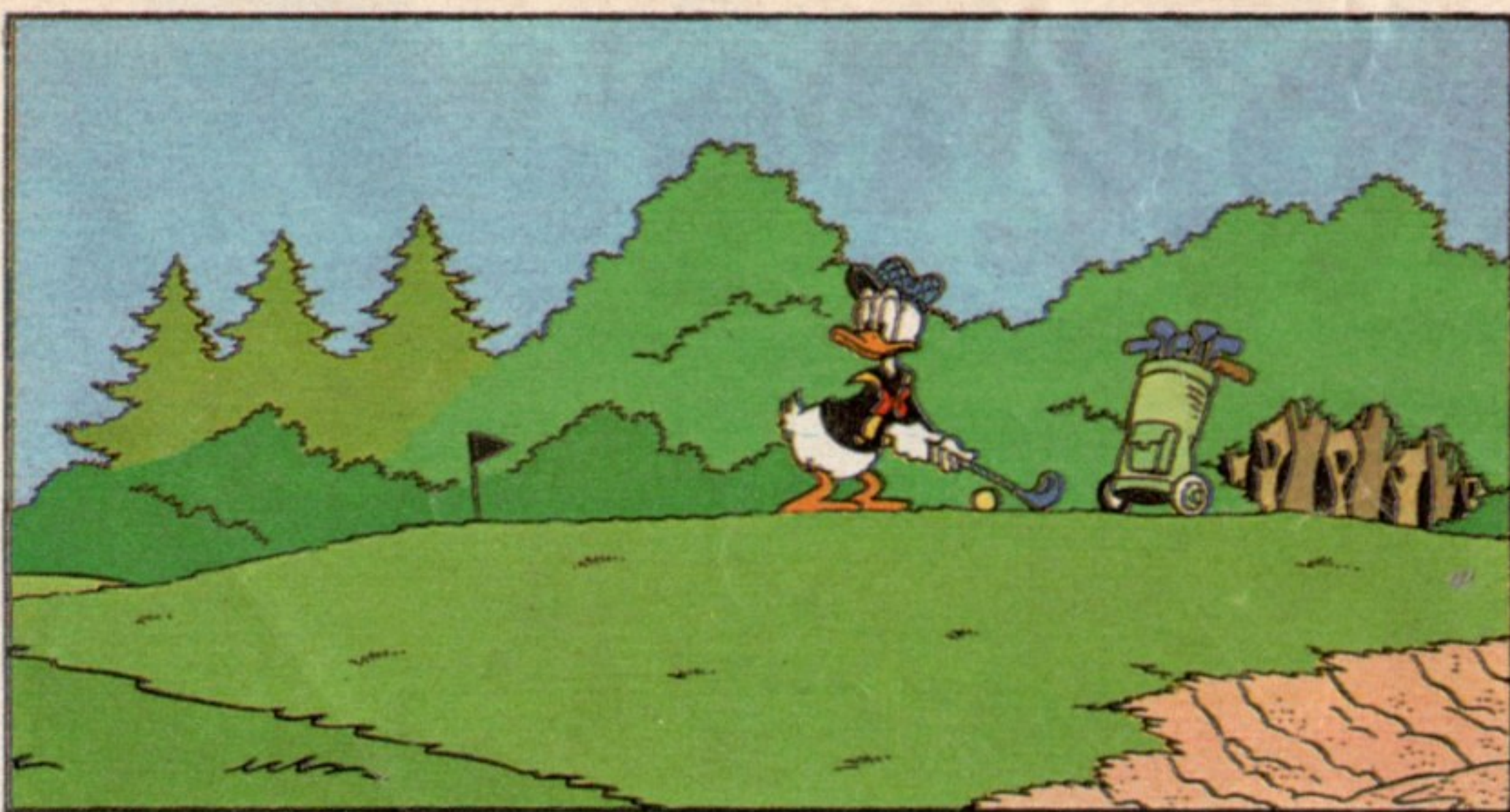
600.000 житеља, 1990. чи-
тавих 8 милиона, а сада го-
тово 11! Градске власти на
све начине покушавају да
спрече даљи прилив ста-
новника ■

●●● после удара грома
код човека може да дође
до електричног шока и
престанка дисања као и
рада срца. Велики број љу-
ди страда зато што спасио-
ци исувише брзо одустану
од вештачког дисања.
Спас може да дође чак и
после 20 минута ■

WALT
DISNEY

ПАПА ПАТАК

Капија
Карла VI
више је позната
као капија
Еуџена
Савојског

ПРИЧЕ О РИМСКОМ
БУНАРУ ИЗАЗИВАЛЕ
СУ СТРАХ КОД
СТАРИХ БЕОГРАЂАНА,
У КУЛИ НЕБОЈШИ
УМИРАЛО СЕ
У НАЈВЕЋИМ МУКАМА,
А КАПИЈА КАРЛА VI И
ДАНАС СЕ ПОГРЕШНО
НАЗИВА

ТРИЈУМФАЛНА КАПИЈА

У данас се Београђани неугодно осећају кад се нађу пред затвореним улазом у такозвани Римски бунар, јер посете нису дозвољене. А каква је тек то загонетка била за њих. Те овакав је, те онакав је, те напаја Калемегданску тврђаву из садашњег Новог Београда у случају опсаде Тврђаве...

Истина, Римски бунар се налази на узвишеној коти Калемегдана и ником разумном у старом Београду није било јасно како се ту уопште дошло до воде. Отуда и разноразне приче о необичном бунару.

Загонетка је била и Небојшина кула где су завршили многи мученици у четири

време владавине Турака, чак и грчки револуционар Рига од Фере.

Најмање пажње и данас, као и некада, привлачи капија Карла VI мада је једна од најважнијих грађевина на калемегданској тврђави. Далеко значајнија и од Римског бунара и од Небојшине куле.

Строго гледано Небојшина кула не припада тврђави, али је служила као истурена тачка одбране.

Неколико метара испод дна Саве

Београђане и данас мучи Римски бунар, мада је он потпуно истражен.

Аустријанци су за време окупације од 1717. до 1739. године изградили на Тврђави готово савршен одбрамбени систем. У југозападном делу, уз сам бедем ископали су бунар који је коначно завршен 1731. Бунар је требало да снабдева водом Тврђаву у случају опсаде.

Стари Београђани који су у 19. веку почели све више да насељавају Варош, видели су у свему тајанствено дело, а све што је била неистражена старина приписивало се Римљанима. Отуда се бунар и назива – Римски!

У ствари, овај стратешки објект једно је од необичних барокних остварења. Дубок је више од 51 метар, пречника 3,4 метра, док му је дно неколико метара испод дна Саве. Зид бунара изведен је у каменим тесаницама, а опасавају га двоструке спиралне степенице које се спуштају 35 метара у дубину. Наравно, једно степениште служило је за спуштање, а друго за излазак из бунара те су при дну међусобно повезана. Укупно има

208 степеника а после сваких 10 постоји одмориште. У време пролећних бујица ниво Саве се нагло повећавао, па је градитељ бунара сматрао да је 35 метара спуштања низ степенице сасвим довољно да се вода захвати.

Градитељ Римског бунара је Никола Доксат де Морез. Он је преуредио и целу Калемегданску тврђаву.

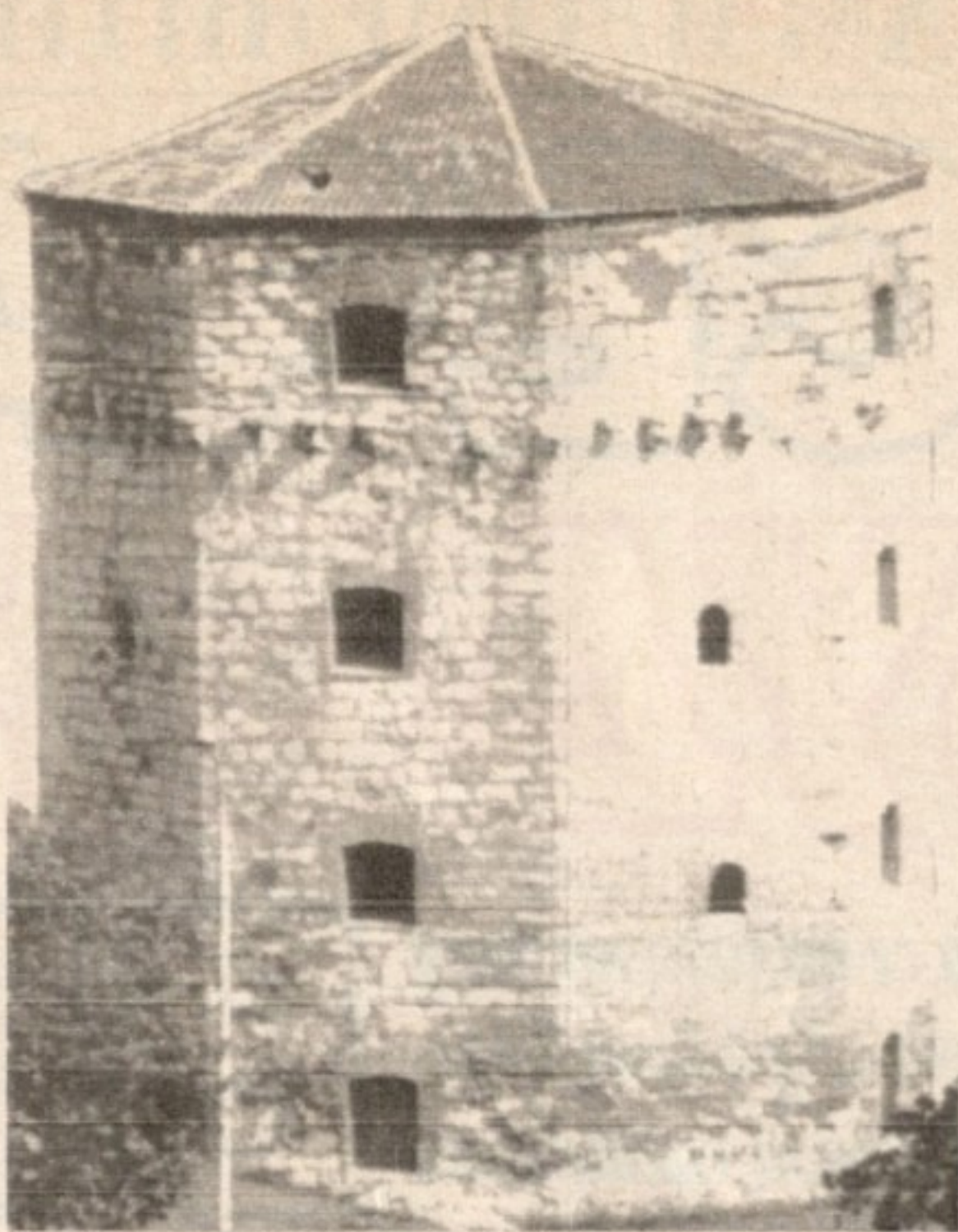
Римски бунар пуни се подземном и водом из Саве.

Улаз у бунар је засвођен, унутрашњост сабласно мрачна, па је и то изазивало страх код старих Београђана. Пронела се прича да Римски бунар има прокопан тунел испод Саве те у случају опсаде може лако да се умакне из Тврђаве.

Напуштена и запуштена

Око Небојшине куле испод Калемегдана, у такозваном Калемегданском пољу, која и данас постоји мада напуштена и запуштена, испредале су се друге приче, језивије од оних о Римском бунару. Ове су имале основа јер су Турци у Небојшину кулу доводили и мучили родољубе и наше и стране.

Кула Небојша истицала се још у време деспота Стефана Лазаревића почетком 15. века. Тада је била украс Тврђаве. Истицала се као бедем у пристанишном утврђењу на Дунаву.

Кула Небојша или Небојшина кула налази се уз некадашње пристаниште за чију је одбрану служила

Са шест овалних и четвртастих кула, међу којима је била најзначајнија осмоугаона кула Звонара или Водена кула, како су је назвали Турци, одвраћала је сваког непријатеља од напада.

Кула је издржала многа разарања, нарочито жестоку експлозију барута 1690. године која је делимично оштетила горњоградски бедем. И кула је

оштећена, али тек од те године званично носи име – кула Небојша! Њено име Звонара или Водена кула је заборављено!

Доњи град, где се налази кула Небојша, изгубио је одбрамбени значај 1521. године када су Турци освојили Београдску тврђаву, јер су они држали војску у Горњем граду. У близини куле постојало је насеље са дућанима и тргом. Извесно је да су хришћани тада почели да се иселавају. Предање каже да су их Турци задржавали узвиком: „Не бој се!“ од чега је временом настао назив за кулу – кула Небојша.

Кула је висока око 20 метара, основа јој је осмоугаона, пречник описаног круга 8,5 метара. Зидови су од камена или опеке, дебљине око три метра! Грађевина је прекривена ћерамидом. На свакој страни куле налазе се два до три прозора. У 18. веку добила је посебан улаз, али он је касније уклоњен. Трећи спрат био је дрвена осматрачка тераса.

Отац Марије Терезије

Једна од најважнијих знаменитости Калемегдана, која постоји и данас, јесте капија Карла VI. Подигнута је око 60 година пре Бранденбуршке капије у Берлину коју је 1799. пројектовао Лангханс, као бисер наступајућег класицизма и знаменитост Немаца „за сва времена“.

Капија Карла VI је блиставо дело барока у Србији која је у то време још ходала у опанцима. Постоји и једна грешка: и старе и нове генерације Београђана капију називају именом Еугена Савојског.

Капија је настала у време аустријске окупације од 1717. до 1739. године. Том приликом на утврђењу је уграђено још неколико улаза, али је сачувана само капија Карла VI. При поновном освајању Београда, Турци су збрисали све што је подсећало на њихове претходнике. Како је опстала капија Карла VI – тешко је објаснити.

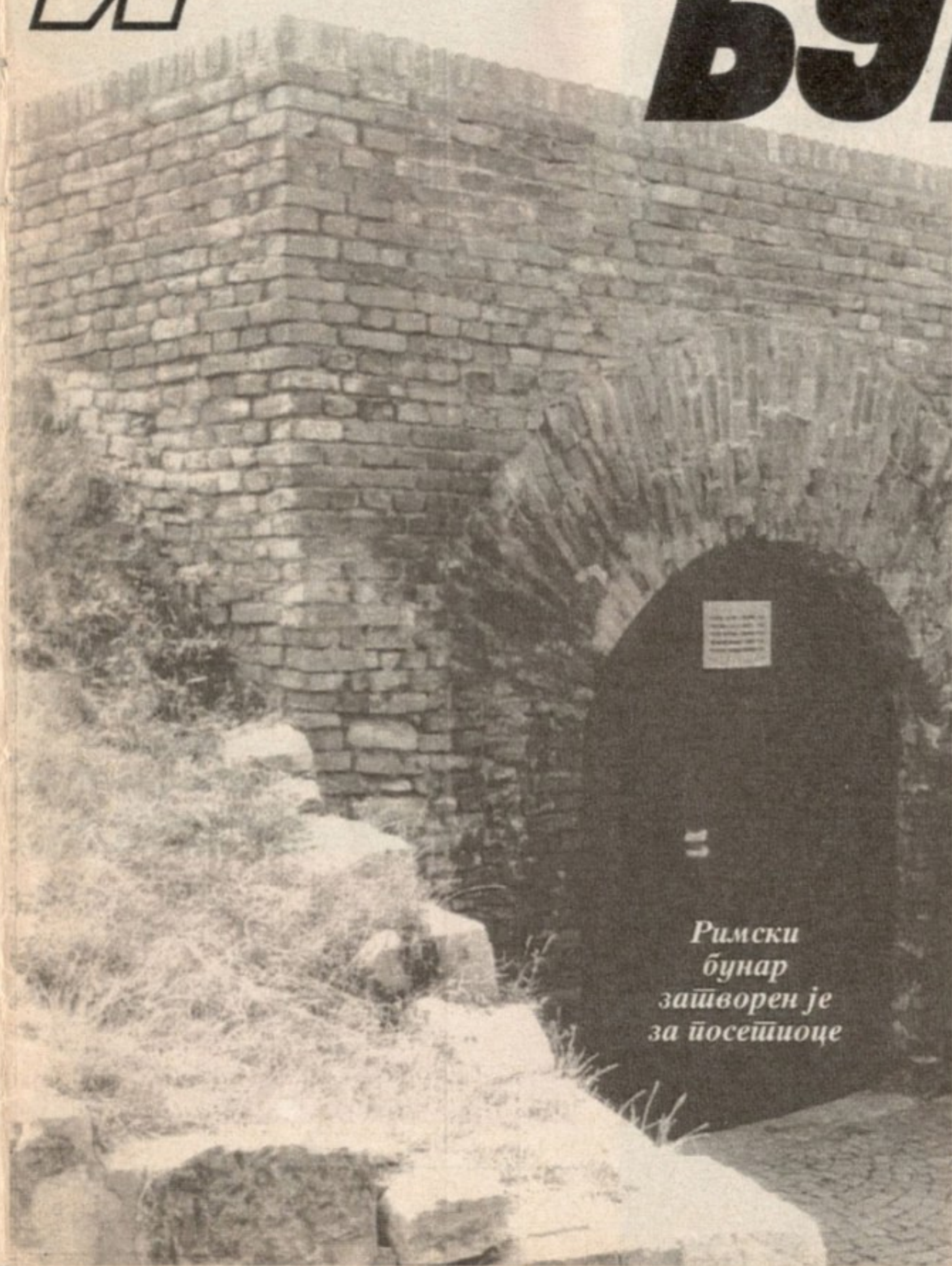
Висока барокна капија има један овално надсвођен колски пролаз. Над њим је царски грб уоквирен ратним заставама и другим ратним знамењем. Над улазом, али са источне стране, исклесан је монограм Карла VI. Лево и десно од улаза стоји на постољу по једна камена кугла. Капија је имала значај – тријумфалне капије.

Верује се да је капија подигнута око 1736. године. Цар из лозе Хабзбурга „подиже је као поборник праве вере и као обележје победе против хришћанских непријатеља – Турака...“

Карло VI био је отац Марије Терезије и потписник мира с Турцима 1718. године, познатијег под именом – Пожаревачки мир ■

Миленко Тодоровић

И ТАЈНОВИТИ БУНАР

Римски бунар зашворен је за посейшоце

САМО КАНТА И КЛУПА

Иако су стари а сујеверни Београђани били дубоко убеђени да се по Римском бунару мотају але, од ала и аждаја никад ништа. Пре петнаестак година неколико чланова удружења ронилаца истраживало је бунар и у води нашло, веровали или не – обичну велику клупу. Ко зна ко ју је и када бацио у понор. Нашли су још нешто: жичану канту за отпатке! И то је било све што је чамило на дну Римског бунара који постоји толико векова.

ЧУДА КОЈА ЋЕ НАМ ПРОМЕНИТИ ЖИВОТ

1998.

ПРОСЕЧАН

Како је могуће предвидети будућност? Довољно је замислити је. Тако каже Пијер

Кокрен, енглески футуроолог који се налази на челу екипе од 600 научних истраживача „Бриџинг Телекома”. Он и његов колега Ијан Пирсон саставили су још један календар главних технолошких новина од 1998. до 2040. године с моћним малим временским одступањима

ЉУДСКИ

ВЕК

100

ПРЕКО

ГОДИНА

ПРОГРАМИРАНИ ЛЕГО

Помоћу сензора, микрокомпјутера и мотора уграђених у лево коцке деца ће правити интелигентне игре и облике који препознају људе и ствари. На слици је глава која говори из „Мит Мидија Леба” у Бостону, САД ■

1998.

ТЕЛЕФОН ОКО РУКЕ

Направљен је у Јапану и испробан на зимској Олимпијади у Наганоу. Тежак је 45 грама и укључује га глас ■

1998.

НЕУНИШТИВЕ НАОЧАРИ

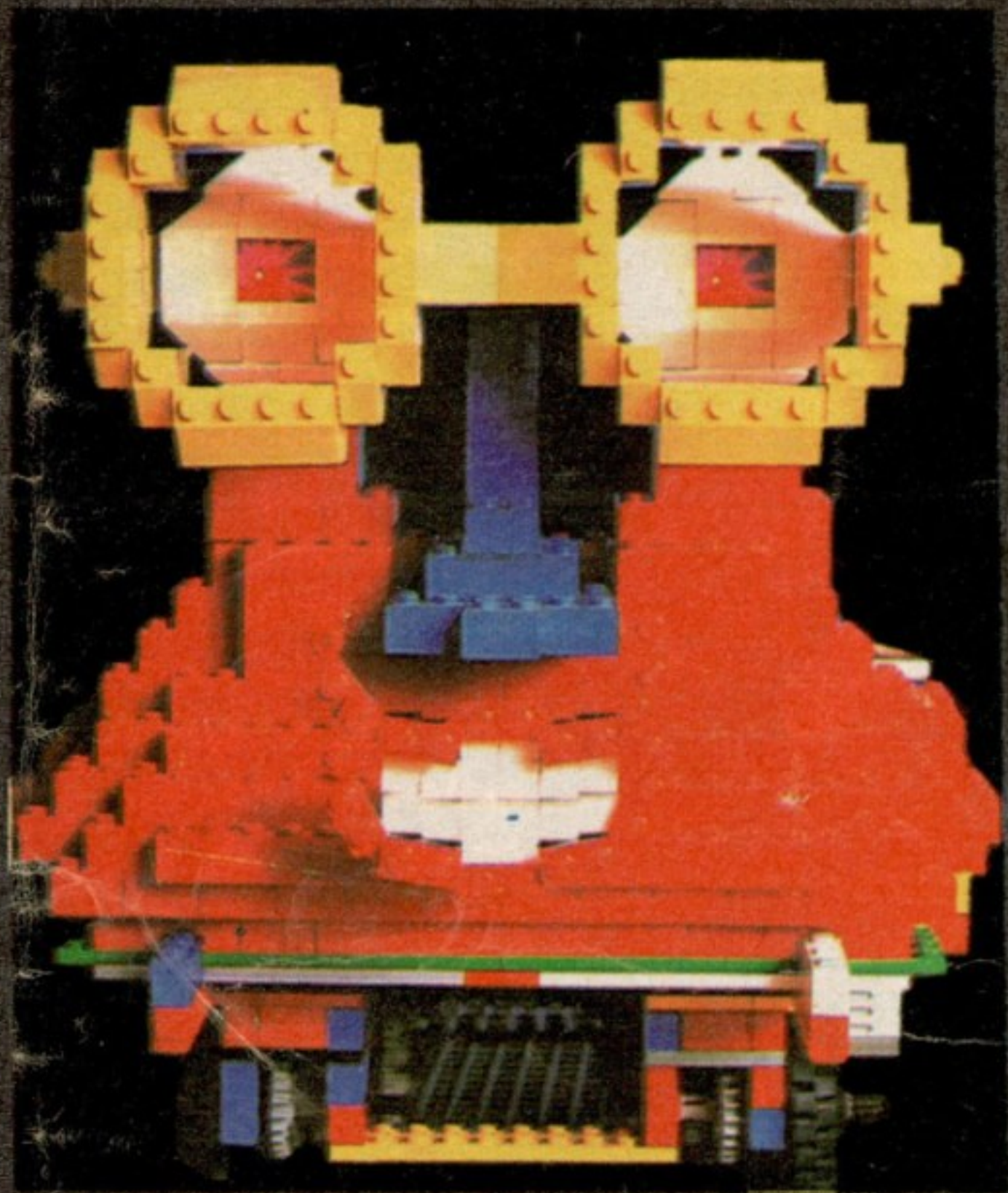
По њима се може газити, могу се кривити и стезати у руци и, ако буду пронађена одговарајућа „стакла” неће се поломити. Радови, од легуре никла и титанијума, увек се враћају у правилан положај ■

1998.

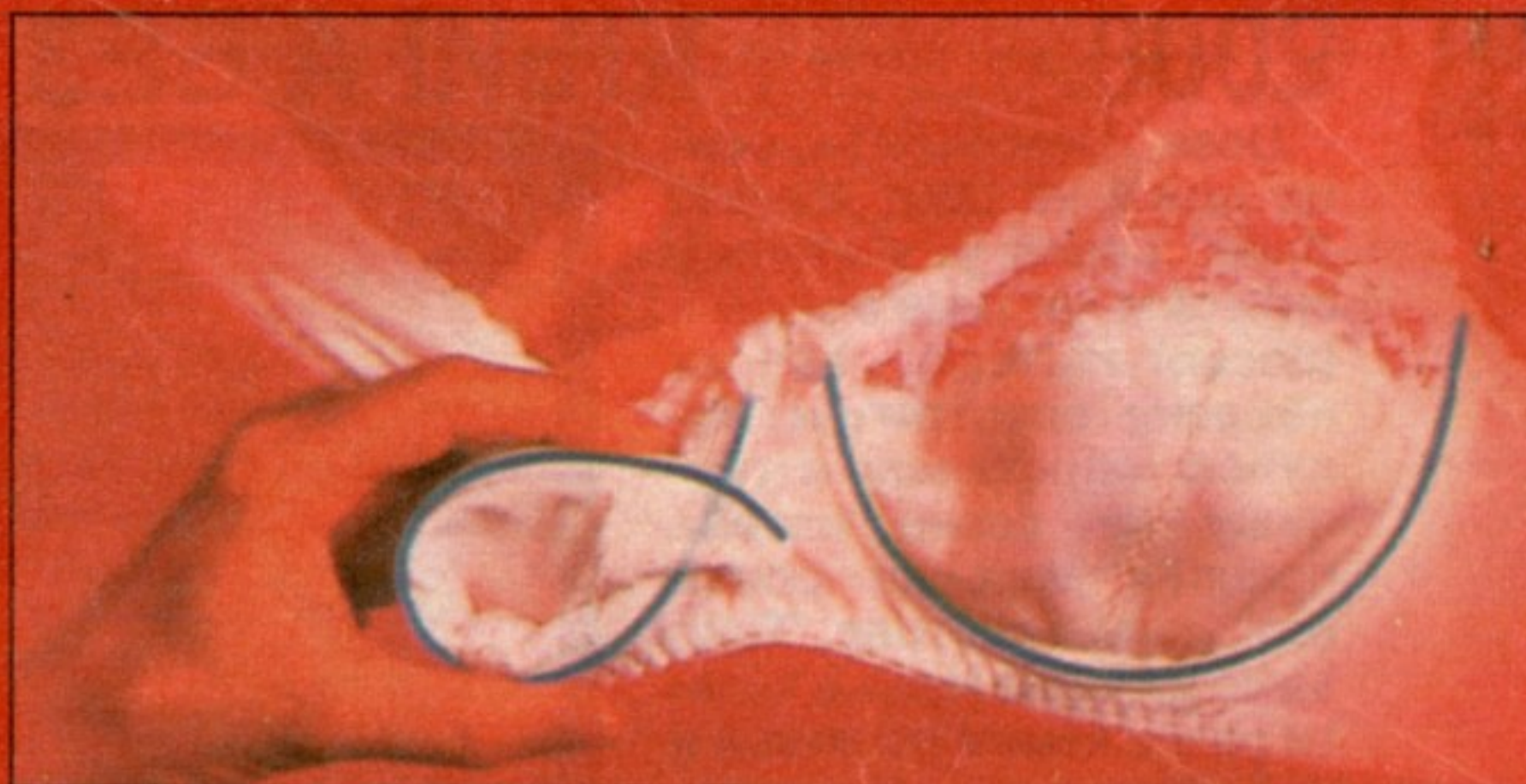
РОБОТ ЗА ПРАШИНУ

Засад је то само „Електролуксов” прототип, али ће се убрзо појавити у домаћинствима. Ова веома корисна справа креће се захваљујући радару свуда по поду избегавајући зидове, гајтане и друге препреке, а усаваљује све остало ■

1998. ГРУДЊАК С МЕМОРИЈОМ

Може да се пере на 90°C и облик корпи неће се променити јер је начињен од тканине која памти облик. Размишља се и о одећи која се пегла сама ■

2010? ОСЕТЉИВЕ ЦИПЕЛЕ

Према пређеној километражи опомињу када треба променити ђонове. Оне су само један пример нове одеће „Мит Мидија Леба” која осећа физичко и емотивно стање онога ко је носи и те податке шаље рачунару ■

2007.

ФАКС ЗА ПРЕДМЕТЕ

Може ли се факсом послати столица? Већ може захваљујући фирми „ЗД Системс” из Калифорније. Тродимензионални скенер бележи облик предмета и податке шаље удаљеном рачунару који ласером прави истоветан дупликат, али од пластике. Сматра се да ће уређај кроз седам година постати доступан свима као и да ће пластику заменити разни други материјали ■

2001. РЕАКТИВАН РАДНИ СТО

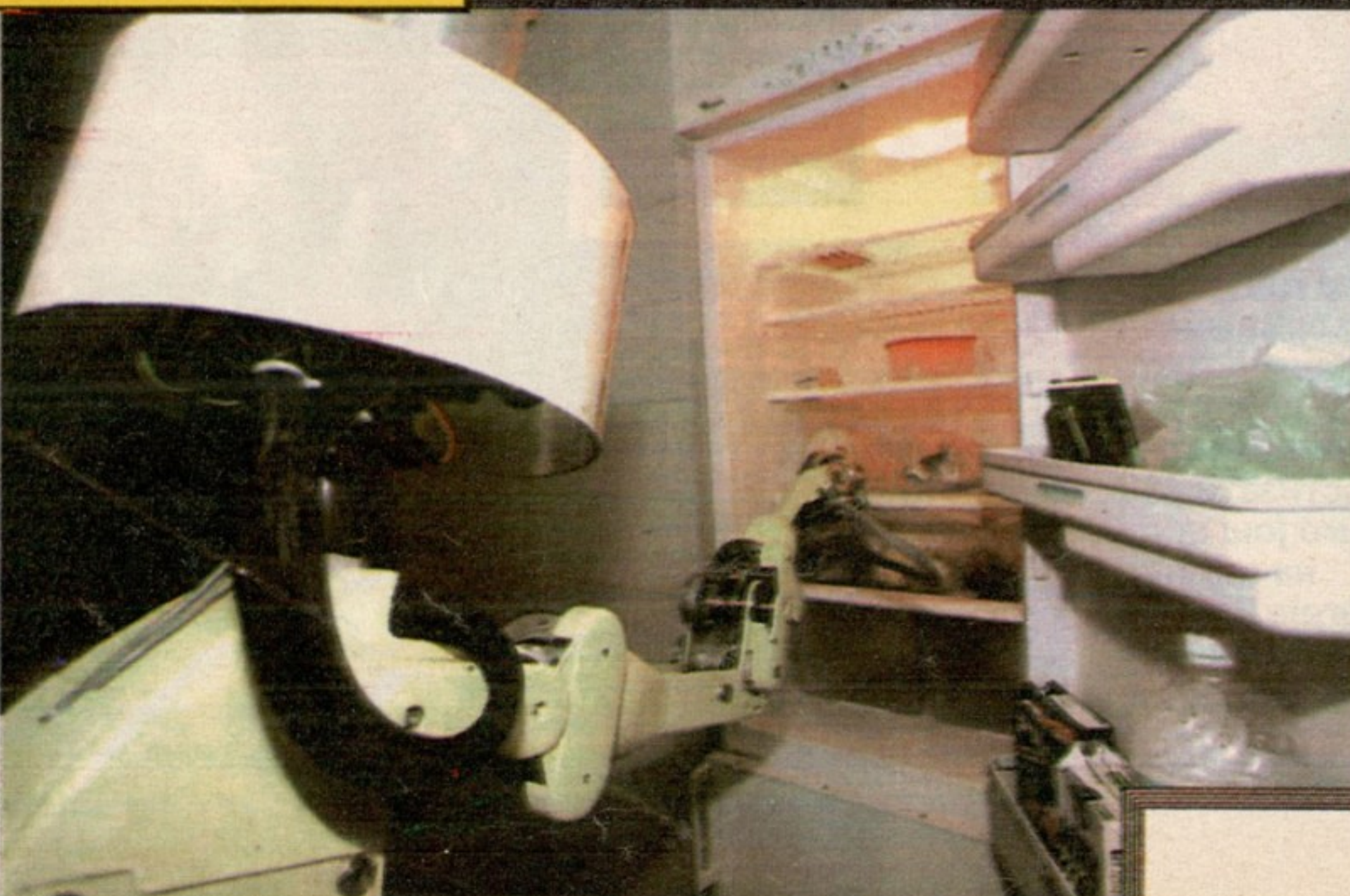

„Мит Мидија Леб” из Бостона предвиђа да рачунар са стола пређе у сто, а уместо миша и тастатуре користиће се, по вољи, предмети, руке или само глас ■

2008? ДОМАЋИ РОБОТ

Смишљен је пре свега као помоћ старим особама и инвалидима а пројектован је на Универзитету у италијанском граду Пизи. За почетак он уме да намести

кревет и да послује о кошпорета. Следеће генерације сличних робота моћи ће много више и замениће послугу ■

ЕЛЕКТРОНСКЕ НОВИНЕ

Уместо да купујемо дневне новине на киоску, добијаћемо их преко „Интернета” на табли сличној овој на слици ■

2001.

2000.

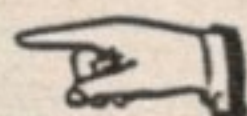
Џозеф Џекобсон (на слици доле) из „Мит Мидија Леба“ нанео је у хартију сићушне честице мастила (десно) које се, када их покрену електрични импулси, сврставају и групишу на разне начине правећи жељена слова или целе текстове. Тако ћемо из једне једине читати разне књиге по жељи и избору ■

КЊИГА БЕЗ КРАЈА

1999. КОМПЈУТЕР НА РУЦИ

Ово је прототип ручног компјутера Роџера Пејна из „Бритиш Телекома“. Укључује се гласом, садржи целуларни телефон повезан са „Интернетом“ и, да би се на његовом доста малом екрану подаци боље видели, постоје и нарочите екран-наочари ■

Не прави новац, али га замењује као и разна документа. То је, у ствари, интелигентна картица с микрочипом. Мала дигитална површина може да садржи и фотографије најдражих као што се види на овој „Филипсовој“ картици на слици ■

2007.

ЕЛЕКТРОНСКИ НОВЧАНИК

**2100?
АУТОМОБИЛ
БЕЗ ТОЧКОВА**

Он је за догледно време чиста фантастика. Енглези који су га пројектовали кажу да ће достигати 480 km/h. Само још нису на видику технологије које би га пренеле у стварност ■

ОСАМ

2000.

**ПИНГВИН
ЗВАНИ МОРТ**

Смишљен је и направљен у „Мит Мидија Лебу“ и вероватно ће бити предак свих будућих сличних играчака. Са инфрацрвеним сензорима уместо очију он поздравља људе, а да би му се из даљине укључио глас какав нам се допада, бежично је повезан са „Интернетом“ ■

2008?

ПАМЕТНИ ЗИДОВИ

Захваљујући систему препознавања покрета развијеном у „Мит Мидија Лебу“, стрипови пројектовани на зидове неке просторије у стању су да „разумеју“ и чак опонашају оно што раде људи у соби. Ствар је намењена деци ■

**1998.
ОЧНИ МИШ**

Да би се кретало по екрану рачунара уз употребу овог система, довољно је само померити око пошто његова микрокамера препознаје покрете очне мрежњаче. Британски „Вес“ наменио га је инвалидима ■

ПОПУЛАРНИ
ЗАБАВНИК

2001?

- Синтетички глас сличан човековом
- Мали кућни робот
- Тростандардни факс
- Вештачка очна мрежњача
- Компјутери који пишу сопствени софтвер
- Аутомобил на водоник
- Електронски новчаник
- Рачунари које активира само глас

2008.

- Интелигентни зидови
- Кућни роботи

2010.

- Интелигентна одећа која се термички прилагођава температури околине
- Портابل преводиоци за разговор

2011.

- Андроиди у фабрикама
- Кућни роботи за све послове

2014.

- Домаће животиње роботи
- Вештачко срце
- Уређаји који памте ДНК
- Браве које се отварају препознавањем лица

2016.

- Телевизија у три димензије
- Сензори који директно стимулишу људске нерве

2017.

- Чип са 10 милијарди транзистора
- Успешна терапија за оболеле од рака

2020.

- Распрострањена употреба нанотехнологија
- Вештачки бубрези, плућа и мождане ћелије
- Неурокомпјутер на основу рада људског мозга
- Прва холографска телевизија

2023.

- Роботи водичи за слепо
- Сајбер пасоши
- Аутомобили који возе сами

2025.

- Подземни град у Јапану
- Вештачка јетра
- Паралелни компјутери с милијарду процесора

2025.

- Суперпроводне тканине које се прилагођавају температури околине

2025.

- Синтетичка кожа за пресађивање и дигитална одећа

2025.

- Авиони за 1000 путника брзине 1000 km/h

2025.

- Просечан људски век више од 100 година

2025.

- Робот инсекти с вештачким мозгом

2025.

- Директне везе живаца с рачунаром

2025.

- Хибридни системи за свемирско путовања

2025.

- Вештачке очи и ноге

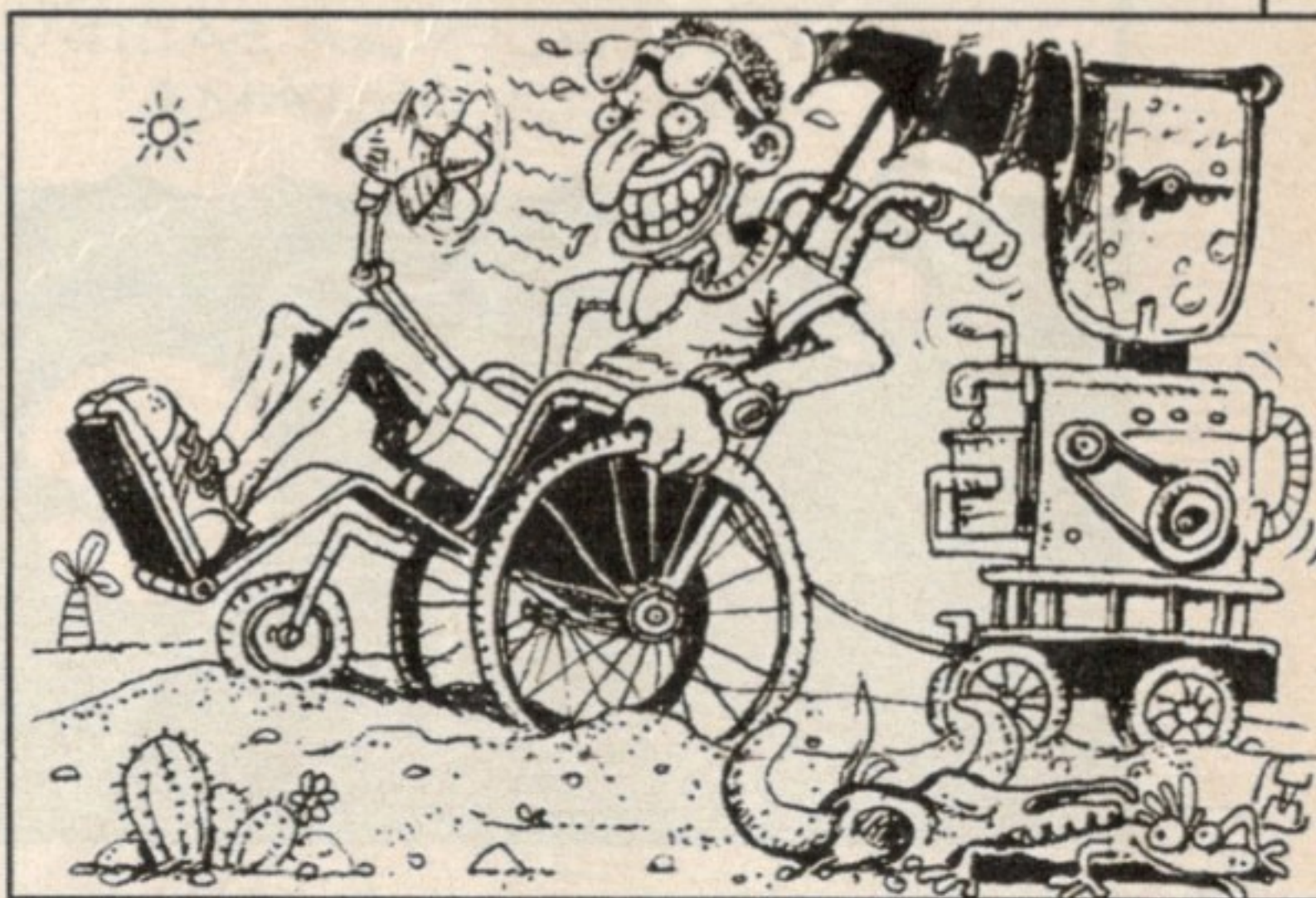
Б. Дожић

Опасне игре

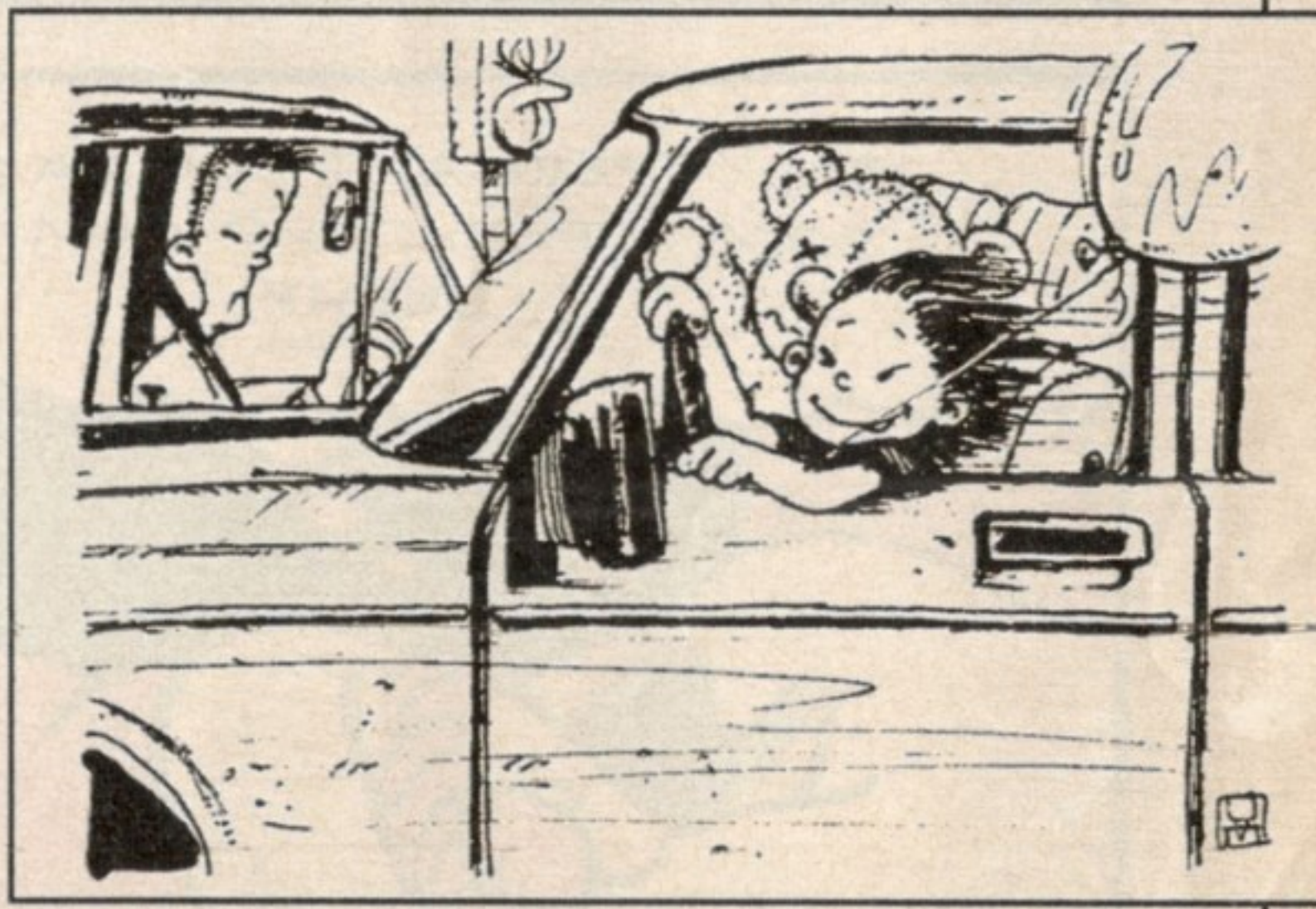
Догодило се у месту Шимоичи, у близини града Наре, једне од првих престоница Јапана.

Осмогодишња девојчица кришом је ушла у аутомобил са аутоматским мењачем, који је њен отац паркирао испред куће и покренула мотор... Пре него што се уморила и зауставила ударивши у један зид, она је, лагано возећи усред најгушћег саобраћаја и углавном поштујући знаке, за 40 минута прешла 20 километара ■

Не може свако овако

Сам самцат и још у инвалидским колицима, снагом воље и мишића, двадесетједногодишњи Алжирац Белкијел Лакдар прешао је неколико стотина километара преко Сахаре путујући од места Муаскар, на падинама Атласких планина, до Тагита на југу земље. Његов пртљаг углавном се састојао од боца с водом. Носио је и дневник у који је бележио сва своја искуства, тако да ће се ускоро појавити и књига у којој прича о овој необичној пустиловини ■

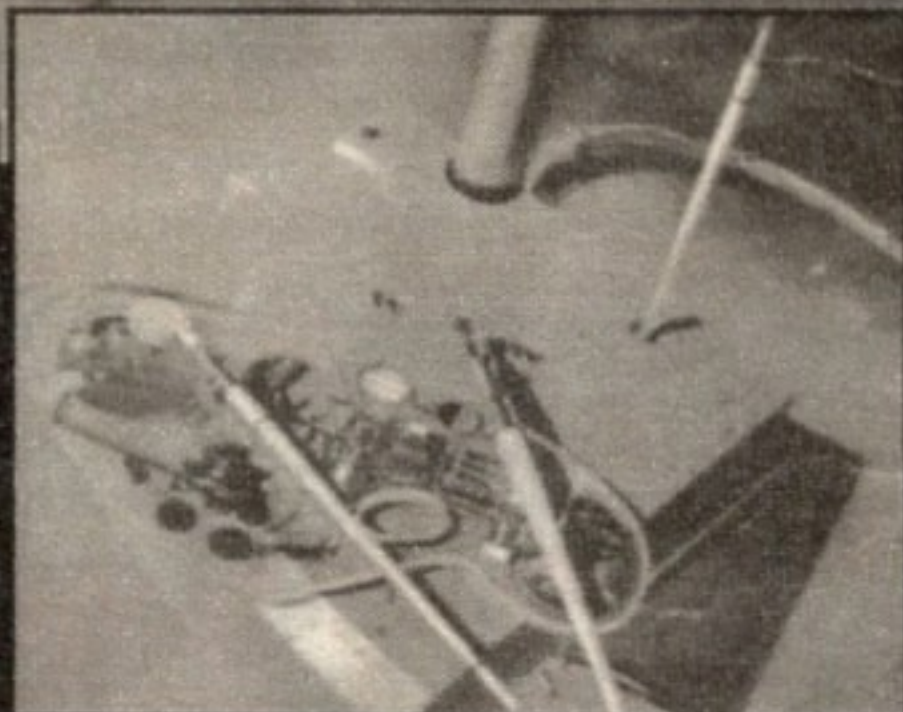

Илустровао Душан Павлић

—девет

ОПРЕМА ЗА СЛИКАРЕ

Уместо платна монитори осетљиви на додир; уместо боја електронске палате; за цртање остају традиционалне четкице. Тако ће, према мишљењу маштовитог дизајнера, радити сликари будућности ■

КАЛЕНДАР БУДУЋНОСТИ

1998.

- Телефон око ручног зглоба
- Програмиране леготуке
- Неуништиви оквири за наочари
- Телевизор робот
- Грудњак с памћењем облика
- Очни „миш“

1999.

- Компјутер на ручном зглобу
- Робот за усисивање прашине
- Портابل видео-телефон
- Системи за самодијагнозу
- Системи за препознавање на основу мрежњаче ока

2000.

- Бескрајне књиге
- Пингвин Морт, играчка која говори

2001.

- Електронске новине
- Телевизијски екрани високе дефиниције који висе на зиду

- Соларни панели за куће
- Вештачки панкреас, крв и уши
- Медицинска упутства меморисана на интелигентној картици
- Дигитална сликарска опрема

2002.

- Оптичке везе између микрочипова

2004.

- Рачунар у радном столу

2005.

- Хидраулична седишта за виртуалне видео-игре
- Виртуални музички инструменти

2006.

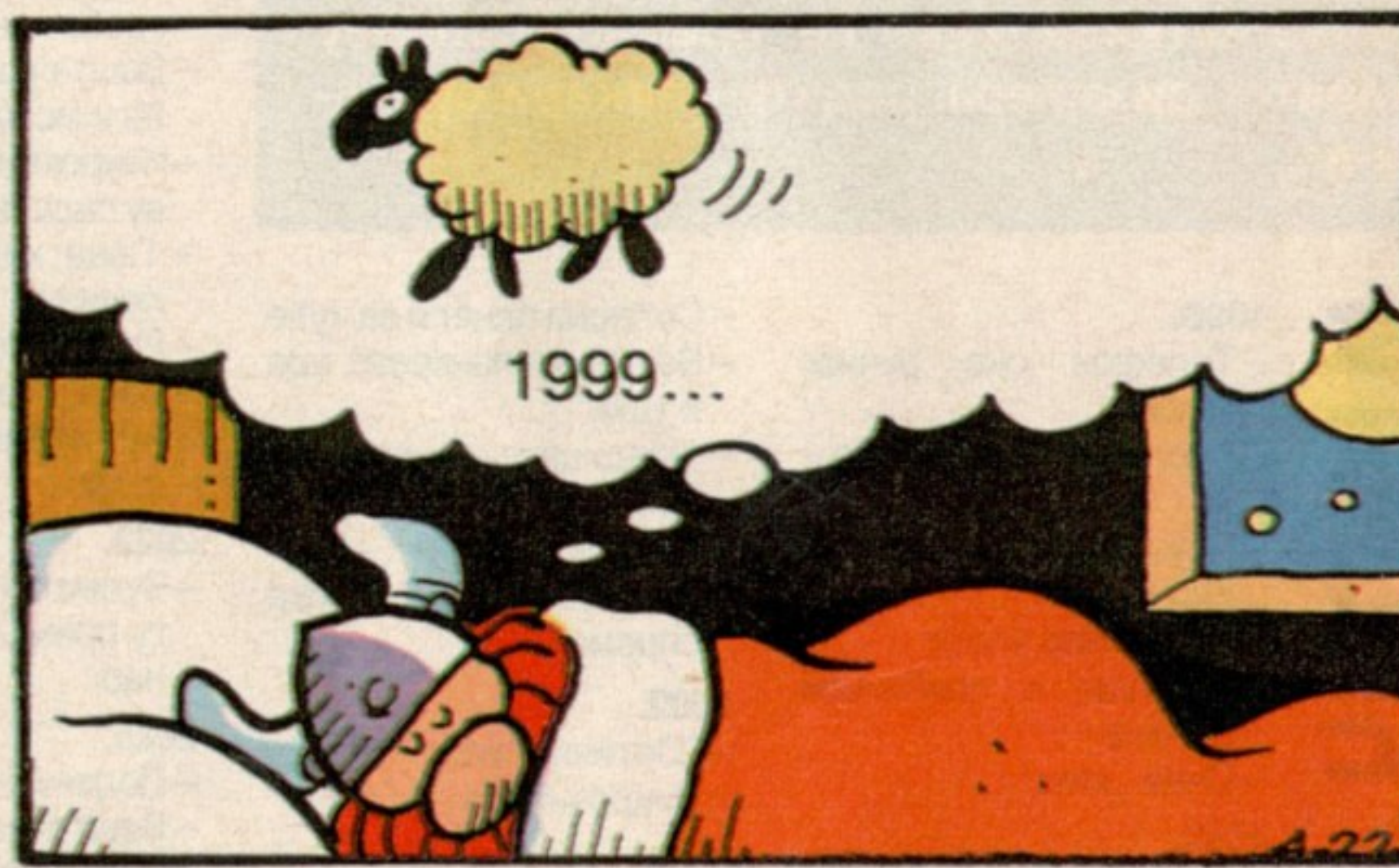
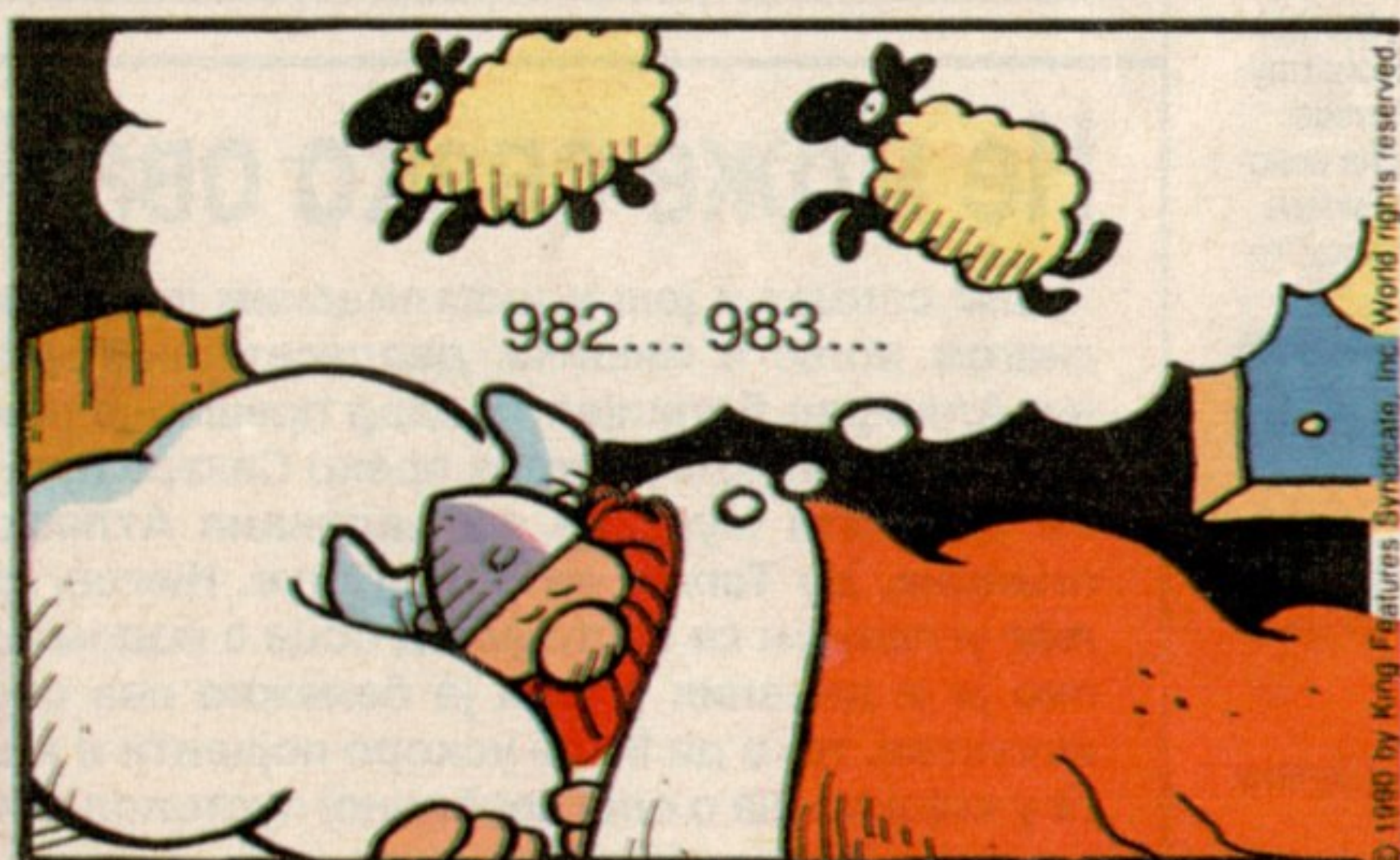
- Електронски сензори за додир, мирис и укус слични човековим
- Тренутни преводилац
- Интелигентни фрижидер

2007.

- Видео-зидови од 2 метра
- Контактна видео-сочи-ва

DIK
BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

CHRIS
BROWNE

ЛИКЕР ОД ГУШТЕРОВЕ КРВИ

ОВО
НИСТЕ
ЗНАЛИ

● Овчији брабоњци кувани у млеку некада су у Ирској били веома цењен лек против великог кашља.

● Најскупља кафа на свету прави се од зрна која су већ прошла кроз пробавни систем мачке. Измет палмине цибетке (врста дивље мачке), која живи на плантажама кафе на Суматри, достиже цену од 250.000 долара по тони. У Јапану се шоља такве кафе продаје по цени од 15 долара.

● Подручје око реке Јукон у Канади постојбина је чувеног „Коктела ножног прста у туршији“ који има само два састојка: одсечен људски ножни прст и алкохол по избору. једино правило које мора да се поштује гласи: „Можете да га пијете брзо, можете да га пијете полако, али усне морају да додирују прст“.

● Киком племена из Перуа имало је све донедавно обичај да пије самлевене кости својих преминулих сродника у ферментисаном пићу, сматрајући да је то за покојника много боље него да се налази напољу, у хладној земљи.

● Маузолов гроб, једно од седам светских чуда старог света, касније уништен у земљотресу, саградила је у Халикарнасу 353. године пре наше ере краљица Артемизија свом мужу Маузолу. Од првобитне замисли да се краљево тело сме-сти у

...и други уби' боже напици свих времена

гробницу – по којој су убудуће све такве грађевине називане маузолеј – одустало се у последњем тренутку: краљица је наложила да се тело спали, а затим је пепео сипала у крчаг с вином и попила мешавину.

● Возачи бојних двокolica у древном Риму подстицани су да пију раствор од осушеног вепровога измета како би им ојачали мишићи.

● Један од омиљених ликера Вијетнамаца прави се од гуштерове крви.

● Године 1885. капетан америчке армије и природњак-аматер Џон Бурке објавио је детаљан опис такозваног Мокрајног плеса који су изводили Зуни Индијанци у Њу Мексику. Бурке је причао како је имао част да присуствује том

јединственом обреду током кога је десетак припадника племена играло око ватре испијајући неколико мешина свежег урина.

● Жене елизабетанског доба, названог по владавини енглеске краљице Елизабете I (1533–1603), када је енглеско друштво доживело праву ренесансу, умивале су се, а неки кажу да су га чак и пиле, урином са -

свим младе штенади да би имале лепши тен.

● Кад је славни енглески адмирал Нелсон смртно рањен у бици код Трафалгара 1805. године тело му је стављено у буре с ракијом како би се очувало на дугом путовању до куће. Посади брода то није сметало да ракију касније попије ■

двaдeceти вeк

1901.

УМРЛИ

27. јануар: Ђузепе Верди, италијански композитор.

9. септембар: Анри де Тулуз-Лотрек, француски сликар.

Деветнаестогодишњи Пабло Пикасо из Барселоне оставио је својом првом изложбом у Паризу 24. јуна снажан утисак на ликовне критичаре. Млади сликар надахнуће налази по кабареима ноћног Париза.

РОЂЕНИ

1. фебруар: Кларк Гејбл, америчка филмска звезда.

7. мај: Гари Купер, америчка филмска звезда.

18. новембар: Џорџ Галуп, амерички статистичар.

5. децембар: Волт Дизни, амерички продуцент цртаних филмова.

27. децембар: Марлен Дитрих, америчка филмска звезда немачког порекла.

ПОГУБЉЕНИ

26. фебруар, Пекинг: Чи-Хсуи и Хсу-Ченг-Ју, вође Боксерског устанка.

29. октобар, САД: Леон Чолгош, анархиста, убица председника САД Вилијема Мекинлија.

ПРОДАТО

9. август, Оклахома: земља америчких Индијанаца на лутрији белим досељеницима.

ОСНОВАНО

1. јануар: Аустралијски комонвелт.

12. март, Њујорк: систем јавних библиотека; амерички бизнисмен Ендрју Карнеги основао фонд од 2,5 милиона долара.

21. август, Детроит: компанија аутомобила „Кадиллак“.

24. октобар, Њу Џерси: „Компанија Истман Кодак“, међународно предузеће, после успеха фото-апарата „брауни“ од 1. долара лансираног 1900.

ПРЕМИЈЕРЕ

31. јануар, Москва: „Три сестре“, драма Антона Чехова.

ПРВИ ПУТ

Фејслифт: пластичну операцију лица пољске аристократкиње у Берлину извео Еуген Холандер.

Аутомобил за бекство: употребила три бандита приликом пљачке банке у Паризу.

Аутомобил „мерцедес“: направила компани-

ја „Дајмлер мотор“ за аустријског дипломату Емила Јелинека. Кола су названа по његовој ћерки Мерцедес.

6. фебруар, Париз: јавни телефони на железничким станицама.

16. октобар: Црнац Букер Т. Вошингтон позван у Бели кућу.

10. децембар, Осло: додељене Нобелове награде за књижевност, мир, медицину, хемију и физику.

ПРОНАЛАСЦИ

30. новембар, САД: први апарат за глуве по замисли Милера Риса Хачинсона.

Светиљке за божићну јелку: компанија „Едисон Џенерал Електрик“, САД.

ПОТПИСАНО

7. септембар, Пекинг: уговор о завршетку Боксерског устанка, Кина мора да исплати одштету.

18. новембар, САД: уговор Хеј-Понсфорт између САД и Велике Британије којим САД добијају право за изградњу вештачког Панамског канала у Централној Америци.

НАЈБРЖИ

16. новембар, Њујорк: Француз Анри Фурније прешао аутомобилом 1 миљу (1,609 km) за 52 секунде.

26. август, Њујорк: амерички бициклиста Роберт Волтауер прешао бицик-

Декоративни утицај стила ар нуво може се видети свуда, чак и на рекламама за цигарете. Ова реклама надахнута је делом француског сликара Анрија де Тулуз-Лотрека који је од постера начинио уметнички облик.

лом 1 миљу за 1 минут и 37,4 секунде.

ОТКРИВЕНО

10. јануар, Бомон: нафта у Тексасу.

Хормон адреналин: јапански хемичар Јокичи Такамина и амерички физичар Џон Џејкоб Ејбел.

ПРИЗНАТО

Бокс: као законит спорт у Великој Британији по Квинзбери правилима, али не у САД и многим другим земљама

НОВЕ РЕЧИ

Фетишизам: стање у коме неки интимни предмет или део тела изазива сексуално узбуђење.

Национална жалост због смрти краљице Викторије

4. ФЕБРУАР,
ВИНДЗОР

Краљица Викторија, монарх који је у историји Велике Британије најдуже владао, испраћена на вечни починак у породични маузолеј у Виндзору две недеље после смрти 22. јануара у 82. години.

Краљица је последње дане провела у дворцу Озборн Хаус на острву Вајт у Ламаншу. Њен син и наследник Бerti, сада нови енглески краљ Едвард VII, налазио се крај самртне постеле.

Краљичино тело било је 10 дана изложено у Озборну после чега је краљевском јактом „Алберта“ пренето на британско копно. Воз жалости полако се кретао до Лондона. Према Викто-

ријиној жељи, црна боја избачена је с њеног погребца. На лондонским кућама и улицама висио је у знак жалости пурпурни кашмир с белим сатенским луковима. Испашен је 81 почасни плотун, по један за сваку годину краљичиног живота, и одржана служба божја за мали скуп најближих.

На трон је села 1837. са 18 година, а за принца Алберта из немачке кнежевске лозе Сакс-Кобург-Гота удала се 1840. Владала је 63 године. За њенога живота Британија је убрала плодове индустријске револуције и постала водећа индустријска сила света.

На врхунцу моћи Британија, Царство у коме Сунце никада не залази, простира се преко 5 континената ■

Краљица Викторија држи своју праунуку Мери. Крај ње су снаха Александра, принцеза од Велса, и (десно) унука Мери од Тека.

Отисак прстију за криминалце

Прва у свету картотека отисака прстију основана је у Њу Скотланд Јарду у Лондону. Не постоје два иста отиска прстију, они су

Јединствени потпис – сваки отисак прстију има своју причу

код сваке особе јединствени и не мењају се од рођења до смрти.

Сер Едвард Хенри, високи функционер Скотланд Јарда, израдио је систем за класификовање отисака прстију према њиховим особеним шарама. Полиција се нада да ће то бити драгоцене средство за хватање и препознавање злочинаца ■

Приредила Бојана Дожић

**...ИНСТАНТ КАФА ПРОДАЈЕ СЕ ПРВИ ПУТ НА СВЕАМЕРИЧКОЈ
ИЗЛОЖБИ У БАФАЛУ ДРЖАВА ЊУЈОРК...**

Председника убио анархиста

14. СЕПТЕМБАР, САД

Сједињене Америчке Државе у шоку због смрти свог председника Вилијема Мекинлија који је подлегао ранама задобијеним у атентату претходне седмице у Бафалу, држава Њујорк. Мекинли је трећи председник САД који је убијен у атентату.

Нови председник САД постао је дотадашњи потпредседник Теодор Рузвелт ■

Овај
жилет
се
баца

Жилет који може да се баци после једне употребе појавио се 1901. године у Бостону. Амерички проналазач и публициста Кинг Кемп Цилет хтео је још 6 година раније да направи овакво сигурно средство схвативши да се његове опасне бритве најмање користе за бријање. Његов помоћник Вилијем Никерсон успео је да направи танка челична сечива оштрих ивица које је Цилет патентирао и која су понела његово име ■

Бежична порука преко Атлантика

12. ДЕЦЕМБАР,
СЕЈНТ ЏОНС
ЊУФАНДЛЕНД

Италијански проналазач Уљелмо Маркони запрепастао је научни свет успевши да бежичну поруку пошаље из Полђуа у британској провинцији Корнвол до Сигнал хила у Њуфаундленду, раздаљини од преко 3.200 километара.

Сигнали, низ од по три тачке што је слово S у Морзеовој азбуци, упућени су из Корнвола преко антене високе 50 метара тачно у 18 часова како је унапред договорено.

У Њуфаундленду, где је антену високо у ваздуху држао змај, Маркони је готово одмах ухватио сигнале,

слабе, али савршено разговетне.

Маркони, настањен од 1896. у Великој Британији пошто у Италији није добио подршку за свој пионирски рад, једини је веровао да радио-сигнали могу да се одашиљу на велика растојања. Он је 1899. године успео да пошаље бежичну поруку преко Ламанша што је знатно мања раздаљина.

Нико не уме да протумачи како радио-таласи, који се крећу праволинијски, прате Земљину кривину на толикој раздаљини. Марконијев успешни експеримент доказ је да је то изводљиво и отвара неслушене могућности глобалних комуникација ■

Ар нуво, настао из Покрета уметности и лепих вештина, користи крајње стилизоване природне форме уобличене у снажне и често асиметричне слике и шаре.

Нова уметност за нови век

Стил Арт Нувеау, Нова уметност, својим вијугавим, заобљеним облицима надахнутим природом цвета у декоративним уметностима и архитектури широм Европе.

У Паризу су нове ознаке станица подземне железнице изливене у виду китњастих свитака и испреплетених витица;

У Шпанији архитекта Антонио Гауди пројектује здања с кривинама и органским облицима. Изувијане и на биљке налик форме Нове уметности, које тако пристају скулптури, надахнуле су накит невероватне лепоте Ренеа Лалика, а примљене су и у чувеној лондонској робној кући „Либерти“.

На северу Европе ар нуво се појављује у намештају шкотског архитекта Чарлса Реније Мекинтоша који користи сложене линеарне дизајне и геометријске облике ■

Помоћ телефоном кад откаже Пи-Си

СВЕ СЕ ПЛАЊА

Познајши произвођачи
у почетку су
телефоном давали све
могуће савете кућцима
својих рачунара.
А онда су цене
рачунара пале, број
кућаца врлолаво
порастао, везе
се усијале

За проширите своја знања, унапредите способности и постајете човек овог времена, купите наш компјутер! — најчешћи је рекламни слоган последње деценије.

„Купио бих га, али о рачунарима не знам ама баш ништа“ најчешћи је одговор.

„Нека вас то не брине, ми ћемо вам помоћи!“

И помоћ је стално обезбеђивана. Са ценама од неколико хиљада долара по компјутеру и умереном али врло уносном продајом, веће компаније могле су да пруже и плате непрекидну даноноћну телефонску службу обавештења за своје купце. Давани су сви могући одговори и сви могући савети корисницима којима су машине „заглављивале“, нешто није ишло како треба са програмима или су, једноставно, само задовољавали обичну радозналост. Боље фирме су обећавале, и то даље чине, давање доживотне саветодавне помоћи, како за сам компјутер, тако и за програме који су на њега прикључени.

Ствари су се сасвим промениле када су цене рачунара пале за две трећине, број корисника порастао и расте, као плина. Телефони су се усијали, везе закрчиле. А наилази се и на оваква питања:

„Како да укључим рачунар?“

„Који је то 'било који' тастер?“

„Морам ли да искључим рачунар када се појаве GAME OVER?“

„Да ли вадити дискету из омота пре стављања у рачунар?“

„Које је крштено име господина Доса?“...

Куповином усхићен и уплахирен новајлија тешко може да се убеди да пре укључења машине пажљиво, па и неколико пута, прочита приложена упутства. А оне које их прочита, врло одбојно почела су да звуче све чешћа упозорења на тим истим упутствима. „Уколико нисте у стању да се сами снађете, помоћ ћете морати да платите!“

Пошто једна реч?

Од врло љубазних, продавци су се време-

ном претворили у нервозне и нетрпељиве особе. Предусретљивост се истопила и појавиле су се тарифе. Рецимо, сваки позив после прва три месеца коришћења рачунара наплаћује се од 25 до 35 долара, а може и 2 или 3 долара на минут разговора, како више воли IBM. Ако се узме да је сама машина јефтинија од 1.000 долара, а да само један савет кошта 35, несамостални ће лако израчунати да је рачунар прескупа играчка.

Има компанија које су остале верне старој пракси јер су статистиком доказале да се помоћ тражи само првих неколико месеци коришћења рачунара и да је за плаћање мање од десет одсто позива.

Највећи су циције

Када су у томе почеле расправе у новинама, неки су изгубили живце, па и меру пристојности. Тако су оне који су постављали „тежа“ питања назвали шупљоглавцима и звеканима, способним само за то да добро плате своје глупости које тако лако изваљују. Оптужују, такође, купце да се много лакше одреде за „ голу машину“, без плаћене корисничке подршке, па да се касније, када се заглибе у гомилу тешкоћа покају и онда неосновано жале на продавца.

На крају су и они највећи, „Мајкрософт“, „IBM“, „Хјулит-Пакард“, „Епл“, били приморани да ограниче или сасвим укину бесплатне телефонске савете по истеку гарантног рока, али су се суочили са оштрим бојкотом плаћања телефонске помоћи. Једноставно, људима се то не допада. Има и разлога који је лепо објашњен ставом једног купца одређеног искључиво за рачунар фирме која даје пуну корисничку подршку.

— Да унесем у кућу компјутер фирме којој касније за сопствене паре треба да исправљам „брљотине“, био бих обични магарца, па и њен најљући велики непријатељ.

Ми оваквих мука немамо. Из простог разлога што помоћ нико није ни нудио, па није ни могао да нас разочара ускративши нам је. Највећи број продавца ипак је предусретљив и радо ће притећи у помоћ ако су неке мање недоумице посредни ■

М. Вујовић

Илустровао Растко Ђирић

НОВЧАНИЦЕ ОД ХИЉАДУ ТРИЛИОНА

Нај, нај из
„Гинисове књиге
рекорда” за 1998.

НАЈВИШУ ПОРЕСКУ СТОПУ НА СВЕТУ ИМА ДАНСКА ГДЕ ПОРЕЗ МОЖЕ ДА БУДЕ И 100 ОДСТО

БОГАТСТВО И ДУГ

Најбогатије земље

Према подацима Светске банке за 1995. годину, највећи приход од 39.850 долара по глави становника имао је Луксембург. Швајцарска је друга са 37.180 долара, док Јапан заузима треће место са 34.360 долара по глави становника.

Најсиромашније земље

Према истом извору и за исту годину, Мозамбик и Руанда имају најнижи приход: 80 долара по глави становника што је мање него претходне 1994. године.

Највећи бруто национални производ

Сједињене Америчке Државе имају за годину која се завршила 31. децембра 1995. рекордни бруто национални производ од 7.238.000 милиона долара.

Највеће златне резерве

Највеће резерве злата на свету припадају Државној каси Сједињених Америчких Држава. Оне су јуна 1996. године износиле око 262 милиона финих унци злата што је око 100 билиона долара.

Највећи гео
златних резерви
Сједињених Аме-
ричких Држава
чува се од децем-
бра 1936. године
у Форт Ноксу у
Кентакију. Та-
мо се налази 147
милиона финих
унци злата.
Злато је имало
највишу цену,
850 долара за
фину унцу, 21.
јануара 1980. го-
дине

НАЈСИРОМАШНИЈЕ ЗЕМЉЕ НА СВЕТУ 1995. ГОДИНЕ БИЛЕ СУ МОЗАМБИК И РУАНДА

Тада је цена злата по финој унци била 382 долара. Највећи део ових златних резерви чува се у Форт Ноксу у држави Кентаки.

Најбржи економски развој

У деценији завршеној 1995. годином бруто национални

СА 80 ДОЛАРА ГОДИШЊЕ ПО ГЛАВИ СТАНОВНИКА

производ Тајланда растао је у просеку за 9,8 одсто годишње.

Најбржи економски пад

Бруто национални производ Јерменије падао је у просеку за 12

одсто годишње у декади завршеној 31. децембра 1995. године.

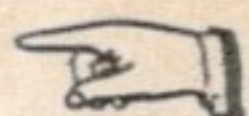
Највећи национални дуџ

Од свих земаља на свету Сједињене Америчке Државе имају највећи

ПОДНАКНИ
ЗАБАВНИК

петнаест

Сејшелска економија једна је од ретких у свету која је забележила дефлацију, односно намерно смањење количине новца у оптицају. Економија Сејшелских Острва у Индијском океану веома зависи од туризма који запошљава једну трећину становништва радне снаге

НАЦИОНАЛНИ ДУГ САД 5,129 ТРИЛИОНА ДОЛАРА

национални дуг који је током фискалне године 1996. износио 5,129 трилиона долара. Бруто камата исплаћена за овај дуг била је 332.414 билиона долара, а нето 202,957 билиона долара.

Највећи нето дуг иностранству

Од развијених земаља нето дуг иностранству, исказан у процентима бруто друштвеног производа, има Нови Зеланд. Овај дуг износио је за 1996. годину 80 одсто од бруто друштвеног производа. Од земаља у развоју Мексико има

времена од 11,796 билиона долара имале су Сједињене Америчке Државе 1947/48. године.

Највећи фискални дефицит

Опет Сједињене Америчке Државе и то 290 билиона долара за фискалну 1992. годину.

Највећи буџет за образовање

Канада, Финска и Норвешка највише од свих земаља троше на образовање, свака по 7,3 одсто од

највиши приход од пољопривреде, 65 одсто од бруто друштвеног производа.

Индустрија

Од бруто друштвеног производа Словачке 53 одсто потиче од мануфактурне индустрије.

Највеће инфлације

Досад највећа инфлација свих времена погодила је Мађарску јуна 1946. године када је златни пенго из 1931. вредео 130 милиона трилиона ($1,3 \times 10^2$) папирних пенга. Новчанице од 1000 трилиона или 10^2 пенга штампане су 3. јуна и повучене из оптицаја 11. јула 1946. године. После тога основна монетарна јединица Мађарске постала је форинта. Године 1923. у Немачкој је у оптицају било рекордних 400.338.326.350.700.000.000 марака, а инфлација 755.700 милиона пута већа у односу на 1913. годину.

Најнижа инфлација

Сејшели су 1995. године имали такозвану дефлацију, односно смањење количине новца у оптицају.

Најмање вредна валута

То је анголска кванза. Јуна 1997. године 1 фунта стерлинга вредела је 196.919 анголских кванзи.

ПОРЕЗ

Највећи порез

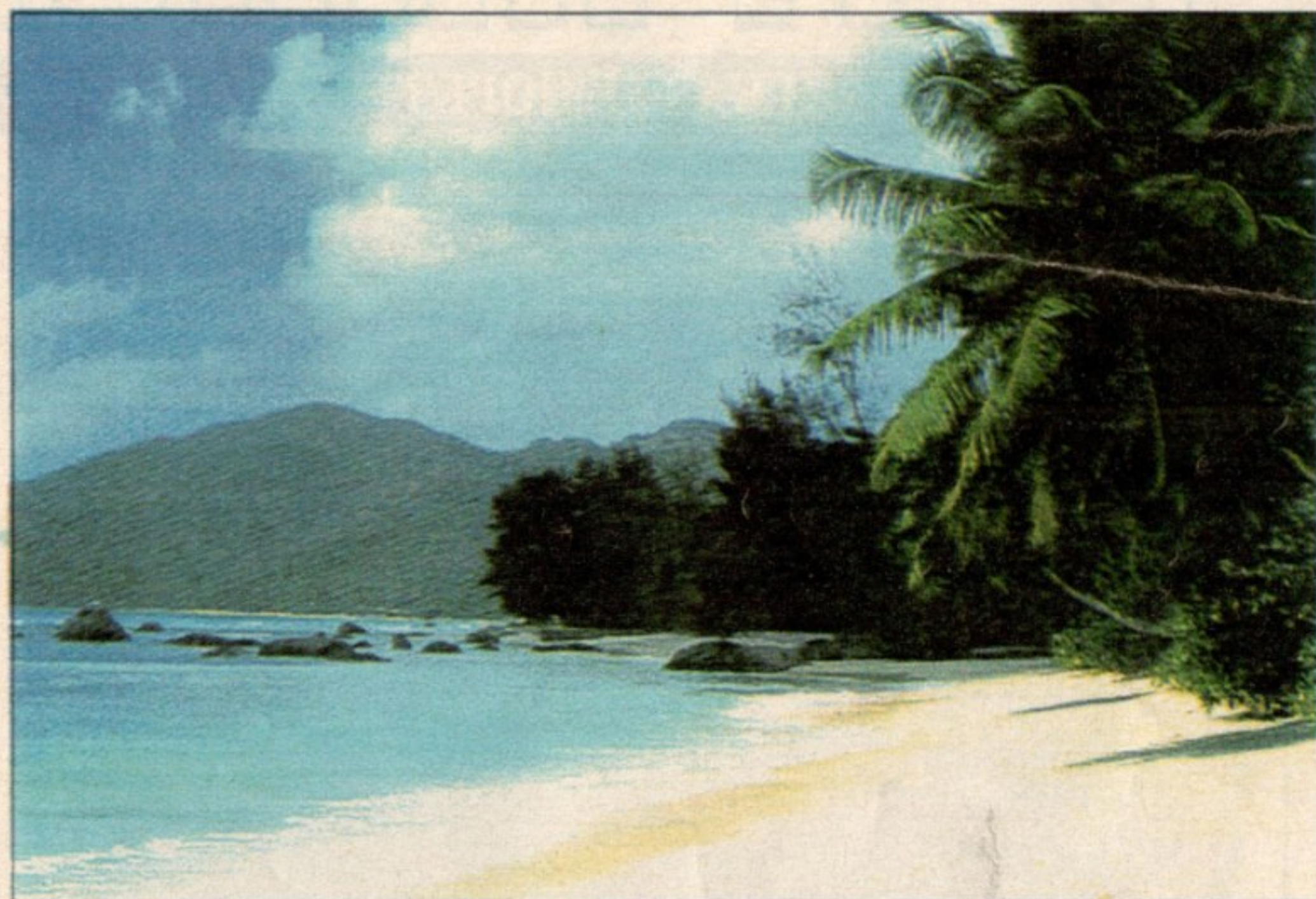
У Данској највећи порез на доходак износи 68 одсто, али нето порез на богатство од 1 одсто може, у екстремним ситуацијама, да се претвори у порез на доходак од 100 одсто.

Највећи бриџански порез

До 1979. године у Британији је највећи порез на зарађене и незарађене приходе износио 83 одсто и 98 одсто. Године 1988. уобичајена пореска стопа смањена је на 25 одсто, а виша стопа на 40 одсто.

Најмањи порез

Земље с најнижим порезом на доходак су Бахреин и Катар чија је пореска стопа нула.

највећи инострани дуг који је на крају 1994. године био 147,5 билиона долара.

Дефицит и суфицит

Највећи дефицит за једну календарску годину имале су Сједињене Америчке Државе 1987. и то 167,1 билион долара. Јапан је рекордер у суфициту који је 1993. године износио 131,5 билиона долара.

БУЏЕТИ И ИНФЛАЦИЈА

Највећи буџет

Рекорд свих времена у расходу владе од 1,519 трилиона долара држе Сједињене Америчке Државе за фискалну 1995. годину. Највећи приход, такође свих времена, од 1,355 трилиона долара имале су исте године опет Сједињене Америчке Државе.

Највећи фискални суфицит

Највећи фискални суфицит свих

бруто друштвеног производа, и то на основно, средње и високо образовање.

Најмањи буџет за образовање

Турска за образовање одваја свега 3,3 одсто од бруто друштвеног производа.

Највећи буџет за здравство

Буџет за здравство Сједињених Америчких Држава највећи је на свету и за 1994, последњу годину за коју су расположиве тачне цифре, износио је 14,2 одсто од бруто друштвеног производа.

Највећи буџет за одбрану

Сједињене Америчке Државе имају највећи владин буџет за истраживања и развој на пољу одбране. Он износи 55,3 одсто од свих заједно владиних трошкова за истраживања и развој.

Пољопривреда

Сомалија је земља која има

МОЈ СИН ЈЕ УБИЈЕН!

ЖИВОТ ПИШЕ
ДРАМЕ

Предвече 12. априла 1994. године мали Кип Тарнер и његов отац Тед враћали су се пешице кући из продавнице рачунара у северном Скотсдејлу у Аризони. Само четири дана раније Кип је прославио једанаести рођендан.

Док су корачали ивицом Булеvara Френк Лојд Рајт, огроман аутомобил излетео је из кривине право на њих.

— Бежи, Кипе! — викнуо је Тед и одмах потом чуо туп удар и видео свог сина како лети кроз ваздух и пада на бетон. Тед је вриснуо и потрчао према њему док се аутомобил удаљавао. Отац је клекнуо и узео у наручје дечаково беживотно тело.

Касније је установљено да је Кипа најпре у кук и ногу ударио предњи десни део аутомобила. Дечак је затим горњим делом тела треснуо у аутомобил лупивши главом у горњи део блатобрана. Од удarca је сломио карлицу, кукове и лобању.

Само „бентли” или „ролс-ројс”

Шон Твичел, полицијски детектив из Скотсдејла, брзо је стигао на место несреће да би обавио истрагу. Док је посматрао пут, приметио је жућкасте искрице, крхотине боје ћилибара, како сијају на самом месту судара. Пажљиво је покупио све комадиће који нису били већи од нокта осим једног на коме је писало „Made in UK” (направљено у Уједињеном Краљевству, односно Британији).

Приликом аутопсије следећег јутра судски лекар нашао је у Китовој одећи исту малу крхотину боје ћилибара и сићушан траг боје која је одговарала боји нађеној на месту удеса. Шон Твичел је у својој канцеларији

седамнаест

*Тек по
Киповом
закону, који је
сићушио на снају
у ноћ 12. јула 1995.*

*године, возачи који у држави Аризони некога
усмрти не пролазе њихово некажњено већ
добивају високе казне затвора. За овај закон борила
се мајка дечака који је идући нехоти илашио главом*

стрпљиво склопио на-
ђене крхотине пластике
и успео да на њима прочита
произвођачке бројеве и сло-
ва.

Један полицајац послат је
код месног продавца аутомо-
била, стручњака за кола из
Велике Британије. Продавац
је знао да једна једина компанија
у свету користи такав
део: пластика је припадала десном
предњем мигавцу који се
могао наћи само на аутомобилима
„бентли” и „ролс-ројс”
направљеним после 1981. године,
а боја само на моделима
после 1994. године.

Твичел је добио компјутерски
списак власника луксузних
аутомобила и нашао је
шездесетак имена и адреса у
северном Скотсдејлу. На те
адресе одмах је послао две
екипе полицајаца и већ на чет-
вртој са списка једна екипа
угледала је човека који је на
вратима раскошне куће испраћао
госте.

Делићи људског ткива

Био је то шездесетседмогодишњи
Едвард Паленкас, пензионисани
пословни човек. Полицајци су му
рекли због чега су дошли и тражили су да
прегледају његов „ролс-ројс” из
1986. године. Паленкас их је увео у
кућу, али је одбио да им покаже
аутомобил. Уместо тога позвао је
телефоном свог адвоката.

Следећег дана, тридесет
шест сати после Кипове смрти,
Шон Твичел је дошао код
Паленкаса с налогом за претрес.
Он и специјалиста полицијске
криминалистичке лабораторије
открили су на „ролс-ројсу”
улубљења на местима где су кола
ударила дечака.

Нашли су и влакна тканине,
делиће људског ткива и нешто
што је личило на трагове крви.
На испуцалој боји горњег дела
десног предњег блатобрана
задржала се грудвица влакана
беле боје. У кухињи су нашли
исправу о осигурању и новине
са чланком о несрећи у којој је
погинуо Кип.

Кипова мајка Деби Лак, раз-
ведена од његовог оца, налазила
се са својим другим мужем на
краћем одмору на Хавајима
када их је у један сат после по-
ноћи пробудио телефон. „Добили
смо хитно обавештење од полиције
у Скотсдејлу”, рекао је дежурни
полицајац, „Ваш син је имао саобраћајну
несрећу. Бескрајно ми је жао...
погинуо је на месту!” Деби се
срушила на под вриштећи.

Неко се јавио

Када је Деби сазнала да је
Паленкас ухапшен, осетила је
извесно олакшање. Оно се претворило
у очајање и бес-

чим јој је речено да ће виновник
трагедије бити оптужен само за
изазивање несреће и бекство с
лица места. У тужилаштву округа
Марикопе у Аризони објаснили су
јој да Паленкасу није рађена алко-
холна проба која би показала да
ли је возио пијан или не, а без тога
готово је немогуће подићи оптужницу
и за убиство.

За убиство из нехата за до-
тад неосуђиване за такав прекршај
највиша казна износила је двадесет
једну годину затвора. За изазивање
саобраћајне несреће и бекства с
лица места, опет за раније неосуђиване
за такав преступ, највећа казна
била је две године затвора чак и
када жртва изгуби живот. Често се
догађало да они који први пут
направе такав прекршај прођу само
са условном казном.

На дан 27. априла 1994. године
Деби и Тед позвали су телевизијске
и новинске репортере.

Обратила им се Деби: „Мој син је
убијен 12. априла. Господин Едвард
Паленкас прегазио је малог дечака
и оставио га да лежи на улици и не
осврнувши се. Пошто је побегао с
места несре-

ће, не зна се да ли је био пијан или
не. Али, вероватно постоји неко ко
то зна. Молим тог неког да се јави
полицијској станици у Скотсдејлу!”

И неко се јавио. Келнерица у
ресторану где је Паленкас на дан
несреће вечерао изјавила је у полицији
да је био пијан и да се тетурао
када је излазио. Када је то објављено,
јавно мњење је прокључало.

Касно за Кипов случај

А када су и други запослени у
ресторану посведочили да је Паленкас
био трештен пијан, тужилац је имао
довољно доказа да од велике пороте
округа Марикопе добије дозволу да
подигне оптужницу за убиство из
нехата. Случај је предат јавном
тужиоцу тридесетшестогодишњој Нил
Милер.

Кипова мајка Деби Лак нашла је
савезника у Пети Ноланд, председници
Сенатског правосудног комитета државе

Аризоне. Она је пристала да помогне
Деби да се на њен предлог уведе закон
којим ће се поштрити казне за почи-
ноце саобраћајних несрећа који неког
повреде или усмрте и побегну.

Деби Лак је у Сенатском правосудном
комитету између осталог рекла: „Како
сада ствари стоје у Аризони, казна за
убицу мога сина износи највише две
године затвора док је казна за крађу
обичног кактуса далеко оштрија. Желим
да ми се објасни како је то могуће и
шта је у овој држави важније!”

Нови закон донет је 12. априла
1995. године, на годишњицу Кипове
смрти. Назван је Кипов закон, али је
дошао прекасно да би утицао на Кипов
случај. По њему је казна за изазивање
тешке саобраћајне несреће и бекство
повећана и износи између две и се-

дам година затвора.

У међувремену је тужилац Нил
Милер, зачућена што на „ролс-ројсу”
нема више трагова крви, посумњала да
је крви било, али да је обрисана. Одлучено
је да се направи тест луминолом,
једињењем које засија

јаркозеленом бојом чим дође у додир
чак и с најблеђим траговима крви. Тест
је обављен децембра 1994.

Да ли је Паленкас знао?

Суђење је почело 20. јуна 1995.
Тужилац је изнео све прикупљене
доказе који су повезивали Паленкаса
с Киповом смрћу. Сведочио је и особље
ресторана у коме је Едвард Паленкас
јео и пијанчио пре него што је усмртио
Кипа. Бармен је чак изјавио да је од
Паленкаса тражио кључеве аутомобила
како би га спречио да у пијаном стању
вози. Едвард Паленкас је тврдио да
није био пијан.

Тужилац је на клупу за све-
доке извео Стива Герета, шефа
криминалистичке лабораторије полиције
у Скотсдејлу. Он је објаснио да тајанствена
бела влакна нађена на блатобрану
потичу од папирне марице или крпе.

Рекао је и да је направљен тест с
луминолом на десном

блатобрану добио бледе трагове крви
као и траг нечега што је цурило низ
блатобран, али није било крв већ нека
хемикалија за чишћење какве се користе
у домаћинству и на коју је луминол
такође осетљив.

Тужилац је поставио питање: „Да
ли је блатобран, можда, чишћен од крви?”
Герет је одговорио: „Постоји могућност
да је ту било крви која је папирном
крпом и неком хемикалијом опрана и
очишћена.” Пороти је остављено да
одлучи да ли је Паленкас знао да је
ударио дечака и затим покушао да
уклони трагове његове крви.

Крив за убиство

Прича Едварда Паленкаса била је
другачија. Он није побијао да су његова
кола налетела на Кипа и усмртила га.
Његов адвокат Марк Будоф рекао је:
„Не ради се о томе да ли је „ролс-ројс”
Едварда Паленкаса ударио дечака
Кипа Тарнера. Ударио га је.”

Будоф је истовремено одбио претпоставку
тужиоца да је његов клијент очистио с
блатобрана дечакову крв позвавши се на
изјаву лекара судске медицине који је
рекао да се од повреда које је Кип задобио
крвари незнатно.

Паленкас, према речима свог адвоката,
није приметио да је ударио дечака
одеведеног у тамну одећу на слабо
осветљеној улици. Мислио је да је
лупио у заштитну ограду на путу у
реконструкцији.

Три дана пошто је порота заседала,
12. јула 1995, судски чиновник прочитао
је одлуку: за бекство с места несреће коју
је изазвао Паленкас је проглашен кривим.
За убиство из нехата такође је проглашен
кривим.

Тачно у поноћ тог истог дана на снагу
је ступио нови Кипов закон.

Едвард Паленкас осуђен је на десет и
по година затвора. Жалио се и 5. новембра
1996. апелациони суд поништио је казну
и наложио ново суђење због процедуралне
грешке на првом.

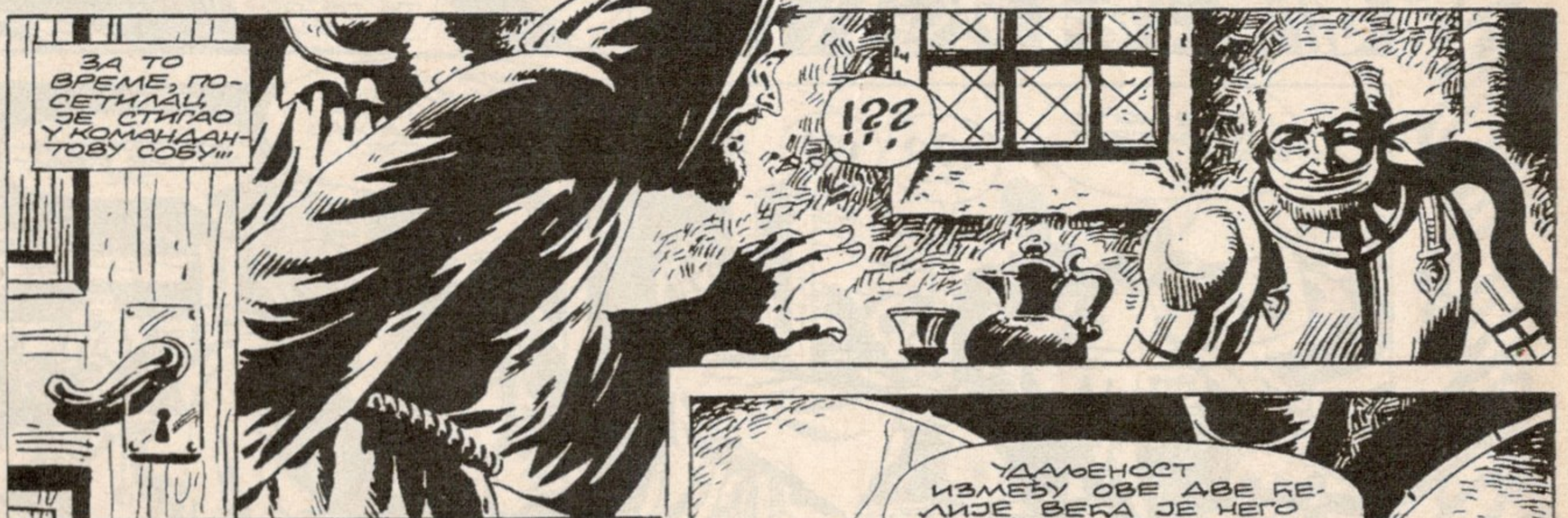
Пре тог суђења Деби Лак и Едвард
Паленкас су се нагостили што је у САД по
закону могуће. Он је признао да је
починио убиство из нехата у пијаном
стању, да је ударио и усмртио Кипа и
побегао с места несреће. Није осуђен на
затворску казну дужу од оне коју је већ
издржао, али му је наређено да ради у
организацији „Мајке против пијаних
возача” и да им уплати суму од двадесет
хиљада долара ■

Б. Д.

ОСАМНАЕСТ

ПОДНИЖИ
ЗАБАВНИК

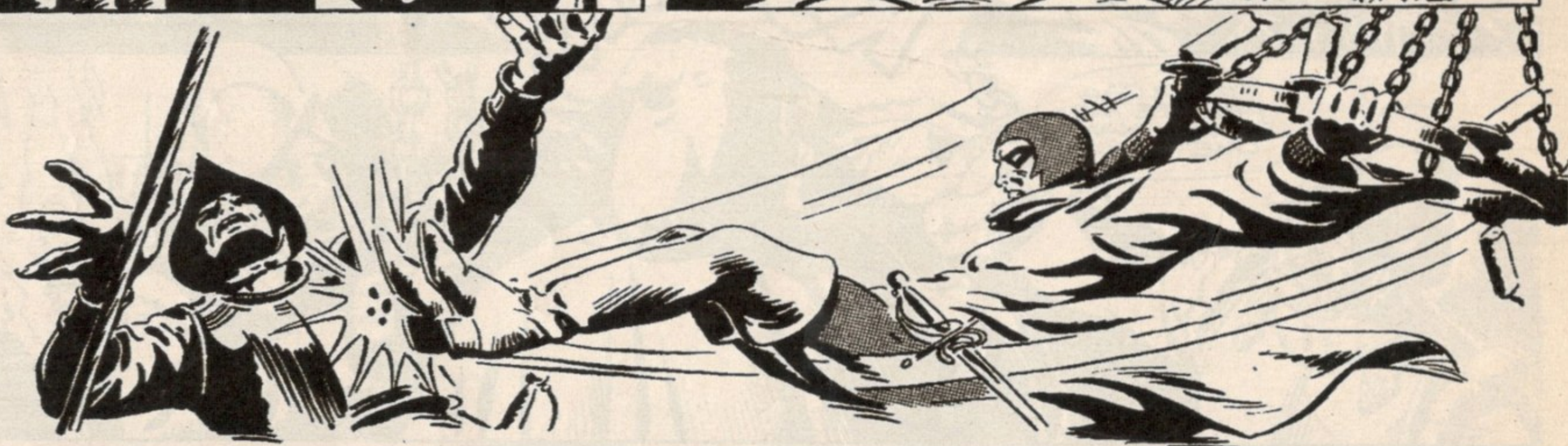
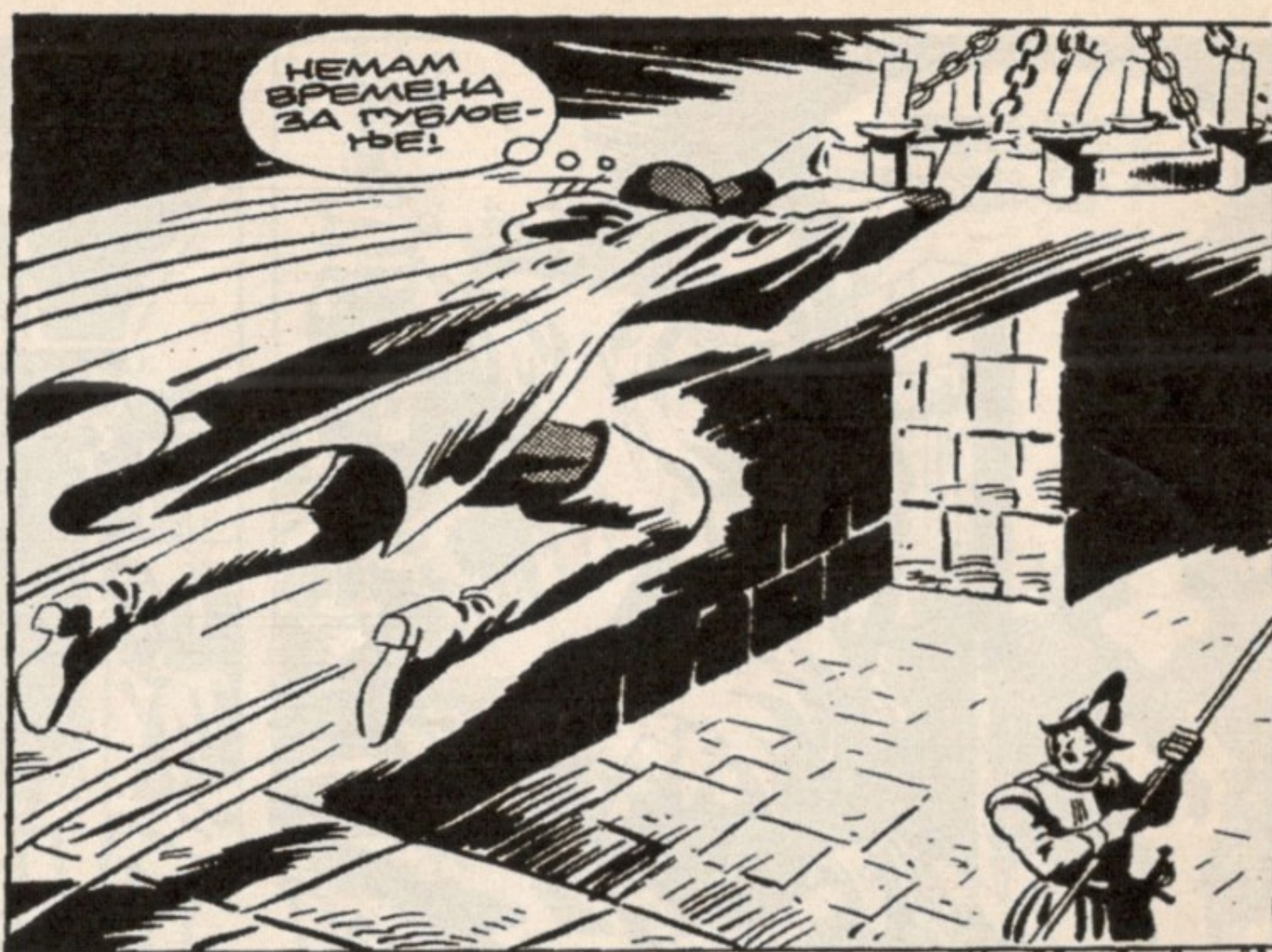

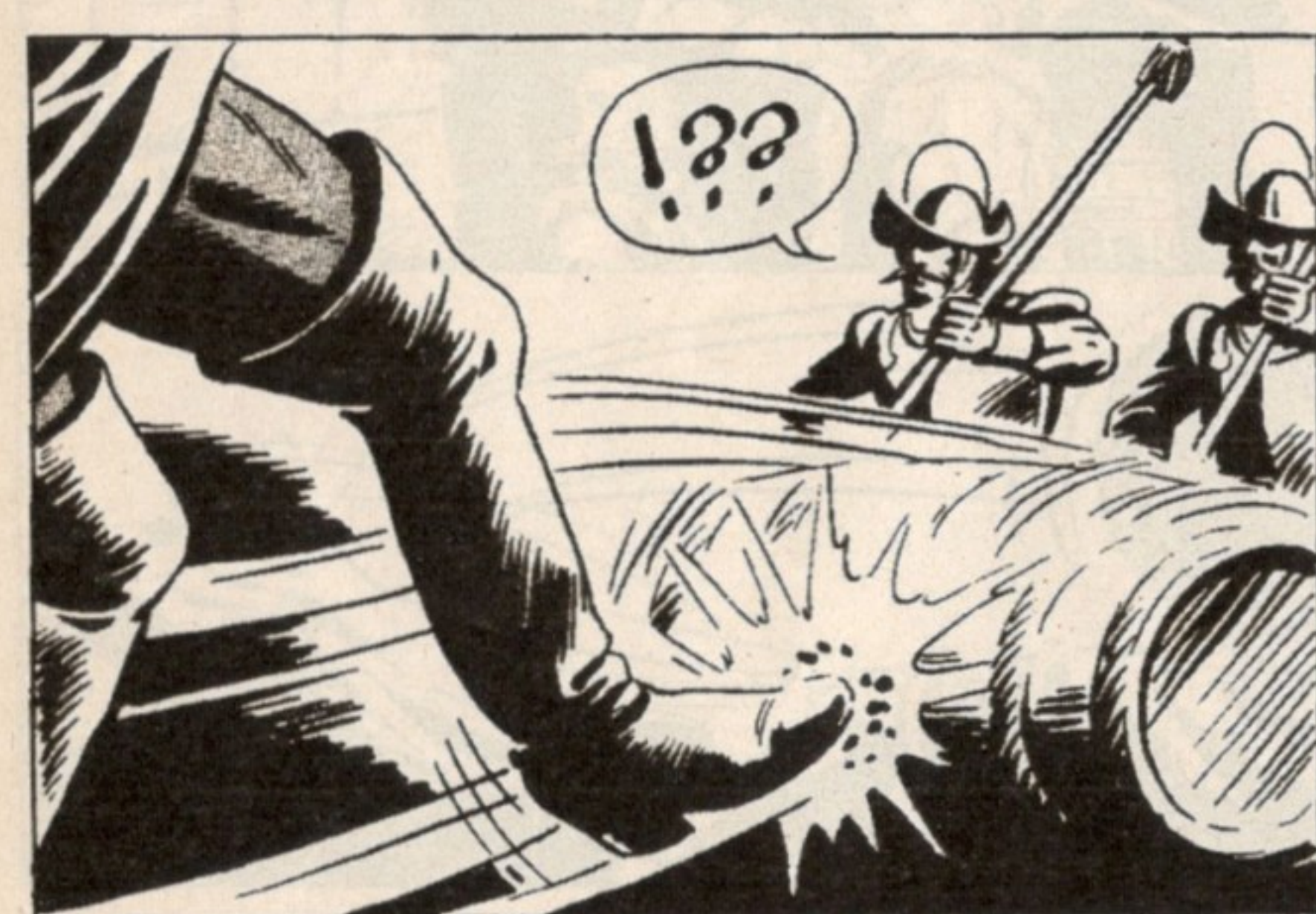

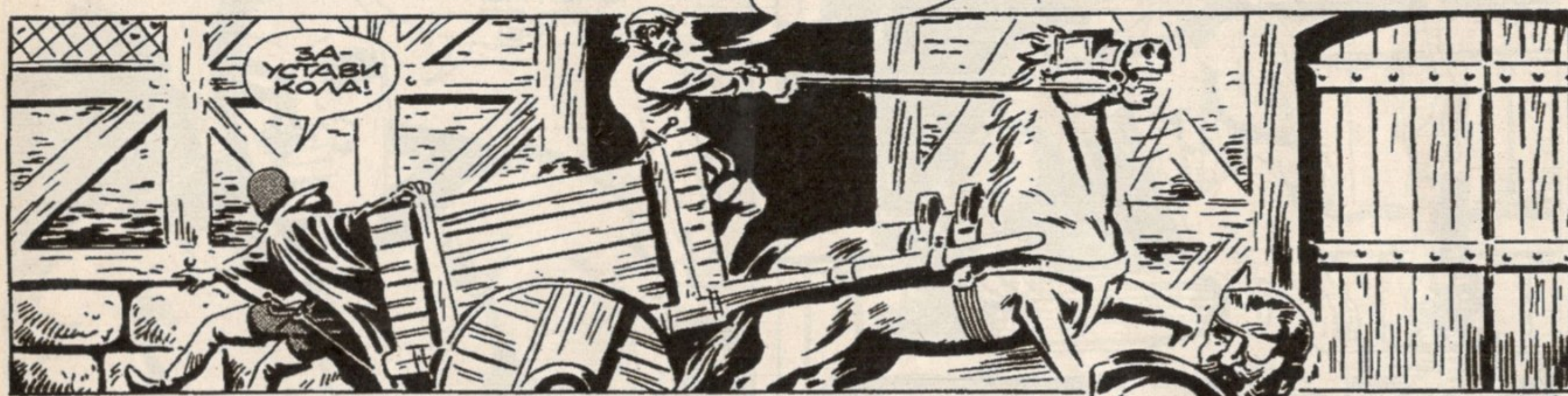
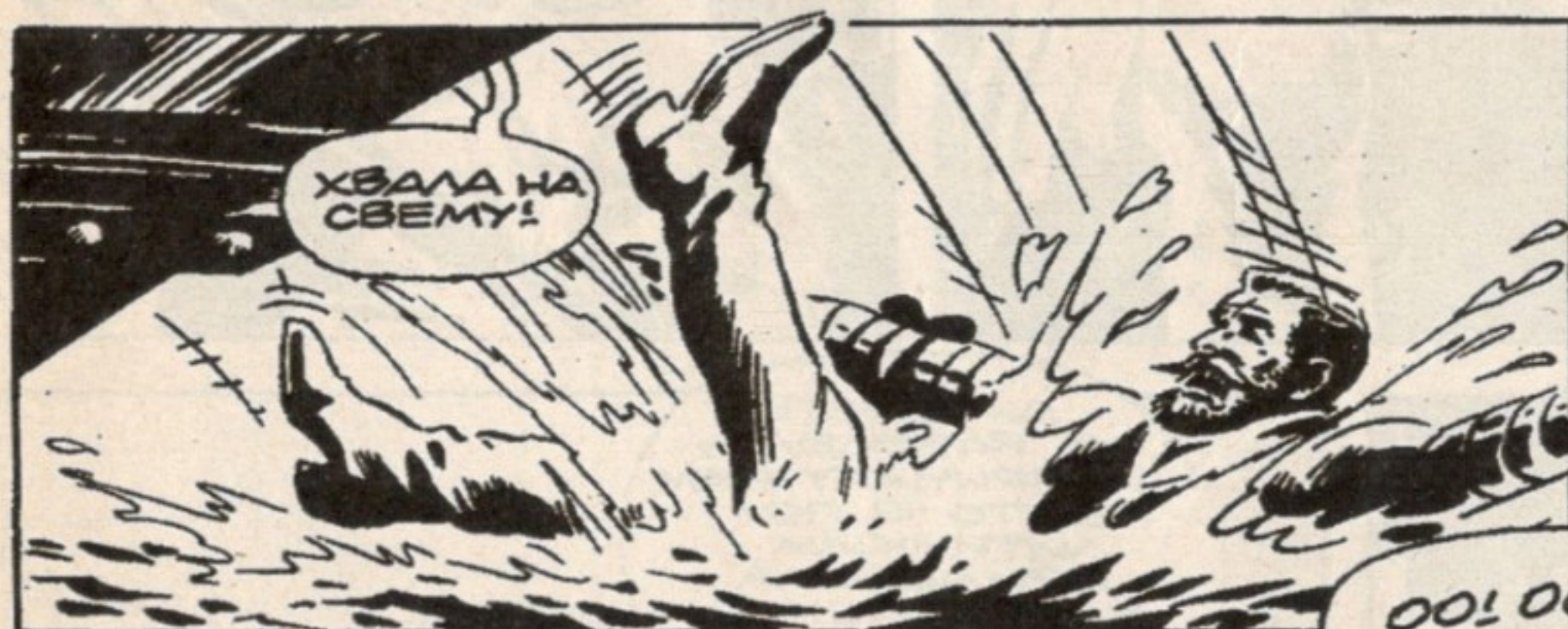

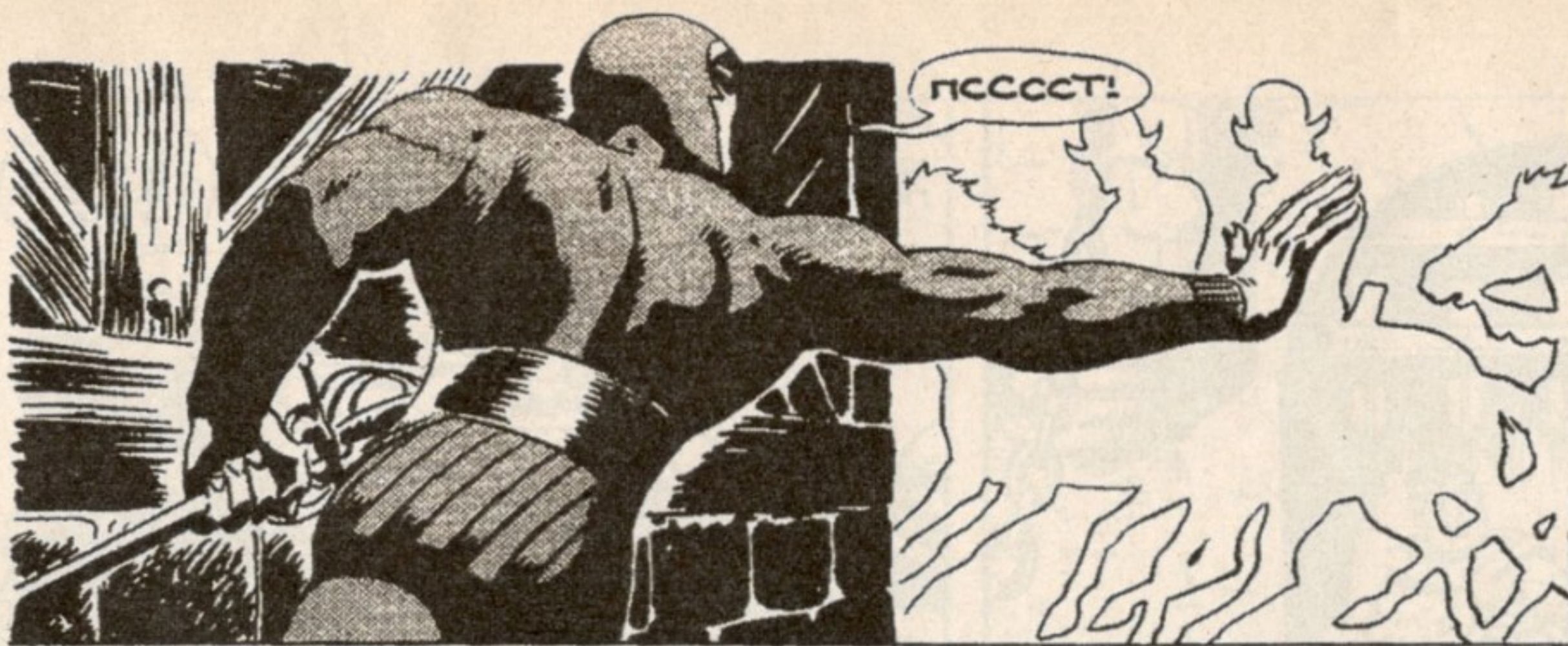

© 1993, 1987 King Features Syndicate Inc./SEMIC/distr Bull's

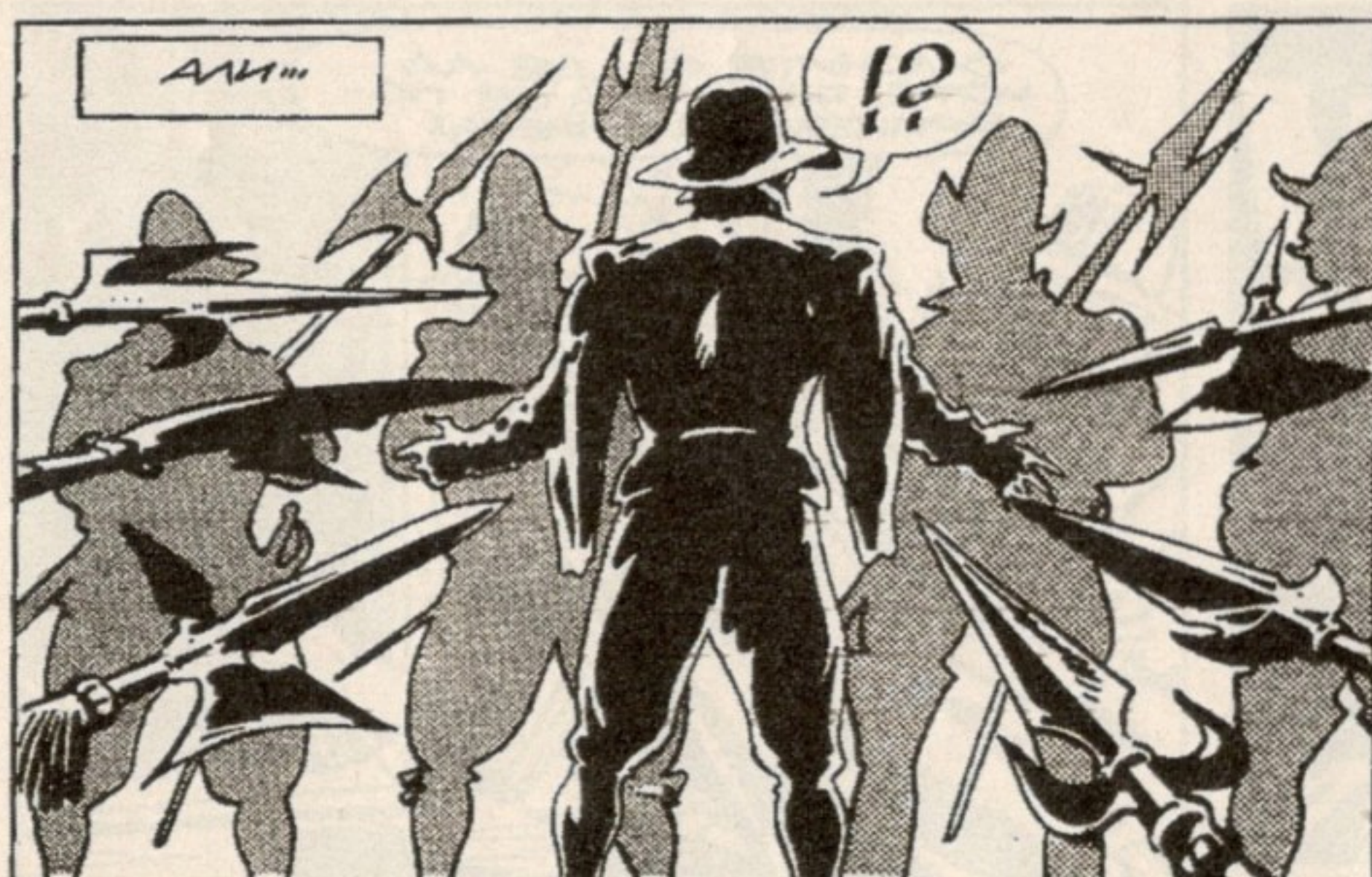

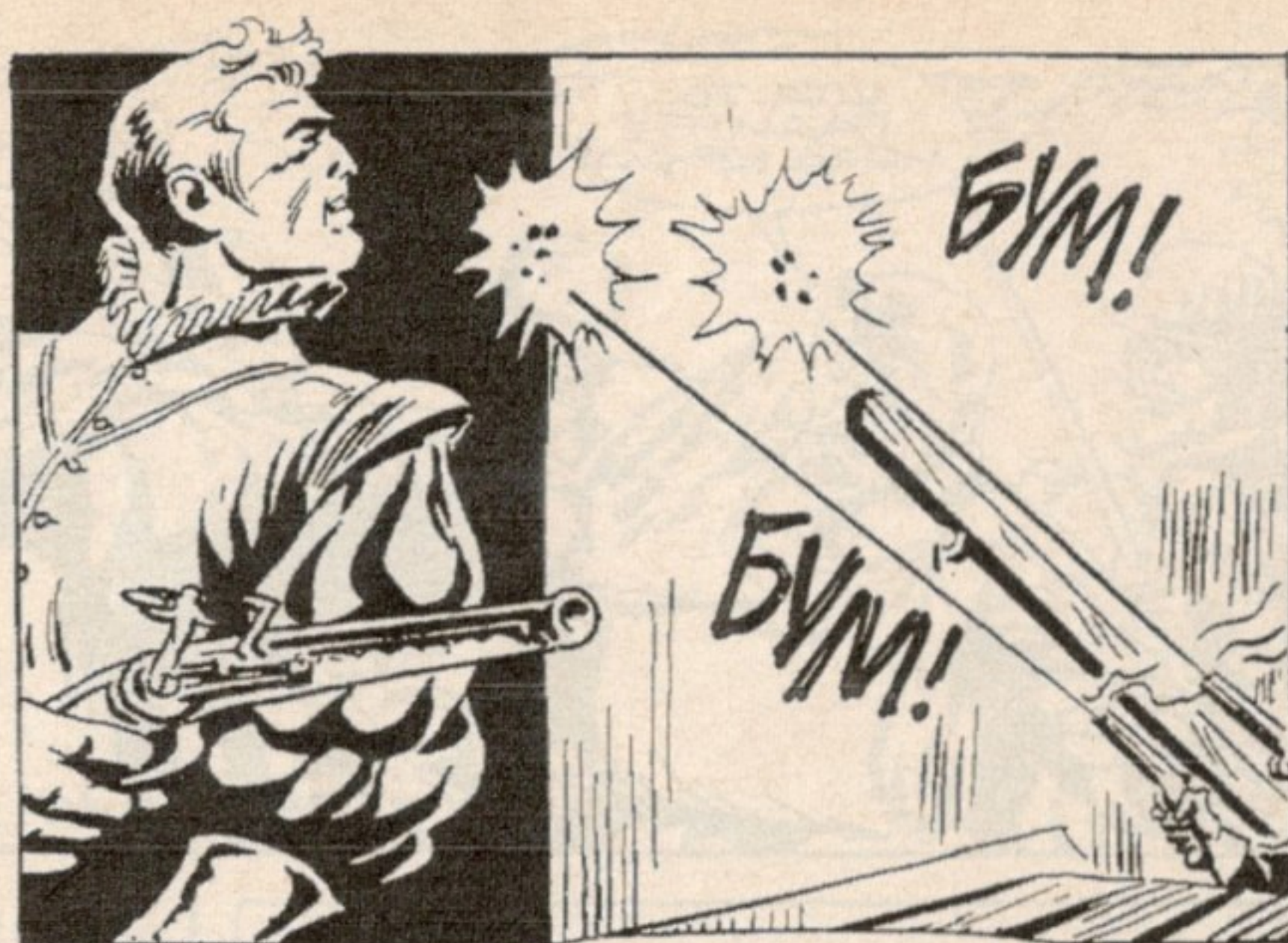

АРСЕНИК

Котор је тонуо у мрак када се на вратима Марина Друшка, једног од имућнијих људи у граду, зачуло куцање. Није очекивао никог, поготову не слугу новог, тек пристиглог провидура који је желео да га види исте вечери.

Откуд тај изненадни позив, чудило се Марин док је журио палати у којој је Млечанин становао. Мора бити да је у питању нешто веома важно... И било је, видео је по томе што су га одмах увели и што је провидур не само устао да га дочека, него га и узео за руку и понудио му столицу. Марину се учинило да сања: овако се само са господом поступа! Значи ли то... Можда су млетачка господа коначно закључила да му је место међу њима на шта су му, мислио је, право давали иметак и углед који је његова породица уживала.

— До данас Друшко, од данас господин Друшко — рекао је провидур показујући му књигу у којој је његово име било записано златним словима.

Марин је брзо сазнао чиме је заслужио оволику част и срећу. За племство које му је даровала, Република Светог Марка очекивала је од њега ситницу коју ће, веровао је њен представник, лако испунити. Требало је да помогне Венецији да се она, бранилац хришћанства и чврст бедем према све продорнијем исламу, не осећа као незвани гост у Боки.

Кључ за разрешење тог задатка налазио се на Превлаци код Тивта, у манастиру Светог арханђела Михајла чији су калуђери, жалио се провидур, стално подбуњивали народ против власти Републике. Њихов погубни утицај могао је да се одстрани уз Друшкову помоћ и то је била та ситница која се од њега очекивала.

У име дужда, обећана му је додатна награда, четвртина манастирског имања, што је значило само једно — да калуђери треба да нестану.

Неочекивани поклон

Новопеченом господину завртело се у глави. Добио је племство, обећано му је велико имање и помоћ око испуњења мајчиног обећања, лакоумно датог, да се од 100 дуката, како је одредила, излију три звона и поклоне манастиру. Пуне три године отезао је да ту жељу испуни, убеђивао се с калуђерима, смишљао изговоре, чак и на суд ишао. Сада му се, потпуно неочекивано, указала прилика да и то реши. Све што је требало да уради било је да садржај кутије коју му је провидур дао изручи у котао у коме се кувало јело за калуђере. Наравно, то није лако да се изведе јер је био у завади с њима, али провидур је имао мудар план: Република ће, о свом трошку, направити та звона и он ће их

понудити у знак помирења.

Шта би неко други на његовом месту могао да учини него да пристане?

Марин је једва чекао да сване наредни дан и да пође пут Превлаке. Игуман га је угледао издалека и, не желећи да га сретне, повукао се у ћелију. Међутим, није прошло дуго а на њеним вратима појавио се Марин и бацио се ничице на под молећи за опроштај, свесрдно га уверавајући да последњу жељу своје мајке није заборавио, него да није био у прилици да је испуни.

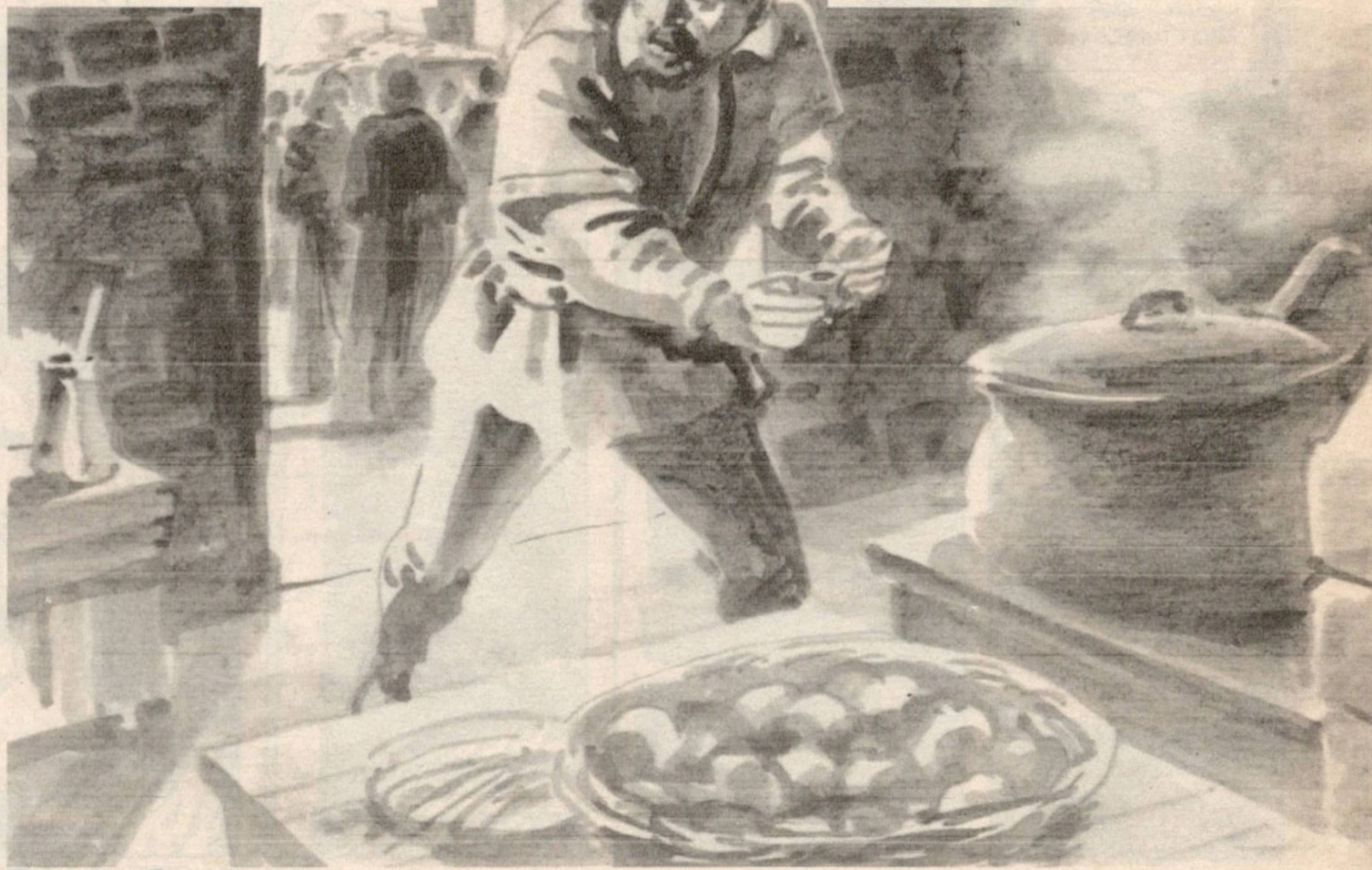
Свака Маринова реч звучала је уверљиво, а изгледао је

тако скрушено да му је несрећни игуман поверовао и опростио му. Договорили су се да се звона допреме на Превлаку за дан манастирске славе.

На дан Светог арханђела Михајла око манастира, седишта Зетске епархије коју је основао свети Сава, окупило се много света. После богослужења игуман је пред свима похвалио Марина, који је у међувремену допремио звона. И док је народ славио, „покајник“ је вребао прилику да изврши свој задатак. У једном тренутку, када на њега више нико није обраћао пажњу, прикрао се кухињи. Срце му је тукло као лудо када је видео да у њој нема никога. Извадивши кутијицу из недара, брзо је сипао њен садржај у котао у коме се кувала рибља чорба.

Бежи ко може!

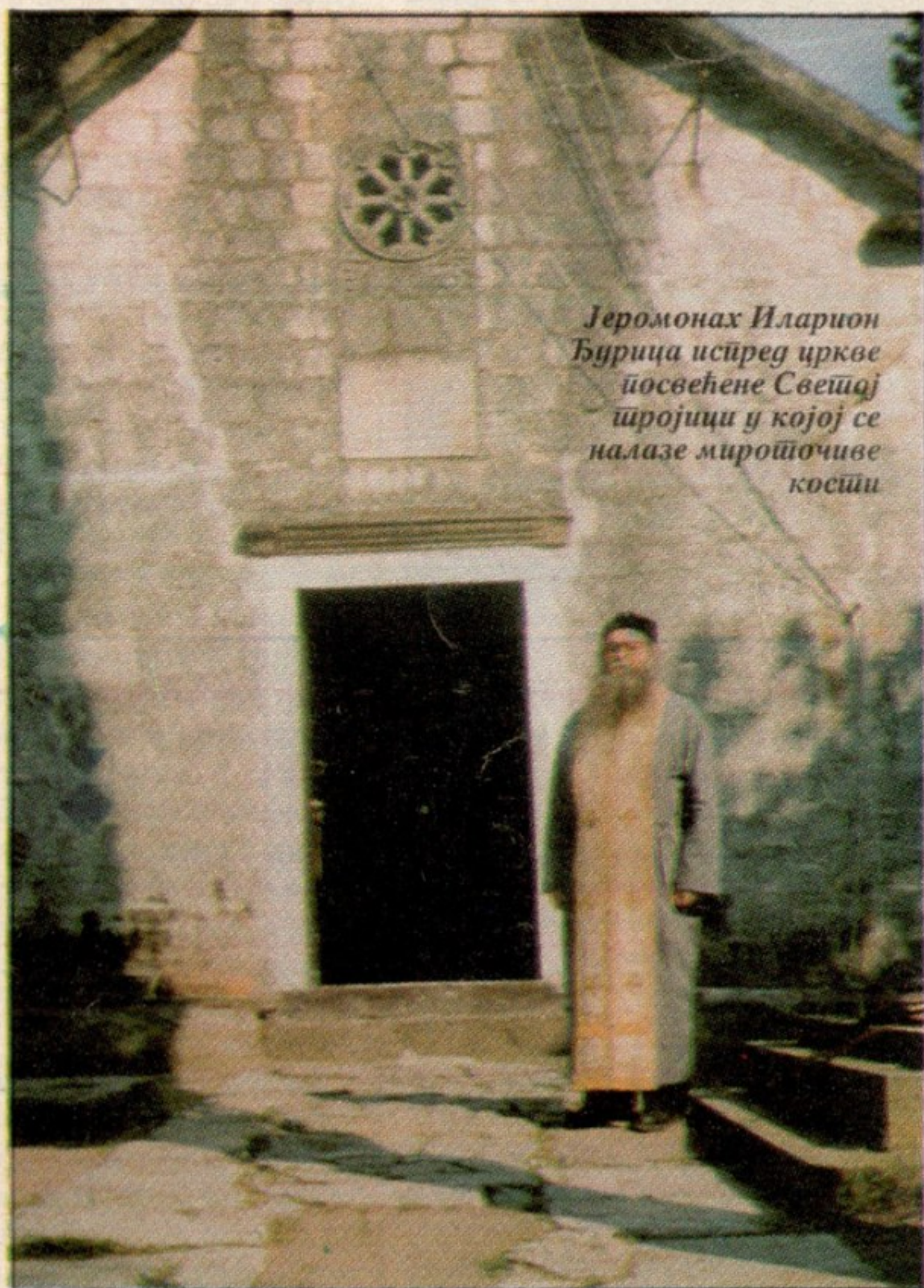
Када је, нешто касније, дошло време ручку и он је позван да седне за сто. Прихва-

Илустровао Брана Јовановић

И ИСТИНА И ЛЕГЕНДА У РИБЉОЈ ЧОРБИ

ПРЕ ИЗВЕСНОГ ВРЕМЕНА ВЛАДИЦИ АМФИЛОХИЈУ РАДОВИЋУ УПУЋЕНА ЈЕ НЕОБИЧНА МОЛБА: ДА СЕ ПРИЛИКОМ ПРОСЛАВЕ СВЕТОГА АРХАНЂЕЛА МИХАЈЛА НЕ СЛУЖИ РИБЉА ЧОРБА...

Јеромонах Иларион Ђурица испред цркве посвећене Светој тројици у којој се налазе мирошочиве кости

тио се кашике надајући се да ће му противотров који му је провидур дао помоћи кад буде затребало.

Дејство отрова први је осетио отац Максим. Почео је да се гуши и колута очима, читаво тело му се трзало. Изгледало је као да му је рибља кост застала у грлу. Одмах потом и други за столом почели су да се гуше, грчили се, падали, поврћали, дозивали ко Бога, ко оца и мајку.

Видевши то, Марин је скочио и, како га је провидур подучио, излетео напоље вичући: – Куга! Чума! Бежи ко може!

У првом тренутку окупљени народ био је потпуно збу-

њен, а онда је, заплашен Мариновим крицима, нагао да бежи. Но, права паника је настала тек када су се из пристаништа огласили топови: киша ђулади засула је манастир који су подигли Стефан Немања и његов син Стефан Првовенчани. Као кула од карата срушили су се звоник, црква, манастирске зграде, камење је летело на све стране. До малочас место спокоја и молитве личило је на попрште најстрашнијег боја.

У општем метежу, запомагању и лелеку Марин је, осећајући и сам дејство отрова, потрчао низ падину ка шумарку у коме му је био везан коњ. Надао се да ће стићи до њега пре него што га ухвати несвестица, али ноге су га све слабије слушале, језик му је постојао све већи а уста све мања. Борио се за ваздух посрћући и повраћајући.

Да ли је у паници заборавио да попије противотров, да ли му је, можда, кутијица с њим негде испала или га је провидур једноставно преварио, остаће заувек тајна. До Котора и лекара није стигао. Умро је у најстрашњим мукама.

Душу је испустио на месту које се отада зове Проклети кам.

Потврђено предање

Тако о страдању и рушењу манастира Светог арханђела Михајла казује предање. А шта каже историја?

Рушење манастира на Превлаци из кога је Растко Немањић први пут кренуо у Свету земљу, историја смешта у 1441. или 1443. годину. Тровање калуђера не помиње нити икакву кривицу за то сваљује на леђа Марина Друшка.

Све донедавно нестанак манастира на начин како то

описује предање приписиван је, по речима тиватског публицисте и истраживача Васка Костића, машти народа и списатељској вештини Стефана Митрова Љубише! Он сам верује да у сваком предању и легенди има бар неко зрнце истине и да у том погледу светилиште на Превлаци није изузетак.

Да Васко Костић у тој процени вероватно не греши, показују археолошка истраживања којима руководи доцент професор др Ђорђе Јанковић, шеф катедре за средњовековну археологију Филозофског факултета у Београду. Анализом земље испод крипте, где су нађене кости за које се верује да су припадале калуђерима, нађено је 70 одсто више арсена него што је то уобичајено, како је утврђено на Војномедицинској академији у Београду. Међутим, патолог др Зоран Станковић каже да то још не може да се сматра непобитним доказом о тровању. Неопходно је да се испитивање понови са већим бројем узорака које, поређења ради, треба да узму са површине од 100x100 метара. Ако и они покажу да је концентрација арсена у земљи испод крипте већа, то је већ нешто друго. У сваком случају, оно што су досадашња испитивања показала недвосмислено говори да с радом треба да се настави. Прича о тровању калуђера не мора да буде измишљена.

Доказ о томе да је Марин Друшко био умешан у тај догађај не постоји, али је чињеница да је добио племство и да је трећина Превлаке била у поседу његових потомака све до половине прошлог века.

А да ли је Млетачка република била умешана у све то? Васко Костић не сумња да јесте. Манастир Светог арханђела Михајла је био истурена тачка православља, препрека ширењу католицизма и утицају млетачких власти и требало га је уклонити, тим

— четрдесет један

уклонити, тим пре што је по значају био одмах иза Жичке епархије. Тај значај имао је због свог положаја. У једном тренутку светилиште на Превлаци било је можда и важније од Хиландара који се налазио у некој врсти геополитичке заветрине. Лако је зато докучити због чега је Превлака, заједно са Заливом светаца који је окружује и Светитељским архипелагом (острвом Светог арханђела Гаврила и острвцем Пресвете Богородице), била трн у оку Млетачке републике.

Шта је рекао Нострадамус?

Васко Костић скренуо нам је пажњу на то да је тровање превлачких калуђера нашло, можда, место и у Нострадамусовом пророчанству у коме пише:

У уљаним бачвама масивним извана,

20 људи ситићи ће до тада, поодиће ситрају тада смртна рана

и чувар ће пастити а паиће и вратиће.

Ови стихови могу да се схвате и алегорично и метафорично и ко зна како све не, али у њима има нечег. Занимљиво је да се у заливу, с оне стране Превлаке која гледа према Тивту, у време док је манастир постојао налазило пристаниште с гатом које се од давнина зове Бачве. Тај назив је добило по великим посудама у којима су некада калуђери држали маслиново уље и продавали га на велико. Човек не може а да се не запита, каже Васко Костић, да ли је у питању само пука подударност? И да ли је случајност то што је у рушевинама испод зграде у којој су стајале бачве нађен костур неког човека? Да ли је он био тај чувар кога помиње Нострадамус?

Кућа без буке

Они који верују у пророчанства свакако ће се замислити и над стиховима:

А костии шито смрти спо- знаше гнусну,

у кући иде бука не беше могућа.

Зар тровање није гнусни чин и зар манастир није место где бука није могућа?

Стихови:

Нађена ће два дошљака бити,

у царској кухињи како у воду желе отров слићи...

...такође се поклапају са догађајем на дан Светог ар-

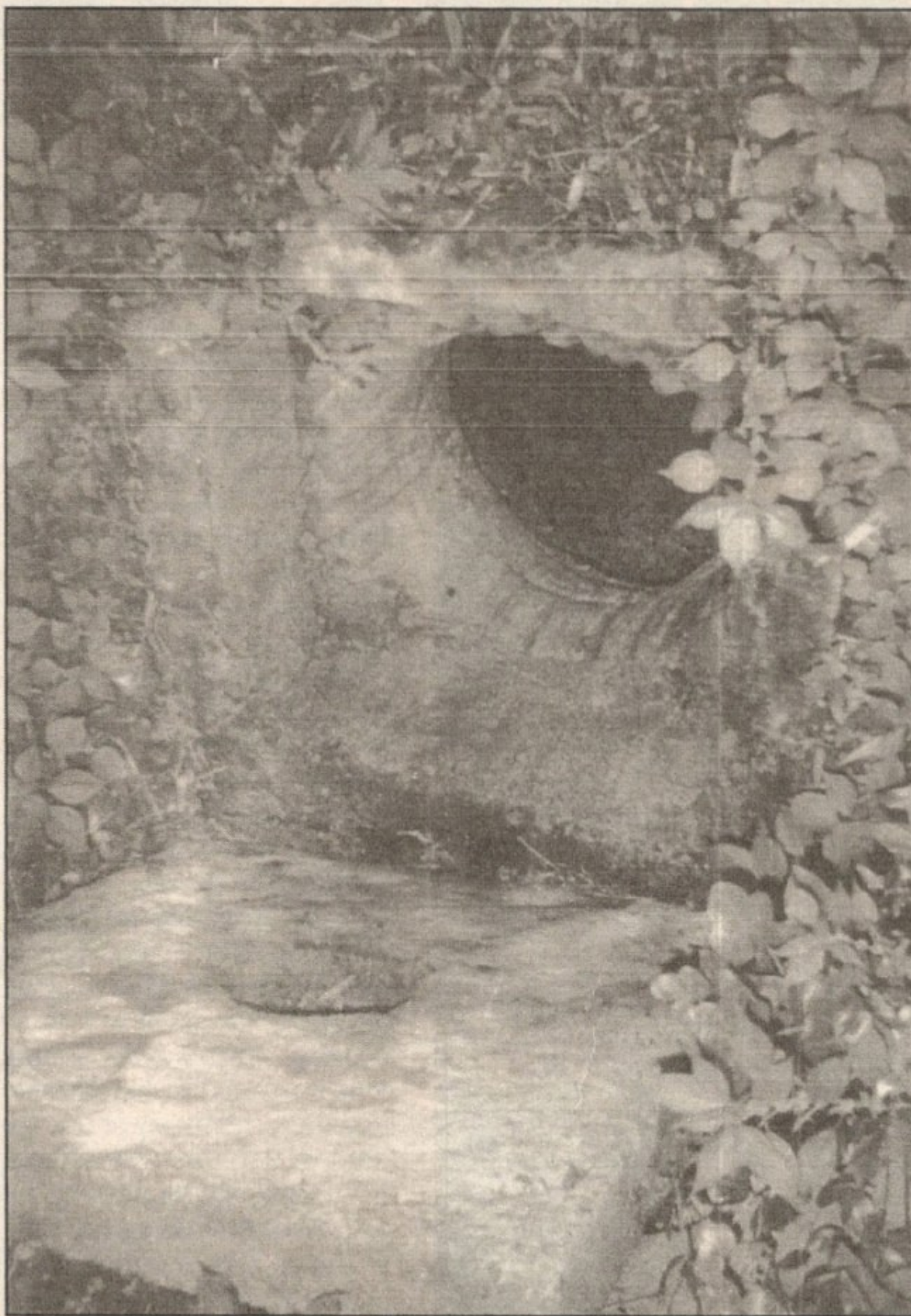
ханђела Михајла 21. новембра 1441. године. Од 72 калуђера, колико их је у манастиру живело, двојица су била дошљаци из крајева под турском влашћу. Предање говори да је отровано 70 калуђера, а да су два преживела, покупила оно што се још поку-

предвиђање (уколико се оно уопште тиче Превлаке):

Ископана биће из земље као у сну,

тихо ће се населити поштом тиха кућа.

Истина је да последњих неколико година на Превлаци кости просто испливавају

Остаци средњовековних бачви на Превлаци. Да ли су то оне које у свом пророчанству помиње Нострадамус?

ИМЕ СЕ НИЈЕ УГАСИЛО

Мада је последњи потомак Марина Друшка умро још у прошлом веку, његово име није се угасило. Једна грана ових некада приморских православаца, који су касније прешли у католике, примила је ислам и иселила се у Херцеговину. Њени потомци и сада тамо живе.

пити могло (манастир је важио за богат) и настанили се у Горњем Грбљу. Шта је с њима даље било, не зна се, баш као ни то како су успели да преживе тровање: јесу ли можда били саучесници па из тог разлога упозорени, или су, због поста, били само на хлебу и води?

С обзиром да се Нострадамус родио пуних 60 година по смрти превлачких калуђера, могуће је да је ту причу чуо и уткао је у своје стихове. Али, како објаснити

на површину. Како се то догађа није никаква тајна: једноставно, с временом, киша је спрала наносе земље и кости су се појавиле. Чудо је то што неке од тих костију миришу! Некад на цвет винове лозе или дивље руже, некад на лимун у цвету, босиљак, лаванду, шафран и цимет.

Божје знамење

О каквој је појави реч, питали смо јеромонаха Илариона Ђурицу.

– Свакако не о некој која

може да се тумачи на уобичајени начин – рекао је. – То, наравно, не значи да наука не би могла да је објасни. У питању су природни мириси и они вероватно могу да се испитају као и било који други. Чудесно је зашто их има баш на месту које зовемо Превлачким светилиштем? По мом уверењу, то свакако има везе са страдалим калуђерима. Занимљиво је да не миришу све кости за које се претпоставља да су њихове, већ само оне које имају жућкасту боју воска. Нема сумње да су у питању мошти, што потврђује и њихова миrotочивост. То се показало у мају 1996. када су кости извађене и умивене уљем и вином. Не само што су јако замирисале него су се и оросиле, из њих су избијали прави мали гејзири.

Тој појави, точењу светог мира, и ми смо присуствовали. Отац Иларион тумачи је Божјим знамењем, а научно објашњење нико за сада није понудио. Могућност преваре, сличне оној као што су Мадоне које плачу, чини се да је искључена. Кости точе миро и у рукама других људи, а не само јеромонаха Илариона Ђурице. Будући да је све време био са нама и да у цркви посвећеној Светој тројици у којој се мошти налазе није било никог осим „Забавниковог“ новинара, Васка Костића, археолога аматера Станка Берберовића из Тивта, тешко је поверовати да је „изводио представу“ и да је имао неког ко би му у томе помагао. Пре ће бити да је заиста реч о феномену.

Васко Костић, који је неколико пута присуствовао точењу мира, извесно време је мислио да се то дешава када се стекну одређене околности (одговарајућа температура ваздуха, притисак...) и да из костију истиче вода која се, док су лежале у земљи, сакупила у њима. Да ово објашњење није прихватљиво, схватио је кад је из моштију истекло толико течности да су се напуниле три апотекарске бочице. Толика течност, јасно је већ на први поглед, никако не би могла да стане у њих.

Очигледно је да се на Превлаци код Тивта дешавају за сада необјашњиве појаве, које неки доводе и у везу са тровањем 70 калуђера

Олиа Вукадиновић

ПОДНАЈНИК
ЗАБАВНИК

ШТА КАЖЕ, ШТА КАЖЕ..

ХОРОСКОП

ПОБЕДНИК ЗА БОГАТОМ ТРПЕЗОМ

Уређује
Василка Алексић

ЛАВ

(21. јул – 21. август)
Владајућа планета Сунце

ПОДТИПОВИ
ЗАБАВНИК вам поклања хороскоп какав још нисте читали. Колико да се лакше снађете и са онима за које мислите да их познајете и са онима које једва да познајете, а можда упознајете и сами себе. И онда лепо знајте с ким имате поклањање

Највеће врлине: храброст, великодушност, оптимизам, искреност

Највеће мане: мора да буде увек у праву, хвалисавост

Најбоља улога: победник

Најгора улога: потчињени

Омиљена изрека: – ја сам...

Занимање о коме сања: директор, певач популарне рок групе

Омиљени јунак: Супермен

Најдража књига: „Доживљаји Тома Сојера”

Филм: „Велики диктатор”, „Принцеза Анастасија”

Стрип: Фантом

ТВ емисија: квиз

Омиљено окружење: разне прославе, посебно са богатом трпезом

Омиљено јело: кавијар, воћна торта

Пиће: ђус од поморанџе или ананаса

Боја: златножута, наранџаста

Срећан дан: недеља

Омиљена одећа: свечана

Превозно средство: луксузни аутомобил

Спорт: фудбал, билдовање

Метал: злато

Драги камен: рубин

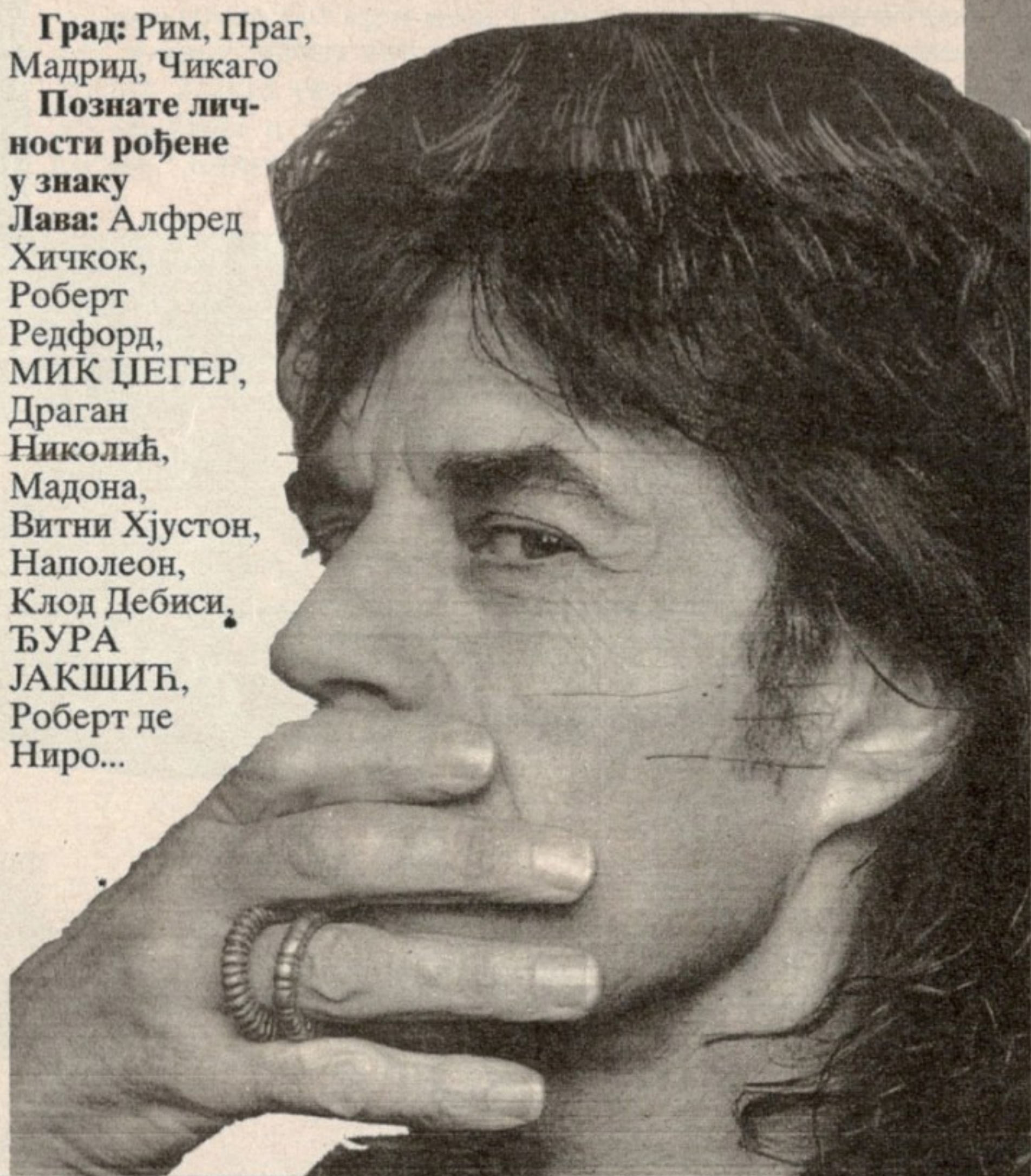
Биљка: сунцокрет, лимун, рузмарин

Земља: Аустрија, Румунија, Јужна Француска

Град: Рим, Праг, Мадрид, Чикаго

Познате личности рођене у знаку

Лав: Алфред Хичкок, Роберт Редфорд, МИК ЏЕГЕР, Драган Николић, Мадона, Витни Хјустон, Наполеон, Клод Дебиси, БУРА ЈАКШИЋ, Роберт де Ниро...

МАЛИ ВОДИЧ ЗА ДРУЖЕЊЕ СА ЛАВОВИМА

Како их препознати: по поноситом држању, без обзира где се нашли, као и због посебне енергије којом зраче, лавови су увек у средишту пажње.

Не може да живи без: одобравања и аплауза, акције, сунца, дружења...

Шта највише ишчекује: свој рођендан, прославу Дана школе (или Нове године), школско спортско такмичење, летњи распуст...

Плаши се: Ко, зар он?! Лав је неустрашиви борац.

Омиљено питање: Како ти се допада мој нови џемпер? – очекујући дивљење, а не критику. Он се увек труди да буде у блиставом „издању”.

Од њега можете научити: да је живот без љубави празан. Он има велику потребу да воли и буде вољен. А његова љубав је огромна.

Прави поклон за девојчице лавове: златни привезак, свет-

луцави модни детаљи, модерна школска торба, букет цвећа...

Прави поклон за дечаке лавове: видео-касета последњег холивудског хита, велика бомбоњера, најмодерније патике...

Одлично слагање са знацима: Стрелац, Ован, Вага, Близанци

Лоше слагање са знацима: Шкорпија, Бик, Јарац и Водолија.

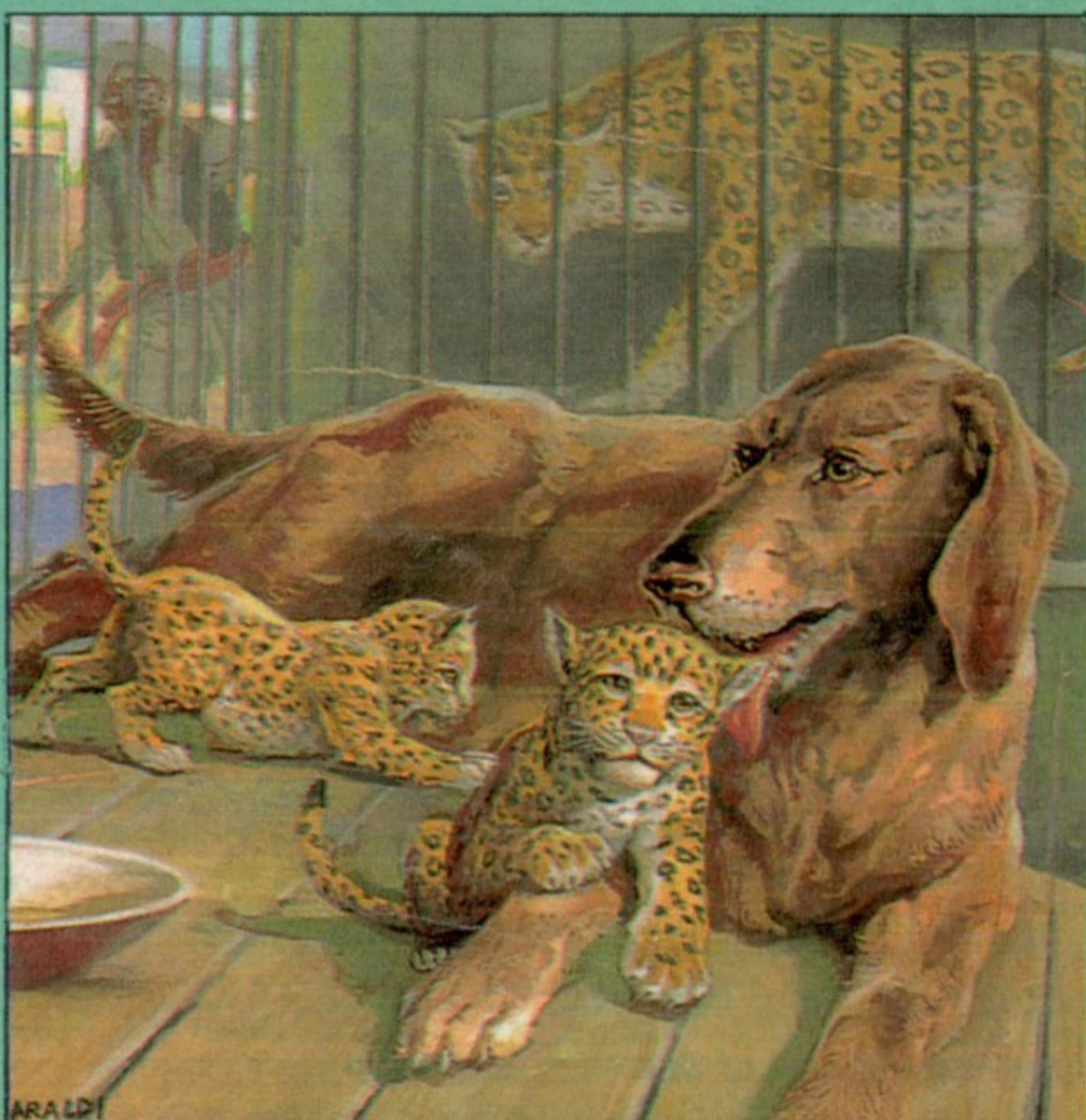

ЕВО КУПУСА ЗА „ГИНИСА“

У месту Рио Секо, на југу Португала, израстао је циновски купус висине пет метара! У повртњаку чуда свакодневно се окупљају радозналци — загледају купус и разговарају с вла-

сником Жоакимом Рамошом који га брижљиво негује већ трећу годину. Повремено му скида листове, кува их и каже да су, упркос величини, веома укусни ■

...ДОК ТЕ МАМА НЕ

ПРИГРИ САМА

Два младунчета леопарда из зоолошког врта у граду Шимкенту, у Казахстану, сигурно би умрла од глади — пошто им се мајка разболела — да их великодушно није прихватила женка једног сетера која је управо тих дана остала без сопствених младунаца.

Њихова мама у међувремену се опоравила и убрзо је с радошћу пригрлила своје малишане ■

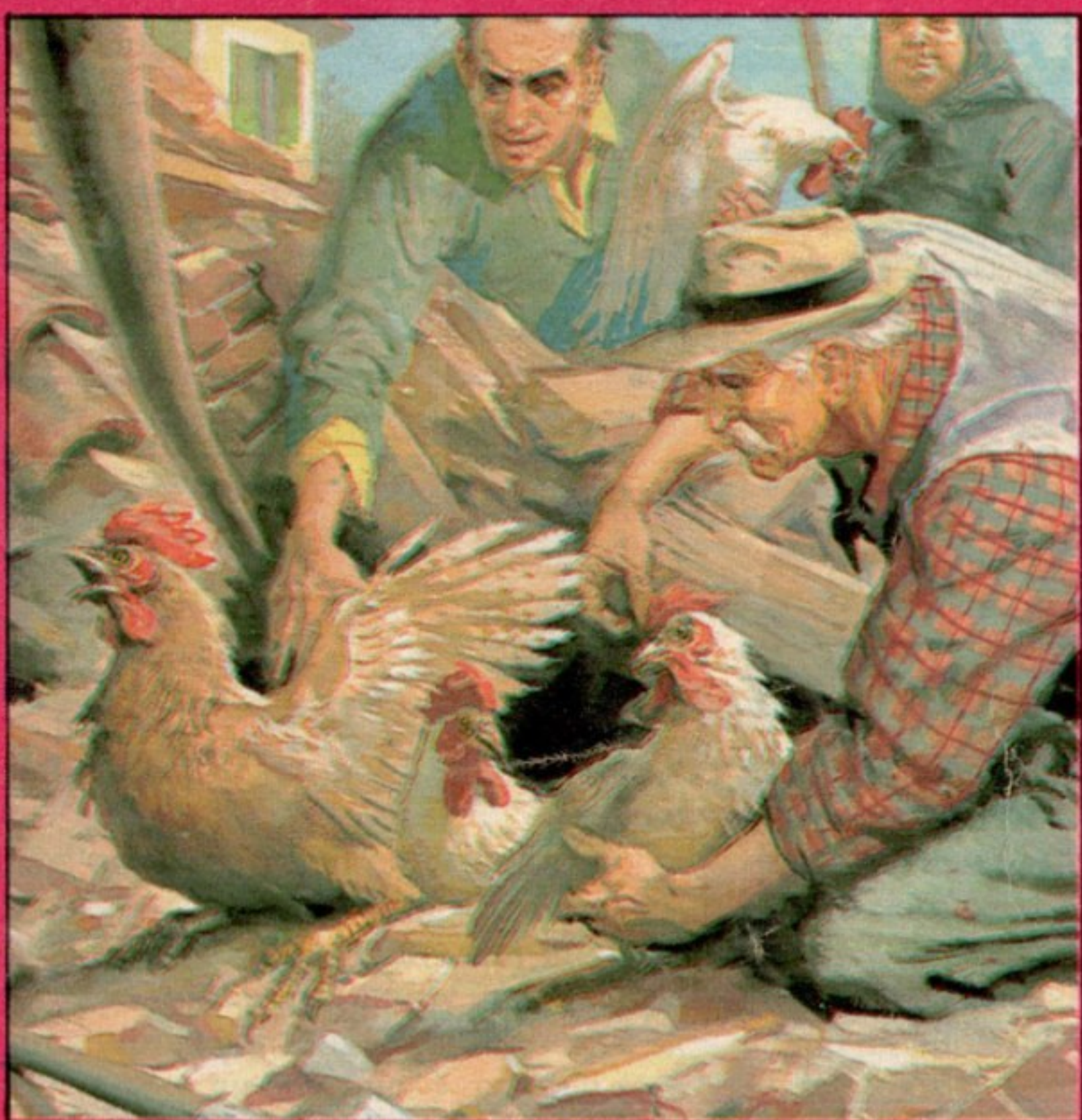

ЖИВЕ - НА РАДОСТ ДОМАЋИНА

Почетком јесени прошле године област Ређо Емилија у Италији захватило је невреме с обилним падавинама и орданским ветром који је свима нанео велике штете. До темеља је срушио и један стари кокошињац у дворишту осамдесетогодишњег

брачног пара Казони из месташца Вила Сесо и – затрпао четири кокошке.

Кад су, после двадесет два дана, Казони одлучили да очисте и поравнају терен, испод рушевина су на светлост дана искочиле, живе и здраве, све четири коке ■

КАД СЕ ВЕТЕРАН УЗДА У ПАДОБРАН

За професионалца Паола Венијера из Виторија Венета у Италији скок падобраном био је сасвим обичан и нимало узбуђујући подухват све док се овог лета није, сасвим случајно, конопцима закачио

за један истурени гребен и остао да виси над провалијом...

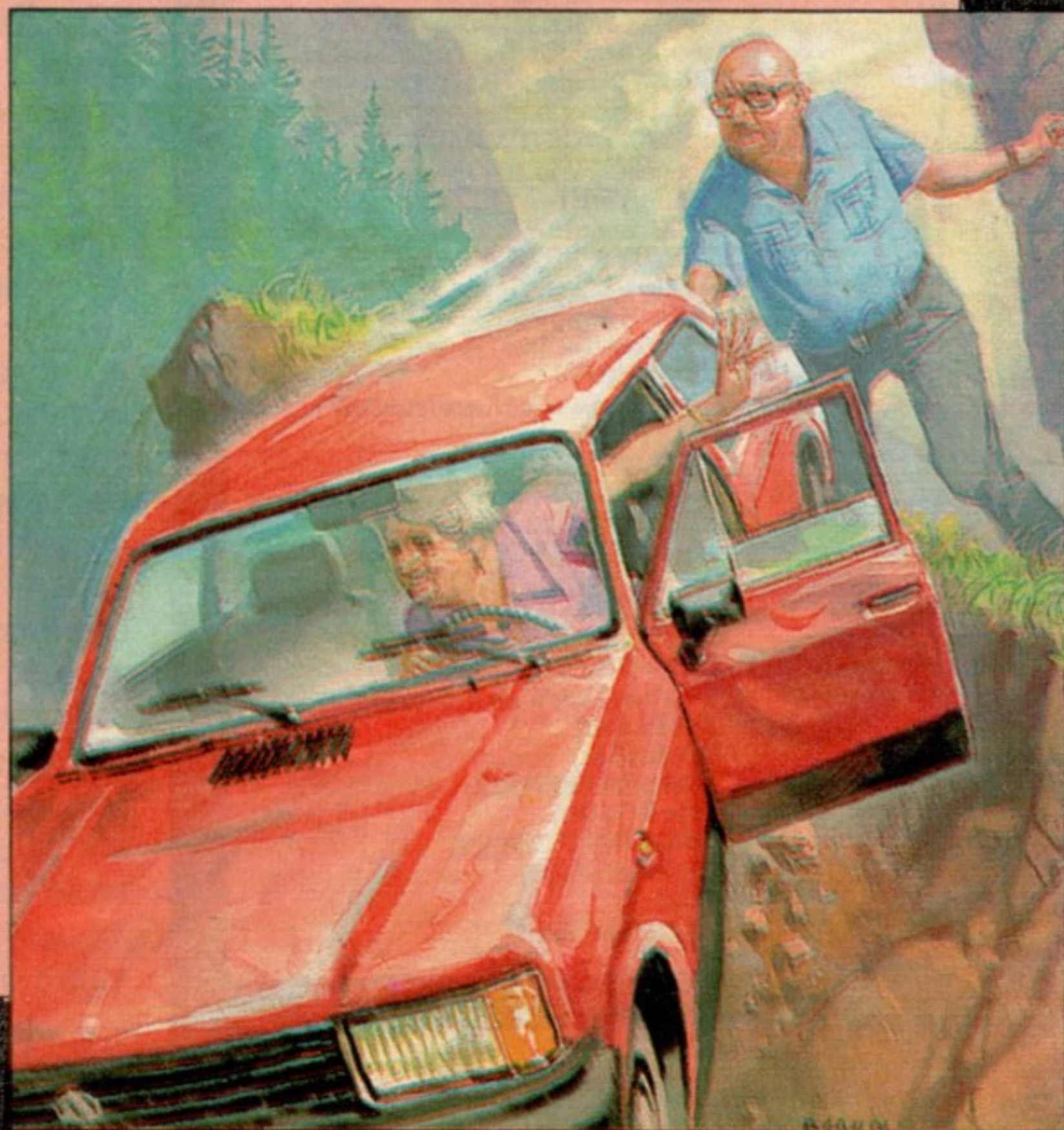
Спасиоци су брзо стигли али су успели да га избаве из невоље тек после више сати мукотрпног залагања ■

СВАКАКО, АЛ' НЕ ОВАКО

Недељни излет Ерминије и Ђорђа Аврама из места Абизола код Савоне у Италији донео је много узбуђења супружницима који су, због непажње, могли да доживе трагедију.

Све је било у реду док се аутомобил којим су путовали није, неочекивано, зауставио на друму. Не-

мајући другог избора, Ђорђо је изашао да погура возило оставивши за воланом супругу која, иначе, није возач... Тако је ауто завршио у провалији, а госпођа Ерминија у болници, с озбиљним повредама од којих се брзо опоравила, захваљујући благовременој помоћи спасилачке екипе из Ђенове ■

ЛЕКЦИЈА ЗА НАСТАВНИКЕ

Случајна грешка једног од пилота два школска авиона изазвала је судар на небу изнад Буладела – око 200 километара јужно од највећег аустралијског града Сиднеја. Све је, срећом, прошло без људских жртава јер су оба пилота, видевши да је несрећа неизбежна, на време активирала седишта за катапултирање и падобранима се безбедно спустила на земљу ■

2 X НАЈ, НАЈ...

ЛИСТА СИНГЛОВА ДОМАЋИХ, 82
(18-25. 7. 1998) субота, 21-22
Радио ПОЛИТИКА 105.2 и 91.5 MHz FM STEREO
Уредник: Ненад МАНДИЋ
Томски реализатор: нинк. Зоран ИВЕТИЋ

1. (1) 6 **ATHEIST RAP**
- Летњи хит (Hi Fi Centar)
2. (4) 3 **INTRUDER**
- A Deal With Mephisto (Intruder)
3. (4) 5 **LOVE HUNTERS**
- They're gone (Комуна)
4. (5) 4 **WHO IS THE BEST**
- Play (Центросцена)
4. (2) 6 **ГЕНЕРАЦИЈА БЕЗ БУДУЋНОСТИ**
- Путјем (Аутоматик)
5. (3) 7 **ЕВА БРАЗН**
- Лавиринт (Аутоматик)
6. (6) 4 **ДВАКЛАБАСА**
- Истину на сунце (Дваклабаса)
6. (7) 2 **КАНДА КОЦА И НЕБОЛША**
- Штастолојо (B-92)
7. (10) 2 **МАРИНА**
- Сан за један дан (City)
8. (11) 3 **187**
- Принцеза са асфалта (Центросцена)
9. (8) 12 **EVEBURN**
- Exodus
10. (-) 1 **THE KUGUARS**
- Лептирићу, шаренћу (The Kuguars)
11. (9) 7 **РОЗЕ ПОЗЕ**
- Преко линије у име нације
(У гол, у гол, у гол) (Розе Позе)
12. (11) 10 **VAN GOGH**
- Поље снова

ЛИСТА ИНОСТРАНИХ СИНГЛОВА
РАДИО ПОЛИТИКЕ
(18. - 25. 7. 1998)

1. (2) 5 **RUN-DMC vs JASON NEVINS**
It's Tricky (Smile)
2. (8) 2 **PUFF DADDY featuring JIMMY PAGE**
Come With Me (Epic)
3. (5) 4 **PROPELLERHEADS**
Band On! (Wall Of Sound)
4. (4) 4 **MASSIVE ATTACK**
Angel (Virgin)
5. (6) 5 **BJORK**
Hunter (One Little Indian)
6. (3) 6 **BEASTIE BOYS**
Intergalactic (Grand Royal/Capitol)
7. (11) 3 **ALL SAINTS**
Lady Marmalade '98 (London)
8. (2) 6 **NATALIE IMBRUGLIA**
Wishing I Was There (RCA)
9. (13) 2 **JAMIROQUAI**
Deeper Underground (Epic)
10. (12) 4 **DR. DRE & LL COOL J**
Zoom (Intercope)
11. (-) 1 **RANCID**
Bloodclot (Mercury)
12. (7) 5 **PUBLIC ENEMY**
He Got Game (Def Jam/Mercury)
13. (15) 7 **IAN BROWN**
Can't See Me (Polydor)
14. (20) 2 **PRAS featuring MYA & OL' DIRTY BASTARD**
Ghetto Supastar (Aftermath)
15. (10) 5 **ROCKET FROM THE CRYPT**
When In Rome (Do The Jerk!) (Elemental)
16. (18) 3 **TRICKY featuring PJ HARVEY**
Broken Homes (Island)
17. (27) 2 **MOUSSET vs HOT N' JUICY**
Horny (A.M.P.M.)
18. (-) 1 **SMASH MOUT**
Flo (Interscope)
19. (9) 7 **BRANDY & MONICA**
The Boy Is Mine (Atlantic)
20. (14) 9 **AIR**
Kelly Watch The Stars (Virgin)
21. (17) 12 **SONIC YOUTH**
Sunday (My So-called Records/Geffen)
22. (19) 9 **CATATONIA**
Road Rage (WEA)
23. (16) 7 **MARY J BLIGE**
Seven Days (MCA)
24. (21) 6 **ANNIE CHRISTIAN**
Someday My Prince Will Come Again (V2)
25. (-) 1 **LENNY KRAVITZ**
Thinking of you (Virgin)
26. (26) 9 **JEFF BUCKLEY**
Everybody Here Wants You (Columbia)
27. (22) 8 **PEARL JAM**
Wishlist (Epic)
28. (23) 7 **N'DEA DAVENPORT**
Bring It On (V2)
29. (25) 8 **SMASHING PUMPKINS**
Ava Adore (Virgin)
30. (28) 8 **PULP**
A Little Soul (Island)

ХИТ

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ

RAY OF LIGHT

Zephyr in the sky at
night I wonder
do my tears of mourn-
ing sink beneath the sun
she's got herself a uni-
verse gone quickly
for the call of thunder
threatens everyone
and I feel like I just got
home
faster than the speeding
light she's flying
trying to remember
where it all began
she's got herself a little
piece of heaven
waiting for the time
when Earth shall be as
one
quicker than a ray of
light
someone else shall be
there
through the endless
years
she's got herself a
universe
and I feel like I just got
home

ЗРАК СВЕТЛА

Повећарац клизи
преко неба
ноћу се ништам да ли
моје сузе туче тону
испод сунца
схватила је да
вечности брзо пролази
позив трома на свакој
се односи
а ја се осећам као да
сам ујаво стигла
кући
она летти брже од
светлости
покушавајући да се
сетти када је све то
почело
себи је прибавила
комадић неба
чекајући на време
када ће Земља
постати једно
брже него зрак светла
неко други би тамо
шребало да буде
током бескрајних
година
освојила је свемир
а ја се осећам као да
сам ујаво стигла
кући

Текст и музика: Мадона и Патрик Леонард
Изводи: Мадона

Био једном један дечак који је после смрти родитеља живео са старијим братом и његовом женом. Брат и снаха лоше су поступали с њим, терали га да једе остатке с њихове трпезе, да облачи исцепану одећу, да дању чува вола а ноћу да спава у штали са њим.

Дечак није имао име, а пошто су га људи дању виђали с волом, прозвали су га Пастир.

Пастир је лепо поступао с волом, увек га водио на најбољу ливаду, а када би во ожеднео, пожurio би с њим до горњег тока реке да га напоји свежеом водом. За летњих спарина одмарао се с волом у шуми, а кад стигне зима, грејало их је сунце на планинском врху.

Пролазиле су године и Пастир је одрастао. Брат и снаха били су према њему све гори док га на крају нису истерали давши му само вола и једна кола.

Возећи се без циља Пастир је стигао до подножја планине и одлучио да ту и остане. Од тада се сваког дана пењао високо, у густу шуму, да сакупи дрва, па с натовареним колима која је вукао стари во силазио у град да дрва замени за храну. Није прошло дуго и Пастир је на обронку планине подигао колибу од сламе.

Једне вечери во му изненада рече:

– Сутра увече крени десном страном оне високе планине и видећеш једну шуму. Испред ње је језеро на које долазе виле да перу одећу, а потом је суше на ливади. Прикради се, узми одећу љубичасте боје и чекај у шуми. Вила која тра-

жећи хаљину крене за тобом, биће твоја жена.

Следећег дана Пастир учини све како му је во рекао. И заиста, једна од вила пође за њим да тражи одећу... Исприча му да је она унука Краљице мајке, да уме да тка тешку разнобојну свилу и да јој је име Ткала. Сваког дана у зору и увече Краљица мајка украшава небо шареном свилом коју је она изаткала – то су они дивни, румени облаци. За то јој је потребно много шарене свиле па је тера да тка по цео дан и ноћ. Данас је Краљица мајка задремала и она је то искористила да долети на језеро заједно са другим вилама.

– Врати ми хаљине, морам назад, зло ће бити ако онази да ме нема – молила је Пастира. Он се двоумио, а онда се осмелио и предложио јој: – Остани међу људима и удај се за мене.

И вила пристаде.

Од тада је Пастир радио у пољу, а Ткала ткала код куће. Живели су срећно и после неколико година добили дечака и девојчицу.

Једног дана, док је Пастир био у пољу, стари во опет проговори. Са сузама у очима рече Ткали:

– Дошло је време да се растанемо. Кад умрем, скините и сачувајте моју кожу и у случају невоље само је огрните...

Стари во заиста угину. Ткала и Пастир послушаше његов савет: воловску кожу сачуваше, а вола сахранише на планинском врху иза колибе.

Када је Краљица мајка најзад чула причу о Пастору и Ткали, била је толи-

четрдесет шест

ПОДМТНИ
ЗАБАВНИК

Уређује
др Зоран Живковић

Превела
с кинеског
Весна
Ристић

Небеска река

ко бесна да се сама запутила њиховој кући. Пастира није затекла, те је Ткаљу лако отела и отишла упркос противљењу двоје деце.

Чим се Пастир вратио и видео шта се догодило, одлучио је: мора да врати своју Ткаљу. Али, како да се попне на небо? Тада се сети воловске коже, огрну је, потражи две корпе, у сваку стави по једно дете и истрча из куће. Како је крочио напоље, полетео је.

Убрзо је Пастир у даљини угледао своју жену и Краљицу мајку. Све више им се приближавао и само што их није сустигао кад Краљица мајка извади укусницу од жада. Повуче иза себе линију и пред Пастиром искрсну чудна нека река коју никако није могао да прелети и коју од тада људи свако вече могу да виде на небу.

Краљица мајка дозволила је, ипак, Пастиру и Ткаљи да се виђају. Додуше, само једанпут годишње, седмог дана седмог месеца. Тoga дана увече јато орлова лети ка небу да на небеској реци направе мост на коме ће се Пастир и Ткаља срести. А када се сретну, само плачу од туге и на земљи тада пада киша...

Небеској реци људи су наденули име Млечни пут.

Две сјајне звезде са обе стране тог пута су Пастир и његова Ткаља: Алтаир, у сазвежђу Орла, и Вега, најсјајнија звезда у сазвежђу Лире.

Са сваке стране звезде Алтаир стоје две мале звезде – њихова деца ■

Илустровао
Добросав
Боб
Живковић

	АМЕРИЧКИ ГЛУМАЦ, МАРФИ	ОДИСЕ- ЈЕВА ВЕРНА ЖЕНА		НОВИ ФИЛМ РЕДИТЕЉА СА СЛИКЕ	ТРКАЧИЦА СА ЈАМАЈКЕ, МАРЛЕН	ЛИСИЦА	ИТАЛИЈА	ДОМАЋЕ ГОВЕДО	БИЛО КОЛИКО, ИМАЛО	ЖЕНА БУРБА БРАНКОВИ- ЋА (ПРО- КЛЕТА)	ШАХИСТ, НИМЦО- ВИЋ					
ЈУНАЧКИ СПЕВ	Е	Р	ДРЖАВА У ЈУЖНОЈ АМЕРИЦИ НАМРЕ- ШКАТИ СЕ	В	О	Л	И	В	Л	Ј	А					
СТАВИТИ, ЗАТАК- НУТИ ВОЛТ	Ј	Е	Н	У	Т	И	ЖУТО- СМЕЂА БОЈА ЖЕНСКО ИМЕ	О	К	Е	Р					
→	В	И	Н	А	Р	И	Ѕ	Љ	ЦРНОГОР- СКО КОЛО НАУЧНА УСТАНОВА	О	Р		А			
ФАБРИКА ВИНА	НЕМАЧКИ ПИСАЦ ГУСТАВ ПРИПЕЧИ- ТИ НОГОМ	Е	В	Е	ТЕЧНОСТ У ПРОИЗВОД- ЊИ БОЈА ГРАД У ИРАНУ	А	Н	И	Л	И	М					
ЗЛОБНОСТ	З	Л	У	В		ГРАД НА КРКИ МЛАДУНЧЕ ПТИЦЕ	К	Н	И	Н	СРДИТИ, БЕСНИ	ГЛУМИЦА, САМС	МОЧУГА, БАТИНА, ТОЉАГА	ПОКРИВЕН ИЛО- ВАЧОМ, ИЛОВАСТ	ЧИНИТИ ЋОРАВОМ	
РЕДИТЕЉ СА СЛИКЕ	→	Г	О	Р	А	Н	Р	А	С	К	А	Ћ	Е	В	И	Ћ
СПРАВА	Д	Р	А	Р	А	Т	ТОРИНО ЗАТУП- ЉЕНО	Т	О	ЗАМАЛО ТРАЈАЊЕ СЛУЖБЕ	У	М	А	Л	О	
ЗАГУБИТИ	З	Д	Т	У	Р	И	Т	И	НЕПОКРЕТ- НИ ДЕО МОТОРА ШАРЕНИ ПАПАГАЈ	С	Т	Д	Т	О	Р	
ИСТОК	И	10. И 22. СЛОВО АЗБУКЕ Е. М.	И	Т	ШУТЕТИ ИНИЦ РЕДИТЕ- ЉА ПОЛ- АНСКОГ	Ћ	У	Т	А	Т	И	СТРАНО Ж. ИМЕ 30. И 20. СЛОВО АЗБУКЕ	И	В	А	
ГРАЂЕ- ВИНСКИ РАДНИК	Т	Е	С	А	Р	КАЧАМАК РАДИЈУС	Р	У	Р	А	КРОЈ ЗА ОДЕЛО ВЕЗНИК	С	Н	И	Т	
НАЗИВ	И	М	Е	ЗАУЗИМА- ТИ СЕ ЗА НЕКОГА	Д	Р	О	Т	Љ	З	И	Р	Д	Т	И	

СИНОНИМНА ОСМОСМЕРКА

Свакој речи са списка треба пронаћи одговарајући синоним (реч истог или сличног значења). У осмосмерци потражите синониме (а не наведене речи). Четири слова, читана редом, дају назив појма са слике (брод).

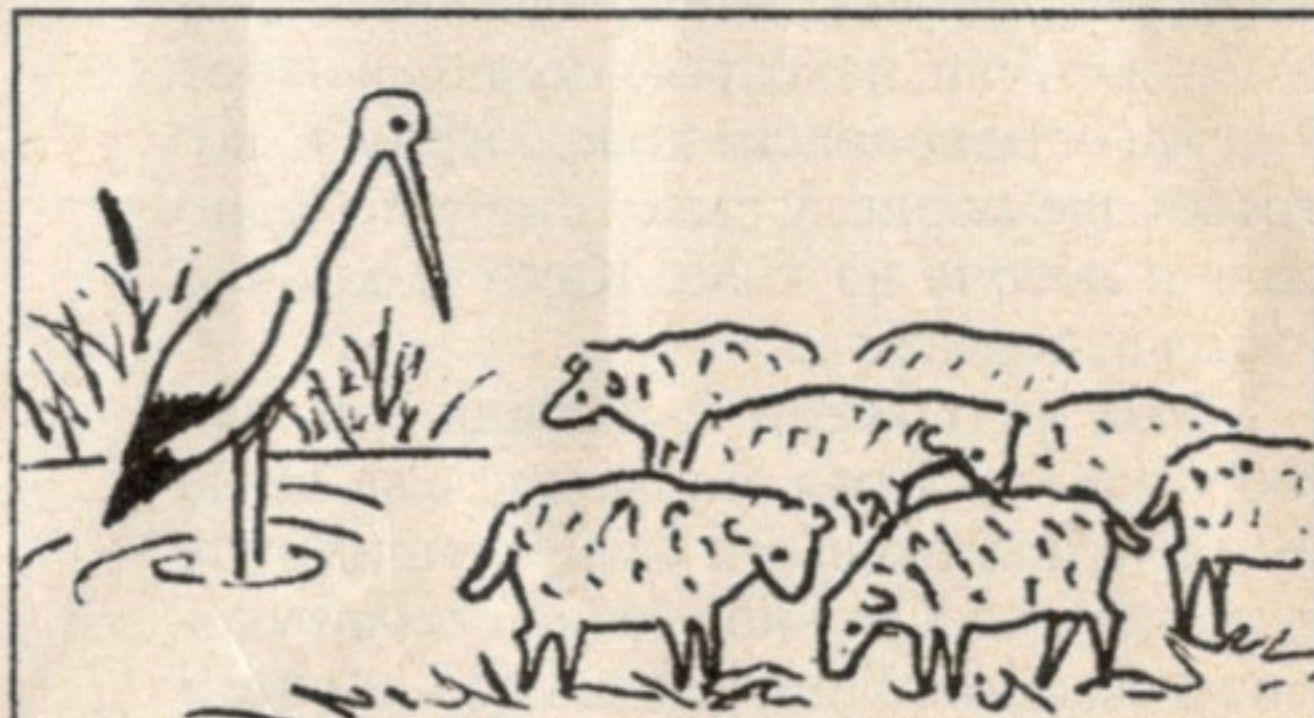
ВАЗДУХОПЛОВ, СПРАВА, ВОЈСКА, ДАШЧАРА, БОЈ, КРЧАГ, ЏАК, ЧАВАО, ДЕВА, КОФА, ПОКЛОПАЦ, ДЕТОНАТОР, КЕНГУР, РЕПАТИЦА, КЕЛНЕР, КАЗАН, ДИЗАЛИЦА, ГОМОЉ, ФИОКА, ТАНЕ, НОВОТАРИЈА, НЕБОДЕР, ШПАЈЗ, КРЕМА, ЧОБАНИН, НЕСИТ, РАД, ЕЛИСА, СМУЧКА, КАМЕН, ВЕК, БОЈАЗАН, ПАРТИЈА, ПАНТЉИКА, ТЕРМОМЕТАР, ТАШНА, ПОЗАУНА, ЧОПОР, ЈЕЛО, СЛАВИНА, ЗДЕЛА, ПЕСНИЦА, ПСИЋ.

Н	А	К	И	Л	Е	П	Т	К	Б	О	К	А	Л	Р	Е	К	А
Т	С	К	И	Ј	А	Р	Л	О	Ш	А	В	Р	Е	Ћ	А	Н	Ј
А	О	Л	А	С	О	О	К	А	П	А	К	С	Е	Н	А	А	И
Р	Ч	Р	Т	М	К	П	Т	И	Т	Л	К	Л	Т	Р	К	Н	М
А	Н	И	Б	А	И	Е	С	С	А	Е	О	А	Х	Р	Н	А	Р
П	Р	О	Н	А	Т	Л	О	К	Т	Т	М	М	Л	А	А	Р	А
А	Н	А	И	И	А	Е	А	М	С	Е	Ч	О	Б	О	Р	К	Ћ
С	А	С	В	В	Ј	Р	Т	Ш	Т	Е	Н	Е	К	Р	Т	Т	А
Т	Х	О	Р	Д	А	А	О	А	Ц	И	Д	А	Л	И	С	Р	С
А	Н	П	О	Б	Л	А	К	О	Д	Е	Р	А	Б	О	Н	О	К

четрдесет осам

LADA

АНАГРАМНИ РЕБУС

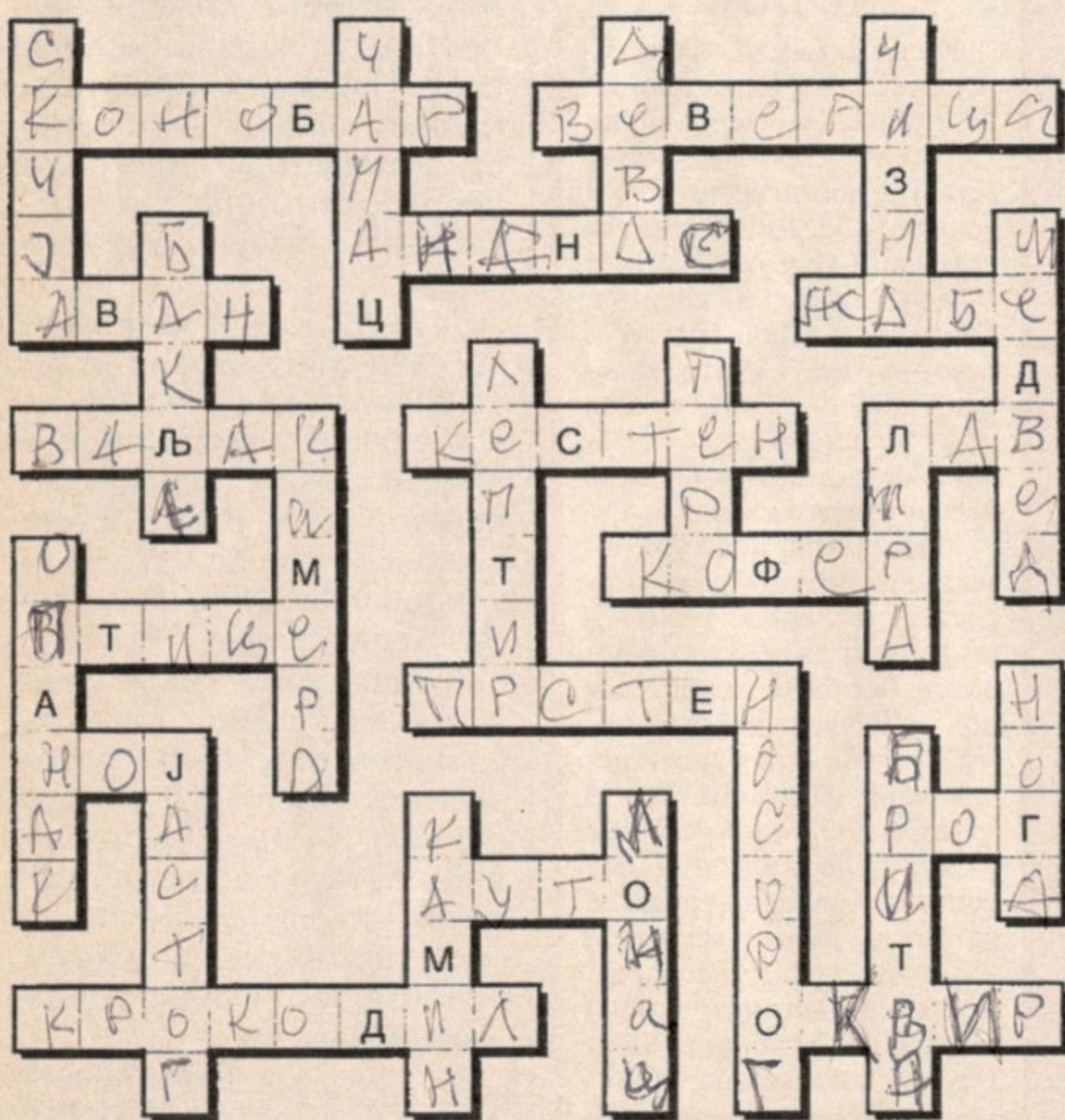
4,1,5 → 2,3,4 - 1,8,9,10,6,7,5

СПОЈИТЕ ПАР

1. Тафарел	а. Немачка
2. Роа	б. Парагвај
3. Паљука	в. Румунија
4. Бартез	г. Бразил
5. Шмајхел	д. Француска
6. Чилаверт	ђ. Енглеска
7. Кампос	е. Данска
8. Кепке	ж. Италија
9. Симан	з. Мексико
10. Стелеа	и. Аргентина

ПОДНИКИ
ЗАБАВНИК

ИЛУСТРОВАНА УКРШТЕНИЦА

ДОМИНО УКРШТЕНИЦА

"Плочице" распоредите у мрежу тако да добијете исправну укрштеницу.

■	Н	О	■	П	Д	■	А	Н	■	■	А	Р	И
■	Ч	И	Н	■	■	Р	О	■	■	■	■	Њ	Е
■	И	К	И	■	■	Т	О	■	■	■	■	Е	■

■	И	Т	И	■	■	И	Т	И	■	■	К	А	■
■	Х	И	Н	■	■	Н	А	Т	■	■	О	Р	И
■	О	В	И	■	■	Е	Р	И	■	■	Т	И	В

■	О	Р	К	■	■	В	А	Н	■	■	В	О	Л
■	Б	А	Р	■	■	О	Р	А	■	■	О	М	О
■	О	■	А	■	■	Ј	Е	С	■	■	Д	Е	В

В	А	Н	К	А	■	О	Р	К	■	■	■	■	■
О	Р	А	О	Р	И	Б	Л	Р	■	■	■	■	■
Ј	Е	С	Т	И	В	О	■	Д	Т	О	М	■	■
В	О	Х	А	■	■	Ж	У	Т	И	Т	В	■	■
О	М	О	Р	А	■	Д	Љ	Е	Х	И	Н	■	■
Д	Е	В	Д	■	■	К	В	Д	Р	О	В	И	■
И	Т	И	В	■	■	Д	А	Р	И	■	■	■	■
Н	А	Т	О	■	■	О	Њ	Е	■	Ц	И	Н	■
Е	Р	И	■	■	■	Е	■	■	■	М	И	К	И

ПИТАНИЦА

В.....

Један холандски фудбалски репрезентативац игра у славном италијанском клубу. Како се зову фудбалер и његов клуб?

РЕБУС

Решења се налазе на страницама "Мале поште".

БУЦА II - НАЈВЕЋА БЕБА ВРТА ДОБРЕ НАДЕ

Недавни порођај женке нилског коња у Београдском зоолошком врту трајао је неколико секунди – и на свет је дошло младунче, Буца II. Његов деда Буца био је права маскота послератног Врта, а преживео је и два бомбардовања.

Буцин животопис у Београду почиње дугим данима правог нежење, али је, већ у позним годинама, добио цимерку из Аустрије. Неочекивано за његове године, Буца се заћорио у „ћораву Јулку“ (није видела на једно око). После извесног времена чувари су у њиховом базену приметили „страно тело“ – био је то њихов потомак Ница. Брзо је растао, окупан пажњом родитеља и чувара и претворио се у циновску мазу Врта. Како је рано остао без родитеља, пажња према њему се удвостручила, а он је постао – колос.

Ницу је стигла очева судбина, најбоље дане проводио је као самац. Директор Врта Вук Бојовић покушавао је да га утеши и то је био „почетак једног дивног пријатељства“. Вук је слао изасланике по другим вртovima не би ли Ници нашли девојку. И, једног дана, посрећило се – судбина је хтела да то буде Аустријанка, баш као његова мајка. Звала се Берта и, наравно, добила надимак Дебела Берта, углавном због своје „грациозне фигуре“.

Нициној срећи није било краја, заборавио је старе пријатеље, чак је и пријатељство са Вуком избледело – за њега је постојала само Берта. „Постао је папучић“, тврдио је Вук, а у базену је завладао матријархат. Свако мажење чувара или Вука са Ницом пратило је будно Бертино око. Као плод Ницине и Бертине љубави, на свет су стигле две бебе...

ТРАПАВИ ХИТРИ КОЛОС

Нилски коњ припада породици свиња. Дом су му реке, рукавци и језера Африке. Како одрасли мужјак може да достигне тежину и до три тоне, изгледа веома трапаво и тромо, иако је, у ствари, хитар и спретан. Тврди се да је паметан и осветољубив. Пошто домороци цене његово месо, кад убију члана крда, ове животиње су у стању да нападну село и униште га.

Нилски коњ живи у крдима и увек постоји један мужјак који је – вођа. А ако неко покуша да му угрози положај, борба је сурова, около лете каишеви сланине, јер мужјаци имају јаке и неправилне зубе, који, што је занимљиво, расту читавог живота. Ови колоси немају непријатеља, али дешава се да какво омање младунче падне у канце леопарда. Хране се растињем у води где и живе и где их респектују чак и крокодили ■

...А онда се ових дана појавио и престолонаследник Буца Други. Пре неколико недеља плъусак над Београдом најавио је Буцу бебу. Порођај је трајао неколико секунди а Буцони од тридесетак килограма после само пола сата сисао је у базену мајчино млеко.

Тада су дошли црни дани за тата Ницу, морао је да се опрости од топлог брачног базена и смештен је у зимски базен. Бертин непријатељски став према свакоме ко приђе Буци условио је Ницино ново стамбено стање.

А наследник ових дана може да се види како се безбрижно брчка у породичном базену и умиљато привија уз маму Берту. Највећа беба у Београду овог лета као да је свесна да мора прихватити и славу и обавезе свог чувеног деде – Буце Првог ■

Миља Минић
Снимио М. Међак

ПОДРУЖНИК
ЗАБАВНИК

Тајне Жак-Ива Кустоа

ТУ КЊИГУ НИСАМ ЧИТАО!

Човека са црвеном плетеном капицом сви су упознали и запамтили као великог пријатеља животиња. Више од десет година Жак-Ив Кусто везао нас је за телевизијске екране својом серијом „Тајне мора“. Данас, годину дана после његове смрти, један сарадник чувеног истраживача и заштитника подводног света тврди:

— Господин Кусто мучио је животиње да би своје филмове и филмске прилоге учинио занимљивим и да би их боље продао.

Оптужба коју је у мају ове године Албер Фалко изговорио преко угледне енглеске телевизијске станице ВВС заиста звучи невероватно. Фалко је годинама био Кустоов сарадник и члан посаде његовог легендарног брода „Калипсо“.

У телевизијској емисији он износи појединости које изазивају језу.

„Да би на броду довољно дуго могао да снима два уловљена морска лава, предуго их је држао на сувом. Животиње су на палуби угинуле страшном смрћу“.

„Рониоци су бацали циновске сипе једне на друге да би њихово сударање изгледало као борба у воденом рингу“.

„Камере су под водом снимале како ајкуле нападају и комадају једно младунче кита, што иначе никад не чине. Али, по Кустоовом наређењу, мали кит је намерно рањен и из његових рана потекла је крв која је привукла ајкуле“.

„Морали смо неком оштром киселином да прскамо сипе и тако их пред камерама натерамо да се, спасавајући

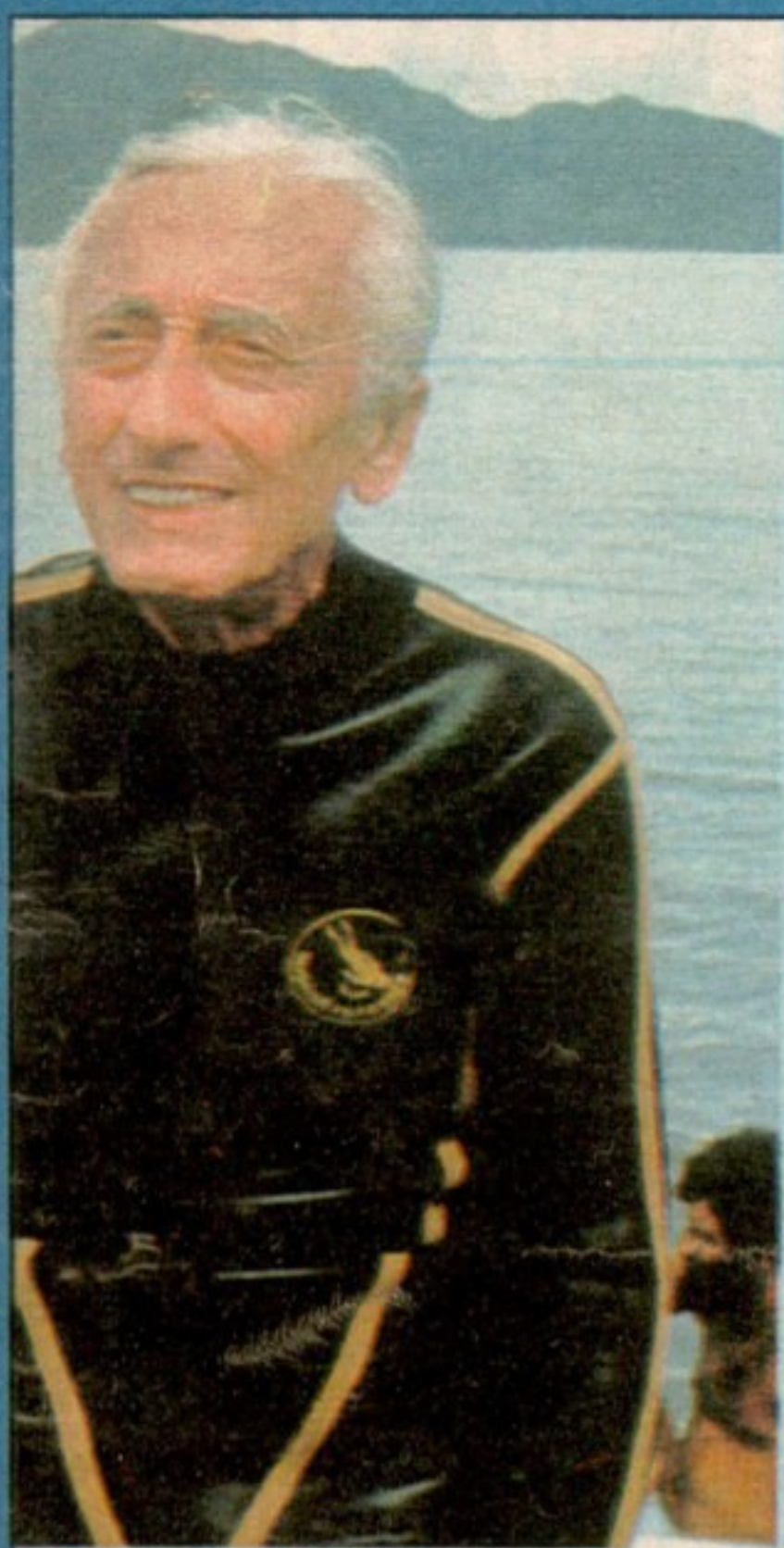
се, миголје, праћакају и пипцима ударају по палуби“.

Још пре пет година аутор једне Кустоове биографије приказао је чувеног истраживача као мучитеља животиња. Кад су га једном питали о тој негативној оцени, Кусто је мирно изјавио: „Ја ту књигу нисам читао“.

Многи су устали у одбрану Кустоа, и сада као и пре пет година, истичући да му свет много дугује. Чувени истраживач snимио је 150 филмова о морима и животу у њима и написао безброј књига иступајући увек као заштитник угрожених мора и океана и борац за очување њихових становника. Зар би такав човек могао да мучи животиње? Тешко је у то поверовати.

Сам Кусто не може да се брани: умро је у јуну прошле године од последица срчаног удара ■

К. В.

Жак Кусто ронио је по свим морима. Да ли је заиста дозволио да због једног филма угину два млада морска лава?

Скоро 40 година крстарио је Кусто својим истраживачким бродом „Калипсо“ по свим морима света. Снимао је и у хладном Северном мору задивљујући живот под водом.

Истраживачки брод „Калипсо“ потонуо је 1996. испред Сингапура. Његов власник умро је годину дана касније. У несрећи брода Кусто није видео неки злослутни знак. Намеравао је да сагради нови брод.

Године 1989. Кусто је постао један од бесмртника — члан Француске академије.

Захваљујући великом истраживачу, и ми смо упознали тајанствени и чаробни свет у морима и океанима

Уређује: Вито Недељковић

Илуструје: Љубомир Милојевић Љубац

Од толиких фобија, добајам – фобију

Однедавно ме занимају фобије, па бих волео да укратко објасниш природу фобија и да наведеш, ако не све, онда оне најчешће. Тако би поред „Уврнутог психолошког саветника“ увели још мало психологије у ваш лист који је и сада за сваку похвалу.

ИЛИЈА Б.
Београд

Кад неког опседа болестан страх који се махом јавља због неке измишљене ситуације, за таквог човека може се рећи да пати од фобије. А шта све у људима може да изазове лупање срца, знојење, то ни Хипократ сада не би могао да верује. Иначе, овај најчувенији антички лекар, који се смат-

ра оцем медицине (живео средином петог и почетком четвртог века пре наше ере), међу првима спомиње симптоме ове болести о којој Сигмунд Фројд (1856–1939), отац психоанализе, говори као о хистерији страха.

Међу најчешће фобије убрајају се: страх од отвореног простора или аго-рафобија, од затвореног простора – клаустрофобија, страх од људи – антропофобија, паса – кинофобија, висине – акрофобија, прљавштине – мизофобија, болести – нозофобија, смрти – танатофобија. У тинејџерском узрасту, у коме, Илија, претпостављамо да си и ти јавља се често и дисмофобија, бојазан од изобличавања сопственог тела. Младим особама тада може да се догоди да се уплаше брзи-

њем, да вас упозоримо. Док стигнете до краја, можда вам се толико смучи да вас ухвати пантофобија, болесни страх од свега и свачега. Зато, дајемо на увид свемогуће (и немогуће) фобије, па ко издржи: зоофобија је страх од животиња, али шта с људима који зазиру само од одређене врсте? Ако не подносе мраве, онда пате од мирмекофобије, плаше ли се пчела, онда је у питању апифобија или мелисофобија, птица – орнитофобија, бикова – таурофобија, мачака – аилурофобија, пилића – алекторофобија. Кад човек има паничан страх од ваздуха, онда је аерофоб, ужасава се авиона – аеронаусифоб, аутомобила – моторфоб.

Страх од ћелавости је пеладофобија, од купања – аблутофобија, брада –

не раста читавог тела или неких његових делова, па често мисле да изгледају нескладно, да су ружни и ко зна шта све не.

Пре него што наставите с чита-

погонофобија, а одлажење у кревет – клинофобија. Крв изазива хематофобију, књиге – библиофобију, телесни мириси – бромидросифобију, цркве – еклесиофобију, одећа – вестиофобију, облаци – нефофобију.

Доста вам је? А тек смо почели!

Плаши ли се човек времена, онда је хромофоб, мрака – лигофоб (аклуофоб), демона – демонофоб, дубине – батофоб. Страх од болести уопште је патофобија, а неке одређене заразе – монопатофобија (као канцерофобија – страх од рака, канцера), од лекова – фармакофобија. Да, паника изазвана јелом је фагофобија, а поврћем – лаканофобија.

Потофобија, дипсофобија или алкохолофобија, три речи за страх од алкохолних пића, аматофобија је безразложна паника

ДАН ПОЧИЊЕ СА “ПОЛИТИКОМ”

педесет два

ПОЛИТИКЛА
ЗАБАВНИК

од прашине, оматофобија од очију, а од отварања (сопствених) очију – оптофобија. Птеронофобија страх од перја, пиреофобија – ватре, елеутерофобија – слободе, ауорофобија – злата, хеленофобија – страх од грчких или римских појмова.

Неко се узнемири због косе, болује од трикофобије, од старења – гераскофобија, пакла – хадефобија, дома, куће – оикофобија или дематофобија, леда – криофобија.

Идемо даље!

Ателофобија – страх од несавршенства, апеирофобија – бесконачности, мегалофобија – великих ствари, обје-

СПИСАК ДОБИТНИКА У ДРУГОМ КОЛУ НАГРАДНЕ ИГРЕ WORLD '98.

СУПЕРПРЕМИЈА – АУТОМОБИЛ YUGO

1. Зимоњи Зоран, Баново

РАЧУНАР ПЕНТИУМ

1. Ђурчић Марко и Сава, Војка

ТЕЛЕВИЗОР

1. Милеуснић Иван,

Београд ролери

РОЛЕРИ

1. Станковић Владимир,

Крушевац

2. Ђосић Милан, Панчево

ВОКМЕНИ

1. Пољански Душан,

Бачка Паланка

2. Милосављевић Бојан, Сочаница

3. Вукшић Зоран, Сомбор

4. Костић Петар, Крагујевац

5. Штрбац-Милош Марко,

Бела Црква

5 КУТИЈА ЛЕГО КОЦКИ

1. Радивојевић Илија, Драгинац

2. Арсић Милош, Трстеник

3. Чихи Корнел, Бачка Топола

4. Лакић Молан, Зрењанин

5. Вуковић Светлана, Суботица

5 ПРЕТПЛАТА НА МАГАЗИН

ДУШКО ДУГОУШКО

И ПРИЈАТЕЉИ

1. Тодоровић Ђука, Београд

2. Јосимов Мирјана, Вршац

3. Петровић Немања, Ваљево

4. Ђурић Урош, Стара Пазова

5. Муљајић Александар, Костолац

ПРЕТПЛАТА НА ЧАСОПИС

TOTAL FOOTBALL

1. Костић Јелена, Пожаревац

Сви награђени биће обавештени поштом, осталим колекционарима више среће у следећим колекцијама.

ката. Паника од смеха – гелофобија, од светла – фотофобија, љубави – филофобија, брака – гамофобија или гаметофобија. Карнофобија – страх од меса, огледала – катоптрофобија, Месеца – селенофобија, свекрва – пентерафобија, митова или лагања – митофобија, неизвршавање обавеза – паралифобија, ноћи – ноктифобија, голотиње – пимнофобија или нудофобија. Страх од мириса – олфактофобија, бола – алгофобија, игала – белонефобија, задовољства – хедонофобија, сиромаштва – пениафобија, црвеног или „црвењења“ – еритрофобија, рођака – сингенезофобија, мора – таласофобија, од седења – тасофобија или катисофобија, спавања – хипнофобија, самоће – аутофобија или ермитофобија. Од степеница – климакофобија, кад неко упорно гледа у вас, хвата вас скопофобија или опталмофобија, страх да човек остане сам зове се ануптафобија. Страх од странаца – ксенофобија, од зуба – одонтофобија, телефона – телентофобија (како се ту уклапају мобилни телефони?), лопова – клептофобија. Постоји и бојазан од превеликог размишљања – фронемофобија, нагомилавања килограма – обесофобија. Страх од жена је – феминифобија, а од лепих жена – венустафобија, од рада – ергазиофобија (ергофобија), писања – графофобија.

И, страх од страха? Фобофобија. Крај? Ни случајно.

За обавештење заинтересованим: неки страни лексикони наводе 555 фобија!

ЕНИГМАТИКА

РЕШЕЊА

Скандинавка: еп, Боливија, денути, окер, винарија, оро, Ебе, анилин, злоба, Книн, Горан Паскаљевић, апарат, ТО, умало, затурити, статор, И, ит, ђутати, Иви, тесар, пура, шнит, име, протежирати; Синонимна осмосмерка: лађа; Анаграмни ребус: "Ода радости" (рода и стадо); Спојите пар: 1г, 2и, 3ж, 4д, 5е, 6б, 7з, 8а, 9ђ, 10в; Илустрована укрштеница (водоравно): конобар, веверица, ананас, аван, жабе, ваљак, кестен, лав, кофер, птице, прстен, ној, рог, ауто, крокодил, оквир, (усправно) скија, опанак, бакље, јастог, камера, чамац, камин, лептир, дева, лонац, перо, носорог, чизма, лира, бритва, медвед, нога; Домино укрштеница: Ванка, Орк, пд, орао-рибар, ро, јестиво, атом, волан, жутити, омор, Алехин, дева, кварови, итинерари, но, натирање, чин, ериније, Мики; Питалица: Винтер, "Интер"; Ребус: дуг меч (дугме "Ч").

Енигматске стране припрема:

ЕД "Ђорђе Натошевић", Сомбор

Уређује Славко Бован

Аутори: М. Милин, Ј. Недић и С. Бован.

на ствар, по закону обавезно означавање имена

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

БРОЈ 2424

YU ISSN 0032-339X

Први број »Политикиног Забавника« изашао је 28. фебруара 1939. године

Главни и одговорни уредник Зефирино Граси

Генерални директор »ПОЛИТИКЕ А. Д.« Хаџи Драган Антић

Издаје и штампа »ПОЛИТИКА« А. Д. 11000 Београд, Македонска 29

Ликовно графички уредник Душан Глушац

Графички уредник сцрија Горан Војиновић
Редакција Олга Вукадиновић

Бојана Дожић

Слободанка Делибашић

Мина Илић

Петар Милатовић

Весна Минић

Вито Недељковић

Биљана Орловић

Љубомир Патрновић

Весна Софреновић

Недељка Сташић

Миленко Тодоровић

Бранислава Црномарковић

Техничка редакција Слободанка Вујић
Зоран Петканић

Радоје Савић

Секретаријат Зорица Филиповић

Дописници »ПОЛИТИКЕ« из иностранства: Дарко

Рибникар (Њујорк), Петар Поповић (Москва),

Жарко Ракић (Франкфурт), Бошко Јакшић (Рим),

Петар Мићковић (Пекинг), Боровој Ердџан

(Атина)

Редакција »ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК«

Македонска 29

11001 Београд, П. факс 124

Телефони Секретаријат 3224-471

Редакција 3224-483

Техничка редакција 3226-620

центра 3224-191 и 3225-761

преплата: 3228-776

Маркетинг агенција Македонска 31/1, тел. 3220-645

Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају.

На основу мишљења Републичког секретаријата за културу-СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа

се порез на промет.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:

1 месец 58,50 дин. 3 месеца 175,50 дин. 6 месеци 351,00 дин.

Претплата на жиро рачун број: 40801-603-2-47280, уз

обавезну назнаку: »ПОЛИТИКА« А. Д. – ПРЕТПЛАТА

НА ЛИСТ »ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК«.

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:

Полугодишња/возом: 136 DEM или противвредност

осталих валута. Полугодишња/авионом: I група-Европа:

169 DEM. II група-Азија-Африка: 176 DEM. III група-

Америка-Аустралија: 181 DEM. или противвредност

осталих валута.

• Претплата се врши преко WEXIM BANK, Skakovaya

17, 125040 MOSCOW, Russian Federation, SWIFT:

WJSCRUMM, на рачун Комерцијална банка А.Д. Београд,

Sv. Save 14, Yugoslavia, – SWIFT CODE: KOBBYUBG, број:

30112280000000000025 /DEM ACC/, 30112840000000000025

/USD ACC/или противвредност осталих валута, у

корист: »ПОЛИТИКА« А.Д. – Београд, Македонска 29,

Yugoslavia. Девизни рачун број: 70400-07021747 који се

води код Комерцијалне банке А.Д. – Београд. Код

уплате обавезно навести: »Сврха плаћања« – ПРЕТ-

ПЛАТА НА ЛИСТ »ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК«.

Копију уплате обавезно послати на факс: ++ 381 11

3228 776 или на адресу: »ПОЛИТИКА« А.Д. 11000 Београд,

29. новембра 24, Yugoslavia.

• Уплате за ОГЛАС на горе наведени рачун у Москви,

а копију уплате на факс: ++ 381 11 3226 353 или ++381

11 3249 293

Годишњу претплату на лист не примамо.

Адреса на Интернету: www.politika.co.yu

SUPER NINTENDO

Najomiljenija kućna konzola. Veliki broj savršenih igara i pristupačna cena čine je i danas veoma zanimljivom za početnike.

PLAYSTATION

Iskusite kretanje u 360°, poglede iz svih perspektiva, realne 3D igre. To je SONY.

Zašto kažeš

a misliš na ...

GAME BOY

Najprodavanija džepna konzola na svetu. Idealna za školu, odmor, putovanja. U 7 super boja i kao Game Boy Pocket varijanta.

PC CD ROM

Svim korisnicima PC računara na raspolaganju stoji ogroman broj igara, obrazovnih i uslužnih programa, enciklopedija ...

NINTENDO 64

Neverovatnih 64-bit, savršeni grafički i zvučni efekti i "svemirski" analogni džojstik za kretanje u prostoru čine je najjačom konzolom na svetu.

011/340-77-12 i 340-77-36

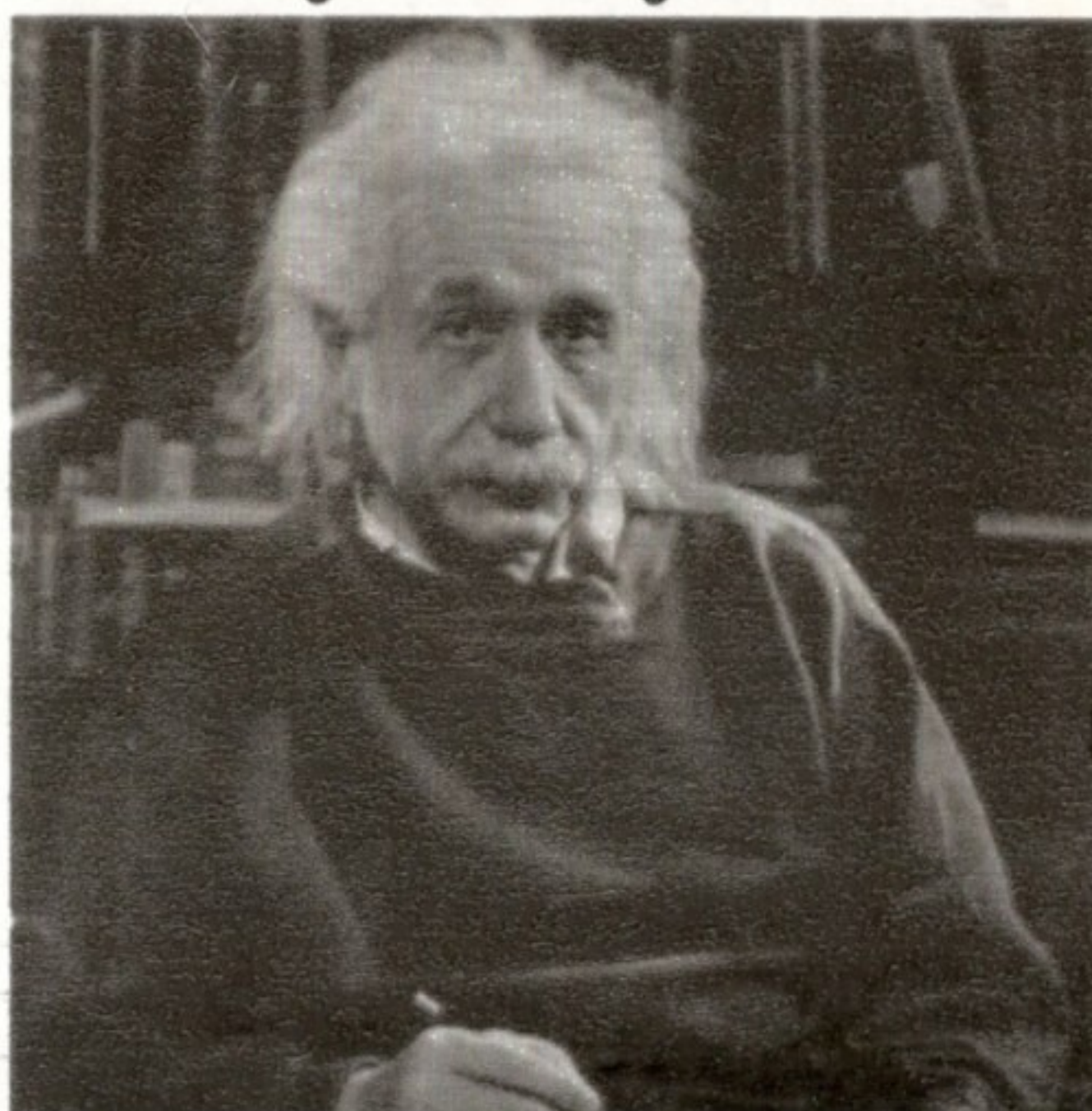
РЕКЛИ

су

Машта је важнија од знања.

Алберт
Ајнштајн
немачки
физичар
(1879–1955)

Каже се, раја се одметнула, раја је непослушна и неваљала. Јесте. Али треба знати да раја не дише својом душом, него слуша дух господара. То ви добро знате. Увек се господа прво искваре, а раја само прихвати. А кад се једном раја отме и похаси, иди слободно па тражи другу, јер од те нема више ништа.

Иво Андрић
наш књижевник
(1892–1975)

Глујост је често украс лепоће; она даје очима ону суморну бистрину шамних језера и ону уљану мирноћу шројских мора.

Шарл Бодлер
француски песник
(1821–1867)

ОДВРАТНО ЈЕ ТРАЖИТИ НОВАЦ, ПА ЧАК И ПЛАТУ, АКО У НЕКОМ КУТКУ СВОЈЕ САВЕСТИ ОСЕКАШ ДА ИХ НИСИ САСВИМ ЗАСЛУЖИО.

Фјодор Михајлович Достојевски
руски књижевник
(1821–1881)

Искусиво није оно што нам се дођађа; што је оно што чинимо са оним што нам се дођађа.

Олдос Хаксли
енглески књижевник
(1894–1963)

Кад пријатеља имаш ойробана, челичном алком за срце ја вежи.

Вилијем Шекспир
енглески драмски песник
(1564–1616)

Увек буди прворазредна верзија самоја себе, а не другоразредна верзија некој другој.

Џуди Гарланд
америчка филмска глумица
(1922–1969)

Учен човек није свугде учен, али даровит је свуда даровит, чак и у незнању.

Мишел де Монтен
француски писац
и филозоф
(1533–1592)

*

Свако воли добројубишника, нарочито када је у сушарничкој екипи.

Мајкл Џордан
амерички кошаркаш
(1961–)

Дивљаци се узамно прождиру, а њихови се узамно варају.

Артур Шопенхауер
немачки филозоф
(1788–1860)

*

Ако суд није чист, све што у њега сиша у кисели се.

Хорације
римски песник
(65–8. пре н.е.)

Ако хоћеш да за добијеш некоја за своју ствар, најпре ја увериш да си му искрен пријатељ.

Абрахам Линколн
амерички државник
и председник САД
(1809–1865)

